מספר 1764 שנה 34 ירושלים, ח' תשרי א', 23.6.1971

העולם הזה

סקופ

מקור מצרי טוען:

דיין פוצץ פגישת פיסגה ישראלית-מצרית

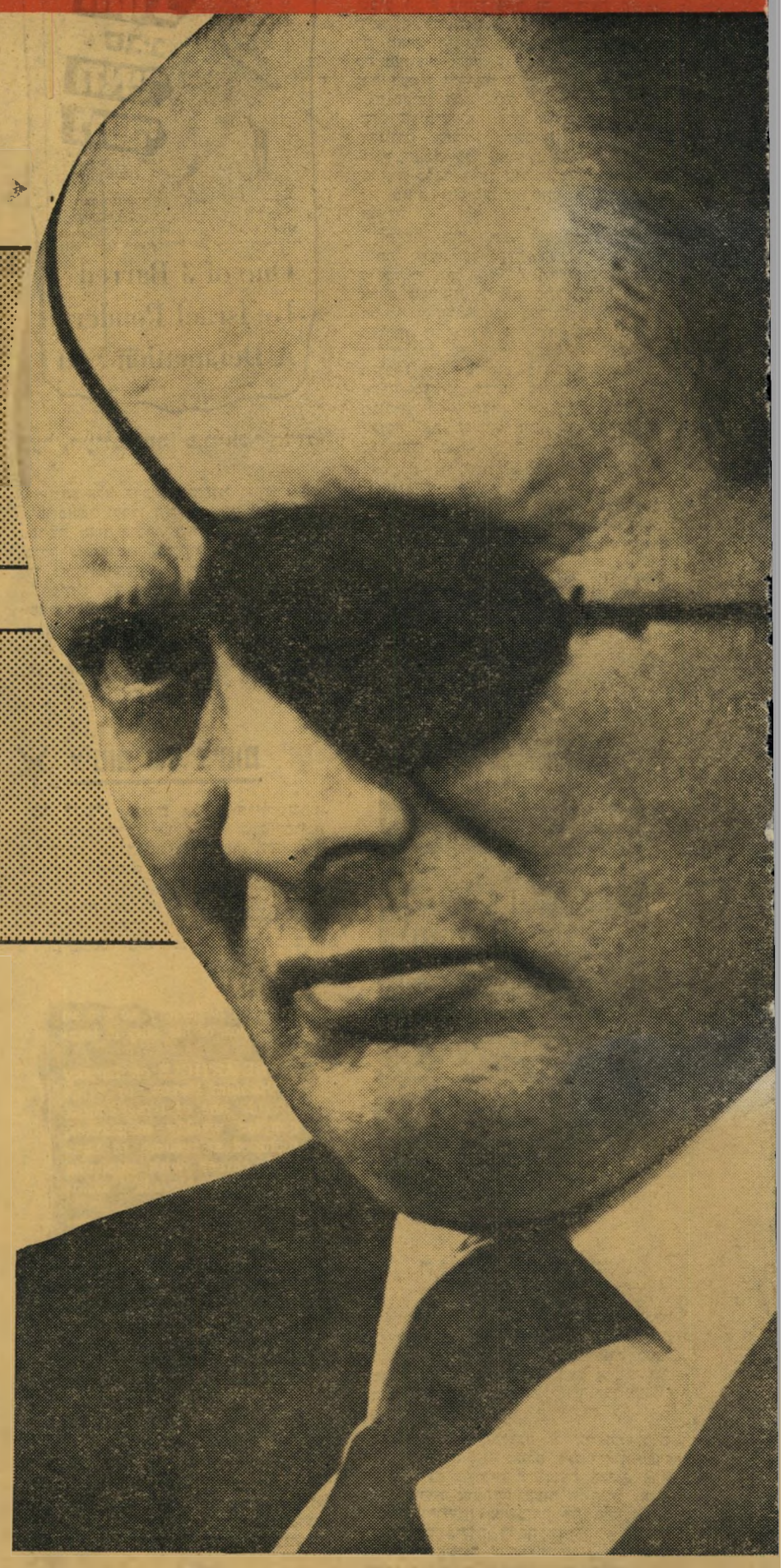

לחיי יקי,

אייאפשר

שלא לנחך למרה הפיתולים שמתפתלים כמה מעיתוני ישראל, במאמציהם שלא להזכיר את שם העולם הזה. ניקח, למשל, עיתון ערב כמו ידיעות אחרונות. ביום הראשון הסבוע הביא עיתון ערב זה לידיעת קוראיו ידיעה חשובה, הנוגעת לראש־הממשלה, גולדה מאיר. הידיעה נראתה לעורכי העיתון כה מעוררת עניין, עד שסגרו אותה במיסגרת בעמוד הידיעות האחרון של העיתון.

ה"סקופ" הגדול של ידיעות אחרונות, שכתב העיתון היה צריך להעבירו טלגרפית מלונדון, סיפר כי השבועון הבריטי אובזרוור, מסר על שמועות המהלכות בקלפורניה בדבר יומן בין ראש־הממשלה גולדה מאיר והמיליונר לואיס בויאר מלוס־אנג'לס.

חמישה ימים קודם לכן הופיעה כמובן אותה ידיעה על שער העולם הזה, אבל עורכי ידיעות אחרונות התעלמו מכך. רק אחרי שסוכנות ידיעות בינלאומית העבירה את גילויי העולם הזה בפרשה זו לכל רחבי העולם; רק אחרי שהידיעה פורסמה בארצות־הברית; רק אחרי שכבר החלה שרשרת תגובות על הפירסום ברחבי העולם; ורק אחרי שעיתון בריטי פירסם על שרשרת תגובות זו — מצא ידיעות אחרונות לנכון להזכיר את הגילוי. אבל שם העולם הזה לא נזכר בו.

שער "העולם הזה" ב"מיאמי הרלד"

תופעה זו אינה אופיינית רק לידיעות אחרונות, אלא לרובים מעיתוני ישראל. היא באה לידי ביטוי מודגש בשבועות האחרונים, כאשר נערכו חילופי מידע אינטנסיביים בין העיתונות הישראלית לעיתונות האמריקאית בפרשת מאיר לנסקי. העיתונאים הישראליים בארצות־הברית דיווחו לעיתוניהם בארץ על כל מילה שהתפרסמה בעיתונות האמריקאית בפרשה זו. העיתונות האמריקאית פירסמה ידיעות על פירסומי העיתונות הישראלית בעניין זה.

העיתונות האמריקאית, הפועלת ברובה לפי כללי הגינות מקובלים במיקצוע זה, לא רק שציטטה את מקור הידיעות, אלא גם הבליטה את מקור הפירסומים על לנסקי. עיתונים מכובדים כמה הלוס־אנג'לס טיימס או המיאמי הראלד, דיווחו לקוראיהם על פירסומי העולם הזה בפרשה (ראה תמונות). המיאמי הראלד, שהוא העיתון הנפוץ ביותר בפלורידה, איזור פעילותו ומגוריו האחרון של מאיר לנסקי, ושאחד מכתביו לשעבר הוא הנק מסיק, שפירסם לאחרונה את הספר לנסקי — אפילו טרח לפרסם את שער העולם הזה עליו מופיעה תמונת לנסקי (העולם הזה 1671).

★ ציפוס של ציפוס

כי גבי עיתונים אלה ואחרים, שהסתמכו על פירסומי העולם הזה, כמו בפרשת הרומן של גולדה עם לו בויאר, היה ברור שהעולם הזה הוא שפוצץ את הפרשה. שכן שער העולם הזה שהתייחס למאבק המתנהל בצמרת ממשלת ישראל בקשר להארכת רשיון השהייה של מאיר לנסקי בארץ, פורסם מספר ימים לפני שהופיעו בישראל

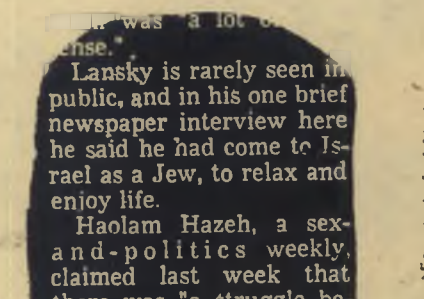

...was a lot of ...ense."

Lansky is rarely seen in public, and in his one brief newspaper interview here he said he had come to Israel as a Jew, to relax and enjoy life.

Haolam Hazeh, a sex-and-politics weekly, claimed last week that there was "a struggle between Israeli cabinet ministers and pressure groups over Lansky's right to Israeli citizenship."

Because of Lansky's reputed financial holdings in Israel, Haolam Hazeh termed him "a guest of honor" in this country.

ה"מיאמי הרלד"

...if necessary, to win an extension of his stay in Israel.

THE ARTICLE on Lansky in Haolam Hazeh, or "This World," one of Israel's most popular weekly magazines, included a resume of Lansky's career with emphasis on alleged Nevada "skimming" techniques.

The cover photograph depicts Lansky by the pool of the Accadia Grand Hotel near Tel Aviv, one of the holdings of Dan Hotels Ltd., in which the so-called Miami Group of investors has had an interest.

Because of Lansky's in-

ה"טיים־אנג'לס טיימס"

ובעולם הידיעות על גירושם של מספר חברי סינדיקאט הפשע האמריקאי בנמל־התעופה בלוד, ולפני שכל העיתונות הישראלית החלה להקצות מקום לידיעות על פרשה זו.

דבר זה לא יכלו כמה מעיתוני ישראל לעכל. הם העדיפו לפרסם ידיעות סלגרפיות מאת כתביהם בארצות־הברית, שציטטו עיתונים אמריקאים שהידיעות בהם היו מבוססות על פירסומי העולם הזה, ובלבד שלא להזכיר אותנו.

הגדיל לעשות שיב ידיעות אחרונות, שפירסם סידרת כתבות שהועברה אליו טלגרפית מכתבו בארצות־הברית. ידיעות אחרונות יכול היה לחסוך לעצמו את כספי המיברקים. היה זה העתק כמעט מילולי של כתבה שהופיעה שבועיים קודם לכן בהעולם הזה.

התרגלנו כבר לתופעה זו של התעלמות מגילויי העולם הזה. אולם כאשר אין מפרסמים ידיעה מקורית שהופיעה אצלנו, אלא אחרי שהיא מועתקת בעיתוני חו"ל (אגב, סוכנות הידיעות שהעבירה את הידיעה על הרומן של גולדה טרחה לציין כי הסיפור פורסם לראשונה בהעולם הזה), יש בכך משהו פאתולוגי. ראוי לגיחוך ולחמלה, יותר מאשר לרוגז.

אלי תגיע

תמרורים

נולד • בבית־החולים אסותא בתל־אביב, לפירסומאי **יעקב נחמן** ולאשתו **נורה**, בן (3.5 ק"ג). לזוג בת בת 11: אורית.

נולד • לאיש אמפא **עידד גורי דצקי**, שהוא אב לשניים, ביום השנה ה־שלישי לפטירת אביו זאב גורדצקי ז"ל, בן שלישי: **זאב**.

נחוג • בלונדון, על בימת הצילומים של סידרת הטלוויזיה המשכנעים, יום־הולד־

קרטיס

תו ה־46 של **טוני קרטיס**, שנזרק לכ־בוד יום־ההולדת לגובה על־ידי צוות ה־הסרטה 47 פעמים.

מנהלים רומן • הכוכבת **קנדיס ברגן**, שהיתה ארוסתו של טרי מלצ'ר בנה של דוריס דיי, והמפיק **לו אדלר** המבוגר ממנה ב־10 שנים והעומד להפיק סרט גדול בכיכובה.

נישאו • באנגליה, על גבי דוברה בתעלה לה־מאנש, לאחר ארבעה שבועות של היכרות, כוכבת העבר **ג'ניפר ג'ונס** (52) והמיליונר **נורמן טיימן** (64), איתו נפגשה על חוף־הים שליד הוליבוד. השניים נישאו בלב־ים מפני שלא הצליחו להשיג רישיון נישואין רגיל. ג'ניפר, ש־היא אם לשני ילדים מנישואיה לשחקן המנוח רוברט ווקר ולבת מנשואיה ל־מפיק דויד סלזניק, סבלה מהתמוטטות־עצבים לאחר מותו של סלזניק והתאוששה מצנה רק לאחרונה.

נפצע • פצעים קלים מפגיעת מכו־נית, עת חצה את הכביש במעבר חצייה ברחוב רמב"ן בירושלים, שופט בית־המשפט העליון ד"ר **יצחק קיסטר** (66).

הקיץ
גופך ידבר אליו...

את והוא על שפת הים.
הוא מתפעל מהגוון הנפלא של עורך. גופך שזוף, רענן וצעיר.
גופך מדבר אליו. גם בערב, מבעד לשמלתך הקלילה, שומר
עורך על גוון השיזוף השחום והנפלא. אין כוויות, אין קילוף.
עתה את יודעת את הסוד: **סנטן** של
"הלן קרטיס" לשיזוף מהיר ובריא.
לבחירתך: קרם SUNTAN בשפופרת, שמן "סנטן" בבקבוק.

Helene Curtis
PARIS, LONDON, NEW YORK

פורום־יחסי ציבור

צילום דירק

תשקיף

נסיעת אלון לארה"ב — לעיכוב מיתקפה מדינית

נסיעתו של סגן ראש־הממשלה יגאל אלון לארצות־הברית לא תוכננה מראש ונקבעה כמעט ברגע האחרון, אחרי שהגיעו לישראל ידיעות על מיתקפה אמריקאית מתוכננת כבדה מאוד, המיועדת לסחוט מישראל ויתורים לגבי ההסדר החלקי עם מצריים.

לפי אותן ידיעות אין האמריקאים מתכחנים ללחוץ ישירות על ישראל, אלא להפעיל לחצים באמצעות גורמים עקיפים, ובעיקר בעזרת גורמים מערב אירופאים. אלון ינסה לשכנע את האמריקאים לדחות את הפעלת לחציהם. נסיון זה מבוסס על האמונה של מספר שרים בכירים בממשלה, כי אם ניתן יהיה למשוך את מצב הקיפאון הנוכחי עד לשנת 1972, שהיא שנת בחירות בארצות־הברית, לא יופעלו עוד לחצים מצד ארצות־הברית על ישראל.

בחירתו של אלון לשליחות זו נעשתה על רקע דעותיו היוניות המתונות. בעת ביקורו של שר־החוץ האמריקאי ויליאם רוג'רס בישראל, נעלב אלון בצורה קשה, אחרי שגולדה מאיר השתיקה אותו מספר פעמים בצורה גסה, בעת שניסה להציג את דעותיו שלו.

לפני צאתו של אלון הובטח לו על־ידי גולדה שלא להיכנע לדרישות המפד"ל הנוגעות לשינויים בעניינים הנוגעים לתיק החינוך שהוא מחזיק בידו.

יצחק רבין יחזור לארץ לבירור עתידו

שגריר ישראל בוושינגטון, יצחק רבין, עומד לחזור בימים הקרובים לישראל, למה שיוגדר רשמית כ„חופשת מולדת". למעשה מיועד ביקור זה לקביעת סופית את תאריך פרישתו מתפקידו כשגריר וצירופו כשר לממשלה — דבר שהובטח לו, אבל טרם סוכם סופית.

נראה שמועד צירופו של רבין לממשלה קשור בצירופה של אישיות צבאית בכירה לממשלה. רבין יצורף לממשלה מספר חודשים לפני צירופה של אותה אישיות. עתה, כשמועד צירופה של אותה אישיות נדחה, ייתכן שגם מינויו של רבין יידחה לזמן קצר.

על כל פנים, ברור שרבין יסיים את כהונתו כשגריר עד תום השנה האזרחית הנוכחית.

ישראל תחזק את התבססותה באפריקה

לפי הערכתו של שר־החוץ אבא אבן, שהזר מסיור בארצות אפריקה, תחזק ישראל את התבססותה באפריקה.

לפי אותה הערכה, למרות ההתבססות, לא יוכלו אותן מדינות לתמוך בישראל בהצבעות באו"ם.

מאיר לנסקי רוצה להיות שכנו של שמעון פרס

מאיר לנסקי, מי שהוכתר בתואר הבוס של סינדיקאט הפשע בארצות־הברית, אינו מוטרד מן הסערה המתחוללת סביב שהייתו בישראל ומתעניין באפשרות לרכוש דירה בה יוכל להתגורר באופן קבוע, במקום הדירה העומדת לרשותו כעת באורח זמני במלון אכדיה.

לנסקי הביע את רצונו לרכוש דירה בבית בו יתגורר שר־התחבורה שמעון פרס ברחוב אופנהיימר ברמת־אביב. הוא מתעניין בחברת „אדגר", השייכת לגיסו פרס, אחיו של השר, באפשרויות לרכוש דירה מתאימה באותו בניין בו מתגורר פרס, אז־לם עד כה טרם רכש את הדירה.

דירות לעולים יינתנו למשפחות מרובות ילדים

המשרד לקליטת עליה ישאיל דירות שנועדו לעולים למשרד השיכון, כדי לפתור בעיות־מגורים של משפחות מרובות ילדים וזוגות צעירים.

ההחלטה על כך נתקבלה על־די הרשות לעלייה וקליטה, המשותפת לסוכנות ולממשלה.

מרדכי בראון עומד לפרוש מן הסוכנות

מרדכי („מורלה") בראון, מי שהיה קצין חינוך ראשי בצה"ל, עשוי לפרוש בקרוב מתפקידו כראש מחלקת הנוער והחלוץ ב־סוכנות היהודית.

בראון מנמק את פרישתו בבריאותו הרופפת ובעול הכבד של נסיעותיו הרבות בעולם, במיסגרת תפקידו, שיש בהם משום קושי בריאותי ופגיעה בחיי המשפחה שלו.

אגב, נסיעותיו הרבות של מורלה, עוררו בשעתו ביקורת קשה מאוד בקרב כמה ממנהלי הסוכנות, שסברו כי כמה מנסיעות אלה נעשו שלא לצורך.

גורם נוסף לעירעור מעמדו של בראון, הוא כישלון הנוער במיפקד הציוני, בו השתתפו רק 891,966 איש, מהם 645,616 בארצות־הברית.

בראון, שעמד מאחורי האירגון העולמי של הסטודנטים היהודים, הוג"ס, שקבע למעשה את המיפקד ואת הבחירות שיבואו בעיקבותיו, מואשם בכך כי בסופו של דבר לא נטל האירגון חלק במיפקד.

בין המועמדים לרשת את מקומו של בראון בסוכנות מזכירים את הסופר־עיתונאי, הד"ר מיכאל („מיקי") ברי־זוהר, מקורביו של דיין, ימי שחיבר את ספר העלילות של איסר הראל.

סיכסוך במחלקת המים והמאור בעיריית ת"א

מחלקת המים והמאור של עיריית תל־אביב, משותקת לאחרונה.

הסיבה: סיכסוך בין מנהל המחלקה, המהנדס משה דותן, לבין האיש מספר שניים במחלקה, יהודה גוזני, הנושא את התואר מהנדס מפעלי מים.

הסיכסוך בין השניים הגיע לשיאו לפני שבועיים ו־גרם לשיתוק בין עובדי המחלקה, שעיקר תעסוקתם עתה הוא ויכוחים בנושא הסיכסוך. תוצאה נוספת של היחסים המתוחים בין העובדים: תלונה שהוגשה למשטרה על תקיפה בין יריבי המחנות.

מיבצע לשמירת הנקיון בכבישים

המועצה למען ארץ־ישראל יפה עומדת להפעיל מתנדבים ומתנדבות שיפקחו על נקיון הכבישים הראשיים בישראל. הכוונה היא למיבצע שימנע השלכת פסולת וליכלוך ממכוניות הנוסעות בדרכים הראשיות של הארץ.

במדינות רבות בעולם, ובמיוחד בארצות־הברית, נקטו נסים נהגים הנתפסים בזיהום דרכים בקנסות כבדים ביותר. בישראל העונש על עבירה של זריקת פסולת לכביש הוא קנס בסך 20 ל"י בלבד, אך המשטרה אינה מקפידה על תקנה זו ורק לעיתים רחוקות מובאים לדין נהגים שזיהמו כבישים.

המתנדבים שתפעיל המועצה ירשמו מספרי מכוניות שמתוכן הושלכה פסולת לכבישים. משרד התחבורה הסכים לספק למועצה את כתובות הנהגים שמספריהם יירשמו, והמועצה תיפנה לאיתם נהגים בבעיות הסברה ושיכנוע.

עימות „תנובה"—חלבנים בגלל רווחים

צפוי עימות בין תנובה לבין מחלקי החלב.

הרקע לקרע בין הצדדים — הוא רצונה של „תנובה" להפחית מרווחיהם של המחלקים, המקבלים מחיר שווה עבור חלב בקבוקים שהם מביאים לבתים לזה שהם מביאים לחנויות.

הנהלת תנובה טוענת כי עבור מכירה סיטונאית לחנויות לא מגיע למחלקים הסכום שהם מקבלים היום.

טלוויזיות

"אמקור" הצועד בראש תעשית הטלוויזיה בישראל
מוסיף לכם צבע לחיים עם מקלט היוקרה

SPECTRA

במבחר 8 צבעים. חידושים נוספים – 20 "SPECTRA"
מתאים גם לחדר השינה. ודגם 8003 עם המסך האופטימלי

יתרון חשוב – שרות אמפא

אמקור 71
המוצר הנבחר 1971

מיתרונות טלוויזית אמקור

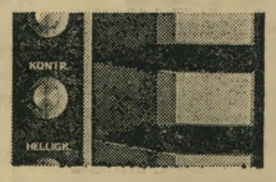

מנענעים אוטומטיים
אינך צריך ללחוץ ולסובב כפתורים. כוון פעם אחת את לחצן המגע. מעתה, בלחיצת אצבע קלה תקבל את הקליטה הטובה ביותר שבחרת מראש.

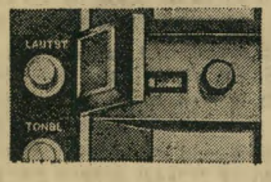

6 לחצני מגע
בכל אחד משש תאי המנענעים נמצא לחצן מגע. כל אחד מהם אפשר לכוון מראש לכל אפיק בכל תחומי ה־ U.H.F. – V.H.F.

עין אלקטרונית
מראה לך על איזה מנענע לחצת. ממש כמו במחשב האלקטרוני.

המפתח הבלעדי
נועל את המקלט בפני ילדים וזרים

המפיצים: אמפא וסוחרים מורשים

אנה כחולנם

לי תמכור רק אמקור

מכתבים

ח"כ פרוש והעולם התחתון

אני תוהה אם ח"כ פרוש הוא באמת תינוק תמים כפי שהוא מעמיד פנים, ואם באמת לא הכיר בעובדה שלג'ו סטאשר וחבורתו יש קשרים עם העולם התחתון האמריקאי.

האם לא ידע שהכספים הניתנים לו ע"י אנשים אלה הם רווחים מסמים, מזנות ו־מהימורים? או האם הבטיח ח"כ הרב פרוש לאנשים אלה מקלט בטוח בישראל, לאחר שקיבל סכום של 100.000 דולר עבור קודמות. הבוחר הישראלי המטופש בלע שבע פעמים אותם פיתיונות לעוסים.

שמי לא חנן ואם אני ניגש לקלפי של הכנסת השמינית לפני שינותקו חוקי ה־כפיה הדתית מהמדינה, ולפני שיבוטלו חו־קי דיכוי הזונות וההומואים!

חוקים רקובים אלה הם פשע נגד האדם!

חנן גולדגרט, חולון

איכרות שפר

1) מחר! לנסקי לשלטון במדינת־ישראל.
2) חילופים! סינדיקאט בורחים מארה"ב,

חשיש, משטרה ובתי־משפט

קראתי את כתבותיכם בעניין ה"ה וואהר, אינשטיין ושיסל (העולם הזה 1762—1763). הרשו לי לחזור ולהבטית לכם שהמחוקק בשום אופן לא התכוון שהנ"ל ישרצו באבו־כביר. המעצר מכ־וון למנוע התחמקותו של החשוד לפני המשפט ע"י בריחה ל־חו"ל או הפחדת עדים במשך החקירה. אינני חושב שאחד מן החשו־דים הנ"ל (כולם בעלי משפחות ונכסים) היה בורח מן הארץ. כמו כן אני מבין מן הסיפור שכל העדים נגד הקבו־צה הם אנשי משטרה, כך שאני מקוה שגם גורם ההשפעה על ה־עדים יורד בכלל מן ה־פרק.

פרשקם

הבעייה העיקרית היא איפוא השמוש ה ב ל ת י ח ו ק י בתקופת המעצר לשם ענישה או לשם לחץ להודאות. הייתי מציע שאיזה סטו־דנט לסוציולוגיה או למשפטים יקח את הבעייה כנושא לעבודה סמינריונית ו־יחקור דלהלן:

א) מה הוא אחוז הנחבשים ל־48 שעות שמובאים בכלל להארכת מעצר?

ב) מה הוא אחוז המובאים להארכת מעצר שמובאים לאחר מכן למשפט?

ג) מה הוא אחוז הנעצרים ל־4 ימים ומעלה שאחרי כן מורשעים כחוק?

ד) מה הוא אחוז הנעצרים שלגביהם טוענת המשטרה שינסו להתחמק מן ה־חוק, שלאחר מכן אינם מתייצבים ל־משפטם, בורחים מן הארץ או מפקירים את הערבות?

אני חושב שיתברר שלא יותר מ־20 אחוז מן הנעצרים מובאים למשפט בכ־לל ולא יותר מבערך 10% מורשעים. אילו ידעו השופטים מסקנות אלה, לא היו מקלים כל־כך בחלוקת 4 או 7 או 10 ימי־מעצר כל פעם שאיזה סמל מש־טרה מודיע שה"חקירה מסתעפת ויש חשד שהחשוד יברח מן החוק וישפיע על עדים." כאמור, איש אינו רוצה למ־נוע מן המשטרה לחקור ככל שתרצה במיקרה של הפרת חוק. השאלה היא מדוע חייב החשוד לבלות את התקופה הזאת דווקא באבו־כביר? אם אין לו עבר אלים ואם יש באפשרו־תו להפקיד ערבות ואם יש לו רכוש ומשפחה — מדוע לא ישב וימתין בביתו?

לעומת זה טענתכם שמותר לאדם לעשן חשיש בביתו, לדעתי חסרת בסיס. לא יורשה אדם להפר חוק בבי־תו יותר מאשר בכל מקום אחר. כל זמן שעוד קיים החוק (הבלתי מוצדק ל־דעתי) הכולל חשיש ב־רשימת הסמים המסוכ־נים לא יורשה אדם ל־עשן חשיש בביתו יותר מאשר יותר לו לכייס, לאנוס או אפילו להכות את אישתו בפרטיות ביתו. החוק הוא עניין לכנסת ולא ניתן — וגם לא צריך להי־נתן — לשינוי או סירוש ע"י אנשי משטרה. כמו כן אין זה תפקידו של העולם הזה לקבוע עדיפויות לעבודת ה־משטרה. המשטרה מודרכת ע"י בתי־המשפט. כל עוד מטילים בתי־המשפט עונשים כבדים על עישון חשיש, על ה־משטרה לראות את העבירות בצורה דו־מה. אילו השופט היה מסרב להאריך את מעצרו של מר זוהר ופמלייתו ו־מטיל אחרי כן קנס של —5. ל"י ו־אילו בתי־המשפט היו נוהגים כך בעק־ביות במשך 3 חודשים, אני מבטיחכם שתוך זמן קצר היתה המשטרה מס־סיקה לטפל במעשני חשיש, בדיוק כפי שהפסיקו לצוד הומוסקסואלים ורופאי נשים המבצעים גרידות.

מיכאל פרשקם, תל־אביב

● הקורא מיכאל פלשקס הוא קצין־משטרה לשעבר.

אגודת ישראל? אני סבור שחקירה מטעם הכנסת לבדיקת המוסר נחוצה באופן דחוף.

כמו כן אני סקרן מאוד לדעת:

1) האם מתאפשר הדבר לכל איש־עסקים ישראלי לרשום את חברתו בליכטנשטין, ולפעול בישראל כחברה זרה, על כל היתרונות הכרוכים בכך?

2) האם תפקידיו של הרב פרוש כסגן ראש עיריית ירושלים, וכבעליה של חברת הבנייה נחלת ישראל Nahlat Israel Trust Building, אינם יוצרים ניגודי אינטרסים?

3) אילו חוזי־בניה בירושלים בוצעו על־ידי חברתו?

לצערי אינני יכול לחתום בשמי, שכן אני פוחד מחבריו הגנגסטרים של הרב פרוש ומחברי מפלגתו משליכי האבנים.

קורא, ירושלים

הבוחר הישראלי

בחלומוקרטיה הישראלית המגוחכת מב־טיחים לבוחר לפני כל בחירות את אותן הבטחות פז שלא קויימו אחרי הבחירות ה־קודמות. הבוחר הישראלי המטופש בלע שבע פעמים אותם פיתיונות לעוסים.

שמי לא חנן ואם אני ניגש לקלפי של הכנסת השמינית לפני שינותקו חוקי ה־כפיה הדתית מהמדינה, ולפני שיבוטלו חו־קי דיכוי הזונות וההומואים!

חוקים רקובים אלה הם פשע נגד האדם!

חנן גולדגרט, חולון

איכרות שפר

1) מחר! לנסקי לשלטון במדינת־ישראל.
2) חילופים! סינדיקאט בורחים מארה"ב,
קוסמי הסמים בורחים מישראל.
3) צעירים! בורחים לגרמניה, קנדה ו־אוסטרליה ומשאירים מושב זקנים.
4) קוץ! למה משולה ישראל? לקוץ בתוך גוף פיל.
5) חבות! עוד לא נעשה סקר על דרישות החומריות והצבריות של אזרחי המדינה.
6) חוזק! עמידה נחושה לצדקת עתיד טוב יותר.

יוסף אלקלס, ירושלים

החייל והדיסקוטק

אני חייל, ואוהב לבלות בזמן החופשי שלי. אבל ביום שישי 10.6.7 נתקלתי ב־בעייה שלא נתקלתי בה עד עכשיו.

בחרתי לבלות בדיסקוטק בעל שם ב־ירושלים, „הספיניקס" שבמלון הולילנד. אלה שהכניסה לא ניתנה לי בנימוק שלא היתה לי בת לוויה (היות וחברתי שגם היא חיילת לא קיבלה חופשה).

אפילו אם לא הייתי מוצא בת־זוג ב־דיסקוטק לא הייתי מפריע לאף אחד אם הייתי יושב בצד ומסתכל.

אמיר לב, ירושלים

אין כסף לניתוח

בשבוע שעבר קראתי בעיתון על אדם צעיר שיש לו מחלת עצמות שבלתי אפשרי לרפא בארץ והוא זקוק לנסוע לחוץ־לארץ ושזה צריך לעלות 20.000 ל"י. מקרים כאלו בצו־רות מחלת־לב, כל־יות וכדו', ישנם 50 לשנה בכל העולם. מה עושים קרובי המשפחות שקרובים שלהם נידונים למות בגלל שאי־אפשר לשלוח אותם ל־חו"ל.

אהריך

המשפחה פונה ל־ציבור לאסוף נדבות דרך העיתון ושוב פעם הסך הדרוש לא נאסף.

אני שואל שאלה אחת ופונה לליגה ל־זכויות האדם באו"ם: יש מרכזי רוקפלר, רוטשילד, פורד וואתיקן, שמוציאים כסף עבור הצלת אנשים בעולם בכל מיני מיק־רים יוצאים מהכלל ובזה הם מצילים את האנושות. למה הם לא עוזרים למקרים כנ"ל?

הנני מציע בזה שהם יקציבו סך של מיליון דולר לשנה עבור מקרים כאלו של אנשים שנדונו למוות בגלל חוסר עזרה רפואית.

זיק אהריך, תל־אביב

מגלומנים, גרפומנים, נרקיסים וכל השאר

זה שנים רבות עוקבים אנו בחרדה ו־בהנאה, אחר פריחתו וקמילתו (לסירוגין) של הומונקולוס אשר קנה לו אחיזה כ־„מנהל חשבונות" בעיתונכם הנכבד.

הנ"ל, אשר פירסם עצמו כגרפומן, אשר חוש ההומור שלו משול לזה של זוג־קסטנייטות, ואשר עקב תשישות כלשהי (כפי הנראה), הפך סוכן פרסומת לתיבר־טורים וצירקולטורים למיניהם (ראה מאמ־ריו) — יוצא למלחמת חרמה על ריעיו הנרקיסים.

ידידנו הנ"ל, אשר עוד לפני מספר שנים הוו משמני גופו הכבד — אלפי ויבר־טורים זעירים, ואשר היה זקוק לפריסקופ על מנת לראות את המקום בו מתחברות רגליו העבות לגופו — שוכח את הימים בהם גיפף את עצמו בכל אירוע חברתי ב־הספד השחוק של „דן על דן".

וכך התגפף דן עם עצמו, ובמגדיר ל־פרחי הארץ נכתב עליו:

„נרקיס צהוב" — זן חסר ריח (או כל־שונו של הנ"ל — לא מסריח).

והגה רוח שטות: דן הלא קטן, החליט כי טוב מראה עיניים ממשמע אוזניים, וקם ונסע לארץ הסינימה. אולם שם נרקיסים הרבה! וכולם גדולים ויפים! והעיקר — ריחם ניחוח!

ואכן, ההומופרייגניוס (ידידנו), התאמץ התאמץ — אבל לא הזה בדיוק מתחרה של מרלון ברנדו.

ונכמרו רחמינו, וכותבי העיתים נעצבו אל ליבם.

דן השמן התאמץ, התאמץ — ויצא דן רזה, דן כחוש. והלוא יודעים כולנו מה אמר המצביא על אנשים כחושים...

לפריסקופ אין צורך עוד אבל אהה... אייה נס כד השמן... חביבי אין ניסים! נרקיס מאידך הסובל מתסביך הרדיפה מד־איג מחד (איפה לא עבד!) ומשגעון התנש־אות מאידך (נאום לחמורים), אידיאולוג ב־פרוטה אשר כל כותו בטריפת נרקיסים דומים לו (ראה הדה בושס, דויד אבידן, יגאל תומרקין...).

ולבסוף יה דן דן דן...

אחרי שאתה מגפף ומנשק את עצמך אר־בע עשרה פעמים ביום בפומבי ובגסות

(המשך בעמוד 8)

ליידי אמה

יותר נעימה, יותר עדינה !

לך, האשה המתקדמת, האשה המודרנית, מוגש עתה מוצר חדיש, מודרני: — **ליידי אמה**.

„ליידי אמה" עם בושם קליל ומרענן. מכילה תכשיר מיוחד השומר וגם מעדן את עוד הידים.

ליידי אמה: מדיחה את כלי המטבח בעדינות, מנקה הכיור והאמבט בקלות, הכל נקי — נעים להפליא, הכל ממש — כמו חדש !

ליידי אמה — לרחיצת פירות וירקות.

ליידי אמה במיכל פלסטי אדמוני. נסי עוד היום — ותהני כבר היום !

קנה כחול לבן

שמן

מוצר מצויין-של "שמן" כמובן !

מכתבים

(המשך מעמוד 7)

של אוראנג־אוטאנג, מעל כל כלי קומוניקציה הנותן לך „עוד צ׳אנס״ ולאחר שאתה משמש מודל ואב טיפוס לכל נרקיס מתחיל, מה לך כי יצא קצפך על נרקיסים אחרים?

„בן אדם,״ כדברי הנרקיסיסט המודרניסט — „חיה ותן לחיות!!!״

יאקן בשם חוג הקריעה „בית קלור״, רחובות

היגיינה ציבורית

הזדמנות (שנתאחרה זמן רב) להביע את הערכתי לדן בן־אמוץ עבור חלק גדול מן הרשימות שלו בהנהלת חשבונות.

יש לי הרגשה שהוא עתיד להפוך למדור מרכזי בשטח של היגיינה ציבורית ואינטלקטואלית.

איחולי הכנים לכך.

אשר לסרט רסיסי חיים, עליו כתב דן (העולם הזה 1754), אני הרבה יותר מסוייג. אינני חושב אותו לסרט־מופת ובלתי־נשכח, אלא לסרט טוב, מעניין ורגיש.

צבי, תל־אביב

המקל והגזר

בגליון העולם הזה 1760 פורסמה רפורטאז׳ה שנשאה את השם „המקל והגזר״ מתחת לכותרת „במדינה,״ שמטרתה היתה לתאר משהו ממה שאירע ב„ליל הפנתרים.״

גם עבדכם הנאמן, ככותב הרפורטאז׳ה, ביקש להמשטרה נהגה לא־בהתאפקות, הפעילה כוח מעל לסביר ושגתה למן רגע אי־מתן רשיון הפגנה לפנתרים. אך, הואיל וצוטטו דברים מפי אני, כאחד שנעצר, חייב אני להעמיד אותם על דיוקם. נאמר שם, כביכול בשמי, כי „גם בתחנת המשטרה המשיכו השוטרים במכות וקללות.״ דברים אלה לא נאמרו מפי כלל וכלל. נכון, כי

רחל כמלכה

טענה זו נשמעה על־ידי רוב העצורים האחרים, אך ייחוסה כטענה שנשמעה מזי הינה מלאכת שירבוב בלבד.

אגב, לידיעת קוראי העולם הזה, רוח הכתבה, תואם את אשר אירע אף אם הדברים תומצתו מאוד־מאוד.

רמי דמארי, סטודנט, ראשון־לציון

זידוי אישי

אני מוכרח להתוודות: מלכת המים 1971, רחל גולדפרב, מצאה חן בעיני יותר כאשר נתקלתי בפעם הראשונה בתמונתה בכתבה על בחירתה למלכה (העולם הזה 1753).

רחל כמוכרת בבוטיק

לרחל מתאים יותר לצעוד מאשר למכור בבוטיקים (העולם הזה 1763), למרות שלפי הכתבה שלכם על מוכרות הבוטיקים, הופך מעמד המוכרות לסמל ההצלחה החדש של נערות הזוהר.

רינה שינפלד, חיפה

● רחל גולדפרב כמלכה וכמוכרת בבוטיק — ראה תמונות.

הבהרות על אוניברסיטת חיפה

במדורכם „במדינה״ בגליון העולם הזה 1760, הנכם מביאים תוכנן של מספר שיחות שלי עם כתבכם.

שילה

גירסתו של הכתב על שיחות אלו דורשת כמה השלמות והבהרות:

א. הכתב שאל וחזר ושאל אם אני אומר שאוניברסיטת חיפה מחרימים את העולם הזה. התשובה היתה והינה שאין אנו עוסקים בחרמות ואיננו מחרימים את העולם הזה.

ב. מסרנו על מספרי סטודנטים בראשית השנה ואנו אחראים כמובן לנכונותם של פרטים אלה. אפשר להניח שבסיומה של השנה נמסור הודעה נוספת ובה סיכומי הכל נתונים סטטיסטיים.

ג. לעצם הענין, בוודאי שאין לאוניברסיטת חיפה דבר להסתיר בנושא זה, אין אוניברסיטה או מוסד אחר העושה לקידום של סטודנטים מבני המיעוטים את שעושה אוניברסיטת חיפה.

מיכאל שילה,
ממונה על קשרי ציבור, חיפה

● הדובר אומנם מכחיש חרם על העולם הזה אך איננו מכחיש שסירב למסוד אינפורמציה אותה חייב היה למסור בתוקף תפקידו.

מיספר הסטודנטים שמסר אינו תשובה מלאה לשאלת הכתב. זכאי הציבור לדעת מה מספר הסטודנטים הערביים האמיתי באוניברסיטה.

את אשר עושה אוניברסיטת חיפה למען סטודנטים ערביים ניתן היה לקרוא בהעולם הזה 1732, בכתבה אוניברסיטה של הש.ב.

●

קוראים חשובים מכתבים מתבקשים לנסח אותם בקצרה. עדיפות תינתן למצרפים תמונות למכתביהם.

שף ניקולאי מציע לך לשמור מודעה זו

כששף ניקולאי קבל לטעימה את גבינת החזרת החדשה של שטראוס, הוא התלהב מאד, דמיונו היוצר מטעמים, החל לפעול וההתוצאה: מתכוני-קיץ חדשים ונפלאים. אלה הם:

תפוחי עץ ממולאים גבינה פיקנטית

קולפים תפוחי עץ בינוניים ובעזרת כף מיוחדת מוציאים הפנים, כך שהתפוח נשאר חלול. מכניסים התפוחים לתוך מים רותחים עם סוכר ומיץ או מיץ לימון, חולטים פעם או פעמיים. מקררים היטב ושמים על מפית נקיה. לתוך התפוח החלול שמים גבינת חזרת שטראוס. מקשטים בדובדבן ועלי נע־נע או זית שחור. מוגש צונן היטב כמנה ראשונה בתפריט חלבי או לארוחת בוקר.

סלט גבינת "חזרת"

מוסיפים לגבינת חזרת שטראוס פסים דקים של תפוחי עץ חמצמצים, פלחי בננות ומעט אננס. בעונה, ענבים כחולים. מכינים פרוסות לחם לבן קלוי או מטוגן. על הלחם הקלוי מורחים את סלט הגבינה, מחליקים מעט ומקשטים בענב זית או דובדבן, מגישים מיד. כשרוצים להכין מראש,לשים התערובת על חסה לשם בידוד וקישוט.

מלון "שטראוס"

קולפים מלונים בינוניים ופורסים בעובי של 2 ס"מ.לגבינה מוסיפים קוביות קטנות של גמבה, פלפל ירוק, מעט קוביות מלונים.(אפשר מעט צימוקים).את התערובת מכניסים לחלל המלון על גבי חסה. מקשטים בזית שחור – גמבה אדומה – פלפל ירוק או דובדבן. מגישים צונן היטב.

רוטב קוקטייל חלב לדגים.

מבשלים דג פילה או משתמשים בדגים מטוגנים או מבושלים או מהגריל,מיום קודם. מפרקים כך שלא יהיו חתיכות קטנות, מוסיפים מעט מלפפון כבוש - גמבה כבושה, מלח, פלפל, מיץ לימון ומערבבים הכל. בינתיים מכינים גבינת חזרת שטראוס לרוטב מורכב מהגבינה, בתוספת קטשופ עגבניות - פלפל, מעט מאד ברנדי ומדללים מעט עם חלב עד לסמיכות של רוטב. את תערובת הדגים מכניסים למוסות על עלי חסה ויוצקים על הכל את הרוטב. מקשטים עפלח לימון, ביצה קשה ושמיר קצוץ.

ממרחי גבינת חזרת

להוסיף לגבינת החזרת קטשוף עגבניות עם קוביות עגבניות ללא עור וללא גרעינים.

להוסיף לגבינת חזרת שטראוס, ירקות חתוכים לפסים דקים, פלפל ירוק ואדום - עגבניות ללא עור וללא גרעינים - זיתים שהורים ושמיר קצוץ.

להוסיף פירות למינהם: תפוחי עץ, בננות, תאנים מיובשים ואפילו אפרסמון בעונה שלו. לקישוט להשתמש בעלי נע־נע ודובדבן.

להוסיף דג מטיאס, אילתית או לקרדה, חתוך יפה ושווה ומעט מאד אנשובי. בדג צריך להשתמש בעדינות רבה ולא להגזים. להוסיף מעט פרי, אולי סוכר כדי שלא יהיה חריף מדי.

כל הממרחים מצוינים לכריכונים, כריכים, סנדויצים, לחם קלוי, לחם שוודי, קרקרס ופמפרניקל.

Adv. Aroyo

Adv. Arovo

היום לשתות יותר חלב זה לאכול פרוטי

פרוטי – מקצף גבינה לבנה, מעורב עם תותים טריים. תגלית שכולה טעימה... ומהנה. פרוטי – היא גבינה בריאה. בריאה מאוד. תכולתה הגבוהה בחלבונים בונה את רזרבות המרץ שלך. תכולתה הנמוכה בקלוריות (ללא שומן) תורמת לצד הנאה שבך.

מגביע של 125 גרם פרוטי, את נהנית מערך תזונתי של 3 כוסות חלב, לא רע עבור מיכל שגובהו 4½ ס"מ בלבד ! פרוטי, קינוח ערב, במיוחד כשמוגש לאחר הקפאה קלה. זכרי, פרוטי של שטראוס שווה ל–3 כוסות חלב.

לבריאות, עם פרוטי גבינת תות.

שטראוס

בעולם

צרפת

חרא

ספונטאני

במשך דורות, היתה המילה merde* מילת־הגידוף הפופולארית ביותר בשפה הצרפתית, זכתה אף להכרה ושימוש בינלאומיים. אולם כידוע, אין נביא בעירו. לא הועילה לה, למילה, הפופולארית שלה ברחבי העולם. בצרפת עצמה היא היתה אסורה, כמילות־גידוף אחרות.

אולם לאחרונה, היא החלה זוכה בהכרה רישמית, ובתי־המשפט החלו מכירים בזכות הקיום שלה.

שיח־נהגים. ההכרה האחרונה אירעה בשבוע שעבר, כאשר בית־משפט בפאריס זיכה נהגת, אשתו של רופא דוקא, מאשמת „שימוש בפומבי בלשון פוגעת.“ היה זה כאשר הנהגת החליפה משפטים לוהטים עם נהג אחר, שהביע את דעתו בקול רם על הצורה שבה התנתה את מכוניתה — לתוך מכוניתו שלו. כאשר הגיבה הנהגת במילה merde הציג בן־שיחה את עצמו כקצין משטרה בדרגה בכירה, הגיש נגדה תלונה.

השופט שזיכה אותה, הסתמך בנימוק פסק־דינו בכך, שהמתלונן לא היה בתפקיד בעת הויכוח, וכי הנהגת לא ידעה כי הוא קצין משטרה. אולם היה בהחלטתו זו משום חיזוק הנטייה, לאחרונה, להרחיב במיקצת את חופש־הדיבור בצרפת — במחלקת הקללות. (עד היום, נוהגים עיתוני צרפת לכתוב רק את האות הראשונה של מילת גידוף, כשבעקבותיה שלוש נקודות.) לפני זמן מה, קבע בית־משפט בקאן, במקרה דומה לזה של הנהגת, את העיקרון הבא: „המילה (merde) הזו, מדוייקת כשם שהיא חד־משמעית, נחנכה רישמית על־ידי גנרל של האימפריה הראשונה, ונכתה מאז ל־שימוש כה נרחב בספרות המודרנית, עד שאומצה על־ידי הציבור כאמצעי מקובל להבעה, ללא צורך־מאמץ אינטלקטואלי מייגע, של מיכלול רגשות — אמצעי־הבעה הנפלט אף מהפיות המחונכים ביותר, בספונטאניות טבעית הנעדרת כל שמץ של כוונה מוקדמת לפגוע.“

ארה"ב

המיסמך הסודי

הפצצה היתה ללא תקדים בעוצמתה, ומדוייקת להפליא בעיתויה.

בארצות־הברית, התקרב החיכוך הציבורי הגדול סביב מלחמת ויאט־נאם לשיאו. הסינאט האמריקאי פיגר עדיין, כתמיד, אחרי דעת־הקהל. הצעה שיזם הסינאטור מקגאברן, לחיסול טוטאלי, ללא כל תנאים, של מלחמת ויאט־נאם בתום השנה, על־ידי קיצוץ כל ההקצבות למימשל למטרה זו — נדחתה ברוב של 55 נגד 42. אולם הרוב עובדה ש־42 סנאטורים העלו תביעה חדמשמעית זו — דיברה בעד עצמה.

ההפצצות — פתם. רגע זה נבחר על־ידי הניו־יורק טיימס להטיל את הפצצה הגדולה:

הוא פירסם את הסקופ הגדול ביותר בתולדותיו: מיסמך סודי של ממשלת ארצות־הברית, המוכיח כי ארבע הממשלות האחרונות של ארצות־הברית יזמו ניגררו, ניגררו ויזמו, את הרחבתה הבלתי־פוסקת של המעורבות האמריקאית בויאט־נאם, תוך כדי נקיטת אמצעים ציניים, כולל שקרים גלויים, כדי להסתיר את העובדות מידיעת העם האמריקאי.

שתי דוגמאות מזעזעות:

● ההחלטה להפציץ את צפון ויאט־נאם נתקבלה למרות קביעת המומחים, שהפצצות אלה לא יגרמו לכך שהאנוי תפסיק את עזרתה לויאט־קונג.

● תקרית מפרץ טונקין, שבה הותקפה

(המשך בעמוד 12)

• **חרא.** בשיחה סלונית, מכנים את המילה בצרפתית כ„מילתו של קאמברון.“ פיאר קאמברון היה גנרל של נפוליאון, שהשתמש במילה זו בתור תשובה להצעת־כניעה מצד הבריטים, בקרב **ואטרלו.**

מונטה כריסטו
החולצה האווירית
לימי הקיץ החמים

להב מאריגי

Diolen cotton

● reg. trademark Enka Glanzstoff Group

אנשים

אורי זוהר מספר בדיחות לקיר

■ במסיבה שנערכה השבוע בשגרירות ברזיניה בישראל לכבוד יום־הולדתה של המלכה הבריטית, נפגשו שר־האוצר **פנחס ספיר** והשחקנית **ג׳ין אלמגור**. בירך ספיר: „שלום גברת אלמגור.״ וגילה השיבה לו ברכה: „שלום מר ספיר.״ כאן התפשטה הבעת תמהון על פניו של שר־האוצר: „האם את מכירה אותי?״ „מה השאלה?״ השיבה לו גילה, „הרי אתה פופולארי.״ אמר ה־שר: „את פופולאריה, אבל אני, מה פתאום?״ גילה הרגיעה את השר ואף הציעה לו בהזדמנות זו, לאור הפופולאריות של שניהם, להקים צמד, הצעה ש־ספיר קיבל בבדיחות הדעת.

■ מי שהיה פחות חביב אל גילה אלמגור היה אלוף (מיל.) **עזר וייצמן**. כאשר פגש את גילה, קרא לעברה: „תפסיקי לע־שות סרטים על זונות!״ גילה, הנבוכה שאלה אותו: „ראית את

יגאל וואלן (52), סגן ראש ממ־שלת־ישראל, בצילום שהופיע בשבועון המעבר־גרמני „דר שטרן״, תחת הכותרת: „אלון חפגין בפני העולם ב־איזו קלות אפשר לנוע ב־שטחים המוחזקים, למרות איומי הרצח. ביום־העצמאות התנפש אלון, שכל אירגוני ה־חבלה איימו עליו במוות וב־אבדון, בשארם אל־שייך ב־שלוות־נפש מוחלטת, רץ ל־אורך החוף, עליו אמר הנשיא אנואר סאדאת: ,שארם אל־שייך שווה לנו מלחמה׳.״

הסרט?״ (הכוונה לסרט „מלכות הכביש״ בו היא מגלמת תפקיד של יצאנית). וייצמן השיב ב־שלילה: „מספיק היה לי לראות את התחת של חיים טופול ב־התרנגול, אינני צריך לראות גם תחת של יצאנית. תפסיקי עם הסרטים האלה. תעשי סרט עם אידיאולוגיה!״

■ ח״כ המערך **ארי אנ־קוריון** דיבר בוויכוח על מיש־רד המיסחר והתעשיה, והעמיס על השר פינחס ספיר תילי־תילים של מחמאות. מילמל ספיר: „הוא כבר מספיד אותי!״

■ לאחד מכן הפליג אנקור־יון בשיבחו של מאמר בעל „רעיון גאוני בפשטותו,״ והוא: לארגן „שוק יהודי משותף״ עולמי, שישכנע את היהודים לקנות את תוצרת ישראל. הת־נצל אנקוריון: „מובן שיש גא־ביות ברעיון זה.״ קרא ספיר: „גאביות גדולה מדי.״ כשהתכו־נן אנקורון להזכיר את שמו של האיש שכתב את המאמר **(יהושע משורח)**, הפסיק אותו ספיר: „משום כבודו של האיש, מוטב שלא תזכיר את שמו בקשר להצעה זו.״

■ מדוע תומכת ההסתדרות בתביעות עובדי חברת החשמל, שנהגו עד כה לזלזל בהסתדרות ולהתעלם ממנה? הסביר את הדבר ממלא־מקום ראש־המחלקה לאיגוד מיקצועי של ההסתדרות, **יהושע ושצ׳ינה**: „זו ה־פעם הראשונה שעובדי חברת החשמל מעלים תביעות באמצ־עות ההסתדרות. לא חשוב ש־התביעות צודקות או לא צוד־קות. אם לא נתמוך בהם, הם לא ילכו יותר באמצעות ההס־תדרות.״ לאחר אותה ישיבה העיר אחד המשתתפים: „בפעם הבאה יבוא ושצ׳ינה ויאמר לנו כי זו הפעם הראשונה שעובדי חברת החשמל פונים בפעם ה־שנייה להסדרות.״

■ במשפט ציבורי שהתקיים השבוע בנושא ההומוסכסואלים, התייחס הח״כ לשעבר **אליעזר ליבנה**, שחייב את החוק ה־קיים בנושא, לחיי המין על־פי המסורת היהודית, וציטט: „אי־אפשר לאיש בלי אשה. אי־אפ־שר לאשה בלי איש. ואי־אפשר לשניהם בלי ה ש כ י נ ה.״ הת־ערב התובע ד״ר **עמוס שפי־רא**, מרצה בכיר על חוק ומו־סר באוניברסיטת תל־אביב: „אתה מתכוון בלי ה ש כ י נ ה?״ בסוף המשפט הציבורי נערכה הצבעה בקהל. בעד ביטול החוק הצביעו 42, נגד הביטול 8 ו־15 נמנעו.

■ אותו עמוס שפירא הש־תתף השבוע בערב־הראיונות של **דן בן־אמוץ ושי אופיר** ורואיין על נושא הסמים בארץ. בתום הראיון נערך מישאל ב־קרב הקהל אם יש להעניש אנ־שים המשתמשים בסמים. התו־צאה: מחצית הקהל שללה ומח־צית חייבה הטלת עונש.

אייבי וחוסיין באותו מטוס

■ התחרות הקיימת בין גלי צה״ל לשידורי ישראל עמדה ה־שבוע באור משעשע במיקצת. באולפן שידורי ישראל הגיש מפקד גלי צה״ל **יצחק ליבני** את התקליטים החביבים עליו. המארחת בתוכנית היתה **רב־קה מיכאלי** שאמרה בנוכ־חות מפקד התחנה המתחרה: „ואחרי החדשות, כאן בגל הקל, בתקווה רבה שלא תעברו להא־זין לגלי צה״ל...״

■ בערב הראיונות של **שמואל שי ואורי זוהר**, הופיע השבוע אורי זוהר כ־מרואיין וסיפר את חוויותיו כ־בית המעצר באבו־כביר. במהלך הסיפור התערב שי: „אורי, ה־סיפור כל־כך מעניין, שאני יו־שב כבר 10 דקות ממש מרו־תק.״ השיב לו אורי זוהר: „מי שהיה מרותק, זה אני ולא אתה. ובכלל, שמיל, אני חושב שאתה צריך להתכונן לנהל כמה ערבי ראיונות לבד.״ אשר לחוויות: „ערב אחד, כשישבתי בתא, שמעתי את אחד העצירים שישב בתא אחר, שר לכבודי שיר. זה נגע לליבי. החלטתי להשיב ל־חברה כגמולם והתחלתי לספר בדיחות. זאת היתה הפעם ה־ראשונה בחיי שעמדתי בפני קיר ודיברתי לקהל שלא ראיתי. אח־רי שגמרתי, שר להם **אריק איינשטיין** משיריו.״

■ זמנים חדשים, מנגינות חדשות. בערב בו חגגו יורשיו של **בניטו מוסוליני** את נצ־חונם בבחירות (ראה הנדון), ישב בנו של הדיקטטור הגדול, **רומאנו מוסוליני**, ליד ה־פסנתר בבאר בויא־ונטו ברומא, כראש להקת־ג׳אז מפורסמת, ב־חברת שני מוסיקאים שאינם מתאימים לחוקי־הגזע שחוקק אביו: נגן־גיטארה יהודי, הידוע כ„ג׳ורג׳ הג׳נטלמן״, ומתו־סף כושי הקרוי **בוגאלו**. רו־מאנו (42), שנפרד מאשתו, ש־היא אחותה של **סופיה לורן**, אינו עוסק בפוליטיקה ומוחרם על־ידי הפאשיסטים. אחיו היחי־די מנהל מיפעל־טכסטיל בארגנ־טינה.

■ כשפנתה אשת יחסי הצי־בור **מירי זכרוני** לעורך מבט לחדשות **טוביה סער** והציעה לו לשלוח צוות־צילום לתערוכה המתקיימת בקיסריה, השיב לה טוביה: „אני לא יכול לצלם כל תערוכה, אבל אם הי־תה לך תערוכה של פיקאסו ל־משל, אז זה דבר לגמרי אחר.״ „יש לי גם את פיקאסו,״ השי־בה מירי, והציעה לו לצלם את תערוכת הסלאקאטים של פי־קאסו הנפתחת השבוע בגלריה ריבנפלד ביפו.

■ **ג׳ימס** (המעיין) **מי־צ׳ר** אינו יכול לשכוח את ישראל. זה עתה פירסם ספר חדש, בשם המסתובב בים, ה־מתאר קבוצת היפים, שהתקבצו מארצות שונות בחוף ספרד. אחד ההיפים הוא ישראלי בשם יגאל, בעל נתינות אמריקאית ובריטית בנוסף, המגיע לחוף כדי להחליט מה להיות: סבו האמריקאי רוצה שהוא ישוב ל־ארצות־הברית, סבו האנגלי רו־צה שיתיישב באנגליה, והוריו, וכן חוויותיו במלחמת ששת־הימים, מושכים אותו לכיוון ישראל.

■ המטוס המפורסם של **אייבי נתן**, גורם בעיות ל־בעליו. אייבי, שעבר מעסקי אויר לעסקי ים, איחסן את מטוס השלום בהרצליה, וממ־שיך לטפל בספינת השלום שלו. השבוע הודיעו לו בעלי המחסן שעליו לפנות את המטוס. עתה מחפש אייבי קונים למטוס ש־בין השאר מופיע במגילת ה־יוחסין שלו גם שמו של המלך **חוסיין**.

■ הזמרת **יפה ירקוני** (גוסטין לשעבר) סיפרה השבוע בתוכנית דגש של גלי צה״ל על ראשית הקאריירה האמנו־תית שלה. כשחזרה הביתה מן הצבא, לאחר הוצאת התקליט הראשון שלה, ניגשה לאחד מ־בתי הקפה על הטיילת של תל־אביב וביקשה שישמיעו לה מעל הגרמופון את שירה שופעת עי־נייך אור ירוק. „אינני יכול גב־רת,״ ענה לה בעל המקום, „כבר ביקשו ממני את השיר הזה 50 פעם היום.״ „אבל אני יפה גוסטין,״ התעקשה הזמרת. „אפילו עכשיו אינני יכול להש־מיע לך את השיר,״ אמר בעל המקום, „גם את זה אמרו לי היום לפחות ארבע פעמים.״

■ הארכיטקט **אלי ליצקו** התחתן לפני כשנה עם הבת של ויליאם רובינסון, בעל זנים ומפעלי בירה בישראל. כאילו זה לא מספיק, זכה עתה אלי בתיכנון מלון פלזה ברחוב ה־ירקון בתל־אביב, ובמיכרז ה־בינלאומי לתיכנון חוף־רחצה ב־סינגפור, בו ישקעו 20 מיליון דולר.

■ בתוכנית הטלוויזיה חדווה ואני מצלצל הטלפון בביתם של חדווה ושלומיק וחבר שואל את **יעל אביב** איפה הוא יכול למצוא את שלומיק. יעל מוס־רת לו את מספר הטלפון 222336. זהו לא מספר דימיוני. בזאת יכול היה להיווכח כל מי שחיפש טלפונית את כתב עולם הקולנוע **ג. עיטור**, ו־נתקל בצליל תפוס. כי המספר הוא מספר הטלפון בביתו של עיטור, שמאז התוכנית אינו פוסק מלצלצל כשכל מיני אנ־שים מבקשים לדבר עם שלומיק.

צבי ירון (בדרגת אלוף־מישנה) ופיני בן־ארי (מאחוריו), שחקני הצגת „אמי הגנרלית״, הופיעו באחד ממחנות צה״ל. לפני ההופעה החליטו השניים למתוח את חיילי המחנה. הם הסתובבו במחנה כשהם עונדים בדרגות וזכו להצדעות רבות. השניים ראו כי טוב והתחילו גם לתת הוראות לחיילים, שהופתעו בשעה ההצגה לראות את שני הקצינים על הבמה.

עמיאל שץ המשחק תפקיד של קצין ירדני בסרט ה־ישראלי „פישקה במילואים״, נסע לצורך ה־צילומים, בתלבושת מלאה, בג׳יפ מלטרון למושב שורש. בדרך נת־קע הג׳יפ ועוזר הבמאי פול סמיט הלך להזעיק עזרה, כשהוא משאיר את עמיאל ליד הג׳יפ. כעבור מספר דקות עברה במקום מכונית משטרה. השוטרים, שהתפלאו לראות קצין ירדני מסתובב בשטח ישראלי, עצרו אותו, למרות הסברו בעברית כי הוא שחקן.

פסוק השבוע

■ **אחד המרואיינים בתוכנית „מבט לחד־שות״ שסיקרה פלישת משפחות עוני לדירות שנועדו לעולים בקריית אתא: „אני לא אומר שיש אפלייה בארץ, חס וחלילה — אבל יש פרוטקציה.״**

בעולם

(המשך מעמוד 10)

ספינה אמריקאית, ושישימשה עילה לפתיחת ההתערבות הצבאית האמריקאית שם — היתה תירוץ שווה. האמריקאים הכינו את מדיניות־ההתקפה שלהם חודשים מראש.

אש קטנה. המיסמך הסודי — שהוא מחקר־ענק על התפתחות המעורבות האמריקאית בויאט־נאם, שהוזמן על־ידי רוברט מקנמארה בעת היותו שר־הביטחון — הינו, לדעת מומחים, המסמר האחרון בארון־המתים של המעורבות האמריקאית בויאט־נאם. נסיונו של המימשל, לשבוע, למנוע את פירסומו באמצעות טיעון של פגיעה בביטחון המדינה — רק יוסיף סערה. הניו־יורק טיימס יערער, במידה ויחליט בית־המשפט לקבל את הטיעון, עד לבית־המשפט העליון — והשערורייה תמשיך ותתבשל על אש קטנה, אבל ממושכת, תשכנע את האזרח האמריקאי באי־צידקתו של המימשל.

נזק פה, נזק שם. מי שנדקק מכל הפרשה יותר מכולם, הוא הנשיא ניקסון. לכאורה, היה צריך הנשיא להיות מרוצה מהגילוי — כי הליכלוך דבק בעיקר כמימשלים הדמוקרטיים שקדמו לו, דבר שיכול היה לשמש תחמושת מצויינת למיפלגתו הרפובליקנית עם היפתח מערכת הבחירות לנשיאות בשנה הבאה.

אך למעשה, אין הדברים כה פשוטים, כפי שמוכח מהעובדה שניקסון מנסה להסיק את פירסום המיסמך — דבר שלכשעצמו יגרום לו נזק רב בעת מערכת הבחירות. כי הנשיא נתון ללחצים שלא יואמנו מצד ראשי הצבא והמימשל, שהם ברובם אנשי מקצוע, שאינם מוחלפים מנשיא לנשיא, והם שאחראים לבזיונות.

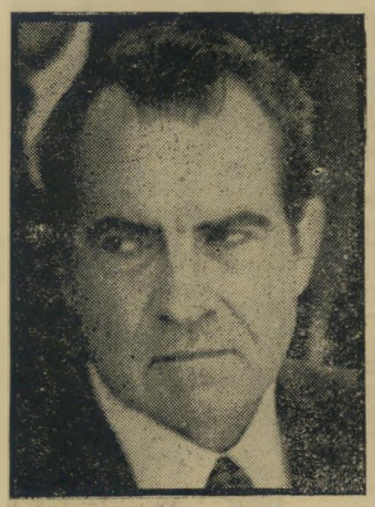

הנשיא ניכסון
צלייה על אש קטנה

בשלב ראשון לפחות, נכנע הנשיא החזק בעולם ללחצים — אולי אף במחיר כיסאו.

מונה גייגר

מונה גייגר מיוחד, המסוגל לגלות מציאות הרואין בקירבתו, הינו כלי הנשק האחרון במלחמה בסמים של שלטונות ארצות־הברית.

מונה הגייגר החדש הינו סוג מסויים של בקטריה, אשר הכימיקלים המרכיבים את ההרואין גורמים לו לזרוח בנוגה בהיר. הבקטריה נתגלתה במסגרת המחקר של צבא ארצות־הברית בנושא אמצעי לוחמה ביולוגיים הגנתיים* ומשטרת ניו־יורק קיבלה הקצבה של ארבעים אלף דולר לעריכת ניסוי בה.

במסגרת הניסוי ישאו עימם בלשים מחלקת הסמים מושבות של הבקטריה במיכלים מיוחדים, שלמרות אטימותם, יאפשרו הסתננות אויר לתוכם. במידה ובאותו אויר יהיו מרכיבים של הרואין, יתחיל פנים המיכל לזרוח, ילך ויזרח יותר ויותר ככל שיתקרב למקום ההרואין. למחזיקי הסם, תבשר זריחה זו שקיעה ממושכת.

* דהיינו, צורות־חיים המגיבות על גירויים מסויימים, כגון זיעה או ריח אדם, ושבאמצעותן ניתן לגלות אוייב בניגוד לאמצעי לוחמה התקפיים, שהם בעיקר נגיפי מחלות קטלניות.

מס. 1
הטבק, האיכות והתערובת. הארומה והטעם, עשו אותה לסיגריה הנבחרת והנמכרת ביותר*

* באישור נתונים רשמיים ומשאל "הטוצר הנבחר" 1971

הנדון:

באיזה צד?

דידי, הבמאי פיטר פריי, כיפר לי לפני כמה ימים סיפור שזיעזע אותו — וגם אותי.

פיטר גדל בקנדה. הוא היה צעיר כאשר פרצה מלחמת־האזרחים בספרד. כמו צעירים רבים אחרים, ברחבי העולם החופשי, חש חובה אישית להתגייס וללחום למען החופש באותה ארץ מעונה, אשר קלגסי היטלר ומוסוליני הפכוה לשדה־הקרב הראשון של מלחמת־העולם הממשמשת ובאה. כל מכריו יודעים זאת, ומכבדים אותו בשל כך.

(הייתי ילד באותם הימים. אבל אני זוכר היטב את התרוממות־הרוח, בה עקבנו אחרי מעשי־הגבורה של „הבריגדה הבינלאומית", את ההערצה שרחשנו לרפובליקה הותתת דם, את השינאה הלוהטת לפאשיסטים. באיזה להט שרנו את שירי־הקרב הספרדיים!

בשבילנו, בארץ־ישראל דאז, לא היתה זאת מלחמה זרה. כל נאצי מת היה נאצי אחד פחות — אחד פחות שיתעלל ביהודים!)

ובכן, פיטר פריי ישב בבית־קפה, ונכנס לשיחה עם סגן צעיר וטרי. השיחה התגלגלה לעניינים צבאיים, והקצין התפלא להיווכח כי יש לבמאי ידיעה בעסקי מלחמה.

„מניין לך?" שאל.

„גם אני הייתי פעם חייל."

„באיזו מלחמה?"

„במלחמת־האזרחים הספרדית."

ואז שאל הצבר הצעיר, בכל הרצינות התמימה, שאלה בת שתי מילים מתרידות:

„באיזה צד?"

* * *

בשנת 1936 כלל לא היתה שאלה זו אפשרית.

באיזה צד?

בצד האחד היו טייסי היטלר, שניסו שם את כלי־המשחית אשר הרסו, לאחר מכן, את ורשא ורוטרדאם ולונדון. היו שם הלגיונות של מוסוליני, שניסו כעבור ארבע שנים להסתער על מצריים ולהפוך את ארץ־ישראל לאושחיץ שנייה.

בצד השני היו אויבי הפאשיזם מכל הסוגים — סוציאליסטים, ליברלים, אנארכיסטים, קומוניסטים, וסתם שוחרי־חופש ושונאי הזעזועות מכל קצות תבל. היו ביניהם שליחי מוסקבה, שביצעו גם שם פשעים בפקודת סטאלין. אבל הנקודות השליליות היו כאין וכאפס לעומת האור הגדול של מלחמת־המיצחה נגד הפאשיזם.

אותו סגן צעיר לא חייב היה לדעת את כל אלה. המלחמה הנוראה ההיא נסתיימה זמן רב לפני שנולד. אבל גם הוא בוודאי ידע את העובדה הפשוטה ביותר: שבספרד לחמו פאשיסטים באנטי־פאשיסטים, בימי חייו ופעלו של אדולף היטלר.

והנה, בשנת 1971, בעיני סגן צעיר, שוב אין זה מובן מאליו, ואין זה ברור כל עיקר, באיזה צד לחם אז צעיר יהודי.

מדוע?

מפני שאותו סגן הוא בן יומו. והיום שוב אין זה מובן מאליו, ואין זה ברור, באיזה צד אנחנו נמצאים.

* * *

דשבוע נחלו הפאשיסטים באיטליה נצחון בבחירות. ברומא ובסיציליה הכפילו את כוחם. בשני מחוזות אלה הצביע אחד מבין כל שישה בוחרים בעד חסידי מוסוליני.

מנהיג המפלגה, ג'ורג'ו אלמיראנטה, מצא צורך מיוחד לפנות אל היהודים, שלא הצביעו בעדו.

אמנם הודה בכך שמוסוליני חוקק באיטליה את „חוקי נירנברג" הנאציים, שהיו את היסוד המישפטי להשמדה. הוא לא הכחיש גם שהיהודים נרדפו באיטליה, בשנים האחרונות של שלטון מורו וגיבורו.

אולם, טען, מוסוליני „נאלץ" לחוקק חוקים אלה, בעיקבות הלחץ הנאצי עליו. ובכלל, זוהי נחלת העבר.

כיום הייבים היהודים, לדעתו, לתת יד לפאשיזם. שהרי הקומוניסטים מנהלים מערכה אנטי־ציונית.

לפי ההגיון של אלמיראנטה, ככל שמפלגה מתנגדת ביקיצוניות רבה יותר לקומוניזם, כן היא ראוייה וזכאית לתמיכת ישראל והיהודים — ויהיו מטרותיה כאשר יהיו.

* * *

אלמיראנטה סונד לזיכרו של מוסוליני, אך מסתייג במיקצת, כך נדמה, מזיכרו של היטלר.

לא כן עמיתו, ראש המפלגה הפאשיסטית השלטת בדרום־אפריקה.

בימי השואה תמכו מנהיגי מפלגה זו בגלוי ובפה מלא בנאצים. למרבה המזל הם היו אז באופוזיציה ובכלא. לכן השתתפו הדיבידיות של דרום־אפריקה במלחמת־העולם לצידנו, ועזרו לבלום את חיילי היטלר ומוסוליני בשערי המרחב שלנו.

כיום שולטים הפאשיסטים בדרום־אפריקה. תוקי ה„אפרטהייד" שלהם הם עקביים ואכזריים יותר מחוקי־נירנברג הנאציים.

מישטר זה רוגז עלינו. עד כדי כך שראש־הממשלה, פורסטר, מצא לנכון לגנות בכבודו ובעצמו את ישראל, ולהטיל עליה עונש כלכלי.

מדוע? מפני שישראל החליטה להעניק סכום סמלי ל־

„הלך זרזיר אצל עורב..."

תנועות־השיחרור האפריקאיות, הנאבקות בשילטון הגזעני הלבן בכמה ממדינות היבשת — רודזיה, אנגולה, מוזמביק, דרום־אפריקה ועוד.

לא המעשה בלבד הרגיז את פורסטר. הוא נזעם שבעתיים מפני שישראל היא שעשתה זאת.

כי לדעת פורסטר וחבריו, ישראל היא אחות־תאומה לדרום־אפריקה. בישראל, כמו בדרום־אפריקה, שולט (לדעתם) שלטון גזעני לבן, הדואג לכך שהשחורים יישארו חוטבי עצים ושואבי־מים, כמיצוות אלוהים.

(לא ברור אם פורסטר ושות' מתכוונים לדיכוי הערבים או לדיכוי בני עדות־המיזרח. מן הסתם אין הם מבחינים בין אלה ואלה, כשם שאינם מבדילים בביתם בין כושים ובין בני־תערובת, אסיאתים ושאר גזעים נחותים.)

והנה, תחת להשיב לדברי פורסטר במילים בוטות וגאות, משפילה ממשלתנו את עצמה ואותנו.

אין היא אומרת: „אדון נכבד, זוהי מדינת היהודים. היא נוסדה בידי פליטים, השונאים את תורות־הגזע. היא נועדה לעזור לנרדפים, ללוחמי־חופש, למחרפים את נפשם למען כבוד האדם. אנו מוכנים אמנם לקיים יחסים דיפלומטיים עם כל מדינה — אף עם מדינה שבה שורר מישטר שהוא נתעב בעינינו. אך לא נקבל משום מדינה הוראות בשאלות של מצפון ומוסר."

תחת זאת היא אומרת: „ישנה אי־הבנה. קרתה תקלה. נתפיס. ענייני מצפון אינם מעניינים אותנו. אותנו מעניין רק הכסף, הכסף, הכסף."

האנטי־שמי הגדול ביותר לא יכול היה לשים כפי מדינת היהודים תמליל מבחיל יותר.

* * *

השבועון הגרמני דר שפיגל פירסם, כידוע עתה, פסוק שנאמר כביכול על־ידי שר־החוץ הגרמני, ואלטר של.

(של הכחיש, כמובן, שאמר את הדברים. אך כשביקרתי השבוע בבון, לא מצאתי כימעט איש שיפקפק באמיתותם. של ידוע כאדם המבטא לעיתים את דעתו האמיתית במילים בוסות.)

של הגיב על יחסה של ישראל לעניינים מסויימים, המעיבים כרגע על הידידות בין ירושלים ובון. הממשלה הגרמנית, שבראשה עומדים הסוציאל־דמוקרטים, נרדפי הנאצים, מנסה להסתדר עם הגוש הקומוניסטי. הדבר משפיע במיקצת על יחסה לענייני המרחב שלנו, וזה מעורר מורת־רוח בירושלים.

אמר של: הישראלים מעדיפים ממשלה גרמנית המורכבת מאנשים בעלי עבר נאצי, כי אלה זקוקים לתעודות־הכשר ישראליות, ומוכנים לשלם בעדן. ממשלה גרמנית, שבראשה עומד אנטי־נאצי מובהק, אשר היגר מגרמניה הנאצית ולחם בנשק נגד היטלר, אינה לרוח ישראל.

הרעיון אינו חדש. (אני עצמי ניתחתי אותו במאמר לפני עשר שנים, כדי להסביר את הידידות הרבה שרחשו שמעון פרס ומשה דיין לאנשים כמו פראנץ יוזף שטראוס, בעלי העבר הנאצי וההוה הימני הקיצוני.)

אך בבואם מפי שר גרמני, הם חמורים שבעתיים.

ישראל לא הזדעזעה נוכח פרשת ביאטה קלארספלד, הצעירה שסטרה בשעתו על לחיו של קורט קיזינגר, ראש־הממשלה בעל העבר הנאצי הפעיל. היא נאסרה בשל נסיון לחטוף פושע־מלחמה נאצי, שלא הובא על עונשו בגרמניה. היא יושבת בכלא. הנאצי עצמו מתהלך חופשי.

הידידות הבולטת של אישי הימין הגרמני הקיצוני, מסוגו של איל־העיתונות אקסל שפרינגר, לישראל, מרחיקה מאיתנו בהדרגה את ידידינו הכנים והמסורתיים.

אנשי־הקידמה, שראו בייסוד מדינת־ישראל את נצחון הצדק, מתחילים לתמוה על מיבחר ידידינו.

* * *

באיזה צד אנחנו נמצאים? שאלתו התמימה של הסגן, במהדורה של 1971, מחייבת תשובה.

בדיונים האחרונים בכנסת התייצבו אנשי הימין הישראלי, אבירי ארץ־ישראל השלמה, בפה מלא לימין הפאשיסטים ברחבי העולם. הם תבעו לפנות אל הימין הגזעני האמריקאי, ולהציג בפניו את ישראל כחיל־החלוץ שלו נגד הקומוניזם. כלומר: להפוך את מלחמתנו ממלחמת־מגן ישראלית לחלק ממסע־צלב עולמי נגד ברית־המועצות.

גישה זו מופיעה לעיתים בתחפושת „תועלתית". בבחינת: „לטובת מדינתנו, אנו מוכנים להתחבר גם עם השטן." קל להוכיח כי תועלת זו תצא בהפסד, מפני שגם במחנה הלאקומוניסטי מהווה הימין מיעוט שנוא. נפסיד את ידידינו במרכז ובשמאל, ואת מיטב הנוער העולמי, תמורת מישענת קנה רצוץ.

אך למעשה אין לגישה זו רקע תועלתי, אלא אידיאולוגי. הימין הישראלי מתגעגע אל הימין העולמי, מפני שהוא מזדהה עימו. הוא שותף לו מבחינת המיבנה הרוחני שלו.

כמוהו, הוא נכסף למישטר סמכותי. כמוהו, הוא שונא כל מיעוט — לאומי (הערבים), עדתי (הפאנתרים) או מיני (הומו־סכסואלים). כמוהו, הוא דוגל בריאקציה סוציאלית, דוגל בקו „נוקשה" כלפי „האוייב". כמוהו, הוא רוצה להיות עילית של „עם אדונים".

פאשיסטים איטלקיים, גרמנים בעלי עבר נאצי, גזענים בדרום־אפריקה — כולם נושאים את עיניהם אל ישראל, ויש בישראל מי שמחזיר להם אהבה.

„לא הלך זרזיר אצל עורב, אלא מפני שהוא מינו."

תאת אורי אבנרי

במדינה

העם

מחפשים את הגרוש

בדיחה אחת הציפה השבוע את הארץ. סיפרו אותה בבתי־הקפה, בבתי־הספר, ב־בתי־החולים ובבתי־המיסחר. היא התפשטה במהירות הבזק, יותר מכל בדיחה אחרת לפניה. אפילו הפקידים הבכירים של משרד־האוצר חייכו, אם לא צחקו, כאשר סופ־רה להם.

היתה זו הבדיחה על היהודי הרואה את חברו סובב שתוי ליד עמוד חשמל ברחוב, ושואל אותו למעשיו. „אני מחפש גרוש! משיב האיש ליד העמוד. „ובשביל גרוש אחד כדאי לך להתאמץ כל כך ולחפש כל כך הרבה?" שואל היהודי.

„מה זאת אומרת בשביל גרוש אחד?" משתומם המחפש, „גרוש אחד נטו זה לירה ברוטו!"

ממל למשבר. יותר מכל הסבר כלכלי או חברתי, הסכירה בדיחה זו את מה ש־מתרחש בישראל בשבועות האחרונים: את גל השביתות; את ההפגנות של שכבות ה־עוני; את הפלישות לדירות העולים החד־שים; את המרירות של צעירים ילידי ה־ארץ הניצבים חסרי תקוה מול מצוקת הדיור; את השחיתות המתפשטת לשכבות רחבות יותר.

הכל נגרם ביסודו של דבר בשל תופעה פשוטה אחת: ירידת ערך הכסף. גרוש נטו בבדיחה שווה לירה ברוטו. אבל משמעו־תה של הבדיחה במציאות היא שכל לירה שמרוויח כיום פועל או שכיר שוה גרוש, בכוח הקנייה שלה.

למרות המעטה ההיצוני של שיגשוג כל־כלי, היו אלה סימנים ראשונים למשבר כלכלי וחברתי קשה ביותר העתיד לפקוד את המדינה, שהאמצעים לבסחונה מכלים את כל משאביה, בזמן הקרוב ביותר.

הבדיחה על הגרוש, היתה יותר מעציבה מאשר מצחיקה.

הממשלה

מיבצע „טימטום"

גם אחרי שהמיכלית קוראל סי עזבה את אילת, אחרי שפרקה שם את מיטען הדלק שלה; גם אחרי שרב־חובלה היחני של ה־מיכלית קיים באילת מסיבת־עיתונאים פומ־בית, וגם אחרי שהעיתונאים הורשו לעלות ולצלם את הפגיעות שנספגה המיכלית, בעת שהותקפה לפני שבוע במיצר באב־אל־מאנדב — לא הוסרו סימני השאלה מעל פרשה מיסתורית זו.

צורת הטיפול השלומיאלית של ממשלת־ישראל בפרשה, שיכנעה אפילו את קורא־העיתונים התמימים כי יש משהו מיסתורי בפרשה שמעוניינים להסתיר ממנו, כדי שלא נדע את האמת. אחרת אין שום הסבר לפרשה האומללה. מלבד הסבר אחד: הטימ־טום.

האמת הפשוטה היא שמה שפורסם על תקיפת המיכלית זה מה שקרה. אין שום דבר סודי בפרשה ושום דבר לא הוסתר. מה שלא פורסם עד כה, ולא לפי הוראת ממשלת־ישראל, אלה הם מספר פרטים צד־דיים העשויים להעמיד את מה שאירע למי־כלית באור נכון:

● יום לפני שהותקפה המיכלית קוראל סי, התקרבה סירת המירוץ שתקפה את המיכלית, לאניה אחרת שחצתה את המיצר בדרך לאילת. גם אל אניה זו התקרבו ה־מחבלים, שטו לידה,

● למרות כל סיפורי הגבורה, מסתבר כי אחרי שהותקפה האניה היו אלה דווקא אנשי הצוות הישראלים שבה, שמיהרו ל־שבת בסירות ההצלה, כשהם אינם שוכחים את המזוודות שלהם. אנשי צוות אלה תב־עו לנטוש את האניה, בעוד רב־החובל, ב־עזרת שני אנשים נוספים, מתגברים על ה־דליקה שפרצה באניה.

דיוק איים לירט. אולם מסך ה־עיניו. היה בכך מעשה ברור של שחיתות פוליטית, שכן הדבר נראה כחלוקת נסיעות חינם מטעם מפלגת השלטון לעיתונאים ה־נושאים חן מלפניה.

העולם הזה (1757) היה העיתון היחיד שחשף והתריע על שערורייה זו.

איך הפכה המשלחת ל„רש־מית". בעקבות הפירסום בהעולם הזה, נזעק גם ועד אגודת העיתונאים לישיבת חירום כדי לדון בפרשה. אנשי הועד הגיעו למסקנה שצורת הרכבת המשלחת היתה פסולה, הסתייגו מצורת הרכבתה והחליטו לשלול ממנה את התואר של משלחת עי־תונאים רשמית.

יהודה הראל, שלח מיד מכתב התנצלות לאגודת העיתונאים, הביע חרטה על שנתן לדובר מפלגת העבודה להרכיב את המשל־חת, במקום למוסדות אגודת העיתונאים.

בעקבות מכתב זה הועבר הטיפול ב־בעיה להנהלת האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל, וזו מינתה את הועדה לקשרי־חוץ להכריע בגורלה של המשלחת לגרמניה.

ישבו הברי הועדה וחשבו איך לטהר את השרץ, כדי שהמשלחת לא תראה כפרס לעיתונאים מטעם מפלגת העבודה. הפתרון היה גאוני: במקום עשרה עיתונאים יסעו 15. אל עשרת העיתונאים שבחר דובר מפ־לגת העבודה יתחספו עוד חמישה עיתונאים, מהעיתונים שקופחו על ידי הדובר, ואז ניתן יהיה לקרוא למשלחת „משלחת עי־תונאים רשמית."

בין הישגיו המקצועיים, יכול היה איגוד עיתונאי ישראל לכלול הישג נוסף: הדאגה שאף אחד לא יצא מקופח בחלוקת טובות ההנאה.

משטרה

מי באמת שיחרר את אורי זוהר?

השמועה פשטה כאש: אורי זוהר, אריק איינשטיין, ושאר הנערים בחבורה, שוחררו ממעצרם — לאחר התערבותו של מרדכי צרפתי, הלא הוא מנטש הגודע. היה זה הוא שהתערב בפרשה, שיכנע את המשטרה לסגת בה מכוונתה להחזיקם במעצר ככל האפשר יותר.

קשה היה, השבוע, לקבל אישור לשמי־עה — לא מהמשטרה ולא ממנטש. אולם אלה שנטו להאמין בה, מצאו ביסוס לדע־תם בעת ישיבת הפתיחה של משפטם של זוהר וחבריו, באשמת תקיפת שוטרים ו־התנהגות פרועה.

האזרח הפרטי והקצין. האולם היה מלא עד אפס מקום. אפילו עיתונאים לא הורשו להיכנס. אולם מנטש הגדול נתקבל, בהגיעו, בכבוד־רב על־ידי השוטרים, הוכ־נס מיד, הוזמן על־ידי רב־סמל יצחק פסח, ממיחלק הסמים, לשבת יחד עימו על כיסאו.

הידידות בין מנטש למשטרה באה לידי ביטוי הדוק יותר אף בתום הישיבה, כאשר מנטש יצא מהאולם יחד עם התובע במשפט, סגן־ניצב יהושוע וולפסון, קצין התביעות של מחוז תל־אביב. ברידתם במדרגות, שו־חחו ביניהם האזרח הפרטי מנטש והתובע המשטרתי אודות כתב־האישום שהוגש: „מה זה משנה, אם אני טוען שאורי זוהר תקף שני שוטרים, במקום ארבעה?" שאל וולפסון את מנטש.

מכרים ותיקים. מה היה הרקע ל־שיחה בין התובע המשטרתי למנטש — שלכאורה אין לו כל קשר למשפט? לדברי דובר משטרת תל־אביב, רב־פקד עמוס אריכא, לא שוחחו השניים כלל על המש־פט: „הלא כבר הוגש כתב־האישום, אז הרי אי־אפשר כבר בין כה לשנות אותו."

מה אם כן בכל זאת עשו השניים יחד? הסביר אריכא: „וולפסון מכיר את מנטש כבר זמן רב. הם גרים יחד באותה סביבה."

מיעוטים

עריק — או גיבור?

אחד הנושאים שהסעירו לאחרונה את דעת הקהל בקרב ערביי ישראל והשטחים, היה מעשהו של המשורר הישראלי מחמוד דרחיש, אשר עבר למצריים לפני חודשים מספר ונתקבל, כפי שצפוי היה, בזרועות פתוחות, — במיוחד על־ידי שר־ההסברה (לשעבר) מוחמד פאיק. עתה, החליט דר־דיש לעבור ללבנון, להשתקע שם. בדרכו לביירות, עצר לחניית־ביניים בניקוסיה, הת־

דיין - התפטר! עזר - הביתה!

אלוף (מיל.) עזר וייצמן צודק בהח־לט בכל מה שאמר ועוד יאמר על גיסו, רב־אלוף (מיל.) משה דיין.

התפיסה האיסטראטגית של הרב־אלוף (מיל.) היא מתחת לכל ביקורת.

הבעייה של דיין היא שהמפה על ה־קיר שלו קטנה מדי. היא תופסת בסך הכל את ארץ־ישראל השלמה וסיני. לכן נפל על הרעיון ששארם־אל־שייך אלא מה? הקיר של עזר באמת די גבוה, ואין למטה כדים, אבל הוא צר מדי, מפני שראומה תלתה משני הצדדים וילונות. לכן המפה של עזר די גבוהה, אבל לא רחבה במידה מספקת. האלוף (מיל.) לא ראה שלא רק לים־סוף יש שני צדדים, אלא גם לאוקיינוס ההודי. וכדי שטאנקר יפליג מאיזה שהוא מקום לבאב־אל־מאנדב, הוא

מספיקה להבטחת השייט החופשי ל־ישראל.

שארם של זהב דרושה כדי שהנפט ה־שחור ישוט על הגלים הכחולים בים האדום. יופי.

לדיין יש מפה כזו קטנה מפני שרוב הקיר שלו תפוס על־ידי כדים מודבקים שסחב פה ושם. אבל עזר וייצמן לא סוחב כדים, יש לו קיר הרבה יותר גדול, ולכן נמשכת אצלו המפה למטה.

אז ראה עזר שיש לים האדום, כמו לבחורה, שני צדדים. בצד הקדמי שארם־אל־שייך, בצד האחורי באב־אל־מאנדב. ואם סותמים את באב, שארם שווה ל — — — .

לכן הציע עזר לכבוש את באב־אל־מאנדב במלחמת־תנופה. כולם צחקו לו, עד שבאו חבריו של עזר מהצד השני, החבר'ה מהחזית העממית, ועשו בום ל„קוראל סי". עכשיו כולם מבינים ש־עזר צדק.

מוכרח לעבור עוד איזה מיצר מחורבן, . וגם , וכל מיני ערבים, וכל מיני חזיתות־שיחרור, שהן החברות הכי טובות של החזית לשיח־רור פלסטין.

אז אני מציע שלא נחכה שהחברים של עייזר בצד השני יעשו גם שם איזה בום, ונקדים תרופה למכה. למיבצע שלו יש להוסיף ישר מיבצע־תנופה שני, דרך עדן, חצרמוות ועומאן, ולתפוס את המיצר השלישי.

כמו שאמרתי מזמן: „אם אני צריך לבחור בין מיצר בלי שלום, לבין שלום בלי מיצר — אני מעדיף את מיצר ."

ואת כל האלופים במיל והרבי־אלופים בגרוש צריכים לשלוח הביתה. הם פ־שוט הזדקנו, החבר'ה. פנו דרך לצעירים, בעלי דמיון ותנופה!

אחיתופל

עתונות

איך מטהרים שרץ?

מועדון העיתונאים הצעירים בבון, בירת גרמניה, החליט לארח משלחת של עיתו־נאים צעירים מישראל. ההזמנה, שכללה טיסה ואירוח חינם ל־10 עיתונאים צעירים, עורכי מדורי חינוך ונוער בעיתונות היש־ראלית, נשלחה למחלקת החינוך של עיריית תל־אביב.

אבל יהודה הראל, מנהל המחלקה לחי־נוך חברתי במחלקת החינוך, שהוא גם מזכירו של גוף מוזר הנקרא בשם אגודת הנופש הישראלית, מינה את יורם סרי, דובר מפלגת העבודה, להרכיב את המשל־חת, שתזכה בנסיעת חינם לגרמניה.

כך קרה, שדובר מפלגת העבודה בחר בעצמו עיתונאים מידידיו למשלחת, כראות איפול שהוטל על ידי הממשלה, לא נועד להסתיר פרטים כגון אלה. הוא נבע פשוט מטימטום המוחלט של הנוגעים בדבר. תחי־לה, כאשר הגיעו הידיעות הראשונות על הפגיעה, שררה מבוכה טוטאלית, מחוסר מידע לגבי התוקפים. אחר־כך, בעיקר ב־השראת יועצה המדיני של ראש־הממשלה, שמחה דינין, שנטל עליו את הטיפול ב־פרשה, ננקטה שרשרת צעדים שנועדה ל־המעיט מערך התקיפה.

דווקא נסיונות הטישטוש וההעלמה, ש־הגיעו לאבסורד , הם שגיפחו את הפרשה למימדים שאיש לא רצה בהם, שיכנעו את העולם כולו של־ממשלת־ישראל יש משהו חשוב נורא להס־תיר בפרשה.

על התככים הפנימיים במפד"ל העלולים לפוצץ ממשלה

א יומה של המפד"ל לפוצץ את הקואליציה הממשלתית, תוך שבועיים, אם לא תינתן למפד"ל השליטה הבלעדית על החינוך הדתי ה"ממלכתי" לא בא כאפתעה לאיש (או אשה) בצמרת המדינה.

הכל ציפו לכך מזמן.

העניין עצמו חשוב למדי. המפד"ל שרלטת זה מכבר בחינוך זה, ותביעותיה הנוכחיות פירושן, למעשה, להפכו לזרם דתי עצמאי לכל דבר, שבו מתבטאת השתתפות המדינה רק במימון.

אלא שלא זה העיקר. מאז ניכנס מיכאל חזני כשר לממשלה, במקום חיים משה שפירא המנוח, היה ברור כי במוקדם או במאוחר יתחולל משבר קואליציוני.

היה גם ידוע מי יהיה מחוץ המשבר: יצחק רפאל.

רפאל פרץ בבכי

כ יצחק רפאל לא נכנס לממשלה, כפי שהיה צפוי. חזני ירש את מקומו.

היו לכך כמה וכמה סיבות — הפרשות שהועלו במישפט־הדיבה שהגיש נגד הארץ, התנגדותם של גולדה מאיר ו/או יעקוב שמשון שפירא, ועוד.

אך הסיבה המכרעת היתה לגמרי אחרת. היא באה מתוך המפד"ל עצמה.

בהצבעה הקובעת, הפסיד רפאל בקול אחד. כשחזר הביתה, פרץ בבכי וקרא: „ידידי חטופים ביי־

ורהפטיג

בלתי־מעורער של המפד"ל.

במיקרה זה, היו הצעירים חוזרים למה שהיו בימי שפירא — סרח עודף, שאיש אינו מתחשב בו.

כדי למנוע זאת, היה עליהם לבלום את רפאל, להכניס לממשלה שר אחר. במצב כזה נשאר רפאל ללא השפעה מכרעת, כי שכל אחת מסיעות המפלגה זקוקות לחוגי הצעירים כדי להוות רוב.

ואכן, כך היה. רפאל נוצח בי־קולם של הצעירים, הקרובים ל־דיעותיו. במקומו נבחר חזני ה־רחוק מדיעותיהם.

כיום יש למפד"ל שלושה שרים, והם ה־אנשים האומללים ביותר במפלגה.

בשדרת השם־

תר בגדו בי!"

מי היו ידידים אלה?

בין שני המועמדים, רפאל וחזני, ידוע חזני כיונה מובהקת. רפאל תפס מקום אמצעי בין היונים והניצים, היתה מעין „יונץ".

והנה קרה הנס, ולא מידי ש־מיים: הניצים במפלגה הצביעו דווקא בעד היונה, ולא בעד ה־יונץ.

הניצים הם „חוגי הצעירים," כולם אנשי ארץ־ישראל השלמה. מדוע ביכרו את חזני על רפאל?

מאקיאוולי עם כיפה

ח וגי הצעירים במפד"ל אינם כוח גדול. הם סוערים ל־25%. אולם ב־ימי חייו של שפירא, בעל המישקל ה־אישי העצום, פשוט התעלמו מהם. כי שפי־רא, יונה קיצונית, בחל בשוביניזם של הצעירים.

התשובה לקוחה ישר מספריו של גוי גמור, ניקולה מאקיאוולי. עתה, עם מותו של שפירא, ראו הצעירים שיש להם הזדמנות ל־מלא תפקיד רב־עוצמה: לשון־המאזניים במפלגה, שהיא עצמה רגילה להוות את לשון־המאזניים בכל ממשלה ועיריה.

מבחינת השקפתם, היו צריכים אומנם להצביע בעד רפאל. אבל אילו עשו כן, היו מבצעים חאראקירי פוליטי.

וזה החשבון: אילו נבחר רפאל לשר, נוסף על כוחו הרב במנג־נון המפלגה, היה הוא הופך ל־יורשו של שפירא, ולמנהיג ה־

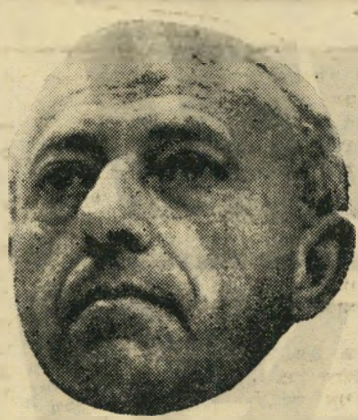

חזני

כי שלושתם מעוניינים, כמובן, להישאר בממשלה. שלושתם יונים, גלויות או נס־תרות, ורחוקים מן הרומנטיקה של ארץ־ישראל השלמה.

אבל לשלושתם אין שום השפ־עה ממשית במפלגתם.

● **יוסף בורג**, שהפך למיספר 1 אחרי מות שפירא, ושיעמוד בראש רשימת ה־מפד"ל בבחירות הבאות אם תיערכנה מחר — חסר גיבוי של ממש. הוא עומד בראש מפני שהוא שר ותיק, ומפני שאיש מבין היריבים איננו חושש מפניו. גם רפאל מעדיף את בורג על כל מועמד אחר, מפני שהוא בטוח כי בורג לא יוכל לסכן לעולם את מעמדו שלו.

● **זרח ורהפטיג** חלש הרבה יותר מבורג. מאחוריו אין שום דבר. בחוגי ה־מפלגה מאשימים אותו בכך שהוא מנהל גרוע, ושבמשרד־הדתות שלו שורר תוהו־ובוהו. הוא הפך שר רק מפני שהיה איש־אמונו של שפירא, אין לו סיכוי לכהן כשר בממשלה הבאה.

● **מיכאל חזני** זכה לכהונת השר „מן ההפקר," מפני שלא היה מועמד נגדי אחר לרפאל. הוא איש סימפאטי, ומתייחס אל תפקידו ברצינות — אבל אין לו גב של ממש.

לאחרונה מתחברים ורהפטיג וחזני, לי־צורך הגנה הדדית ומשותפת. אך גם כו־חם המשולב אינו מסתכם בהרבה.

כך קורה שלבעלי האינטרס ה־ממשי בהישארות המפד"ל בממ־שלה — אין הכוח לכפות את דע־תם על המפלגה.

הפרישה כדאית לצעירים

ל צעירים אין כל אינטרס בהמשך מע־מדה הקואליציוני של המפלגה. להיפך.

בראש הצעירים עומד זבולון המר, הח"כ החדש.

השפעתו הניכרת באה לו מפני שהוא נחשב לאיש הגון, דבר נדיר למדי במפלגה זו, ומפני שהוא מוכן לעשות את הכל למען חבר. יחסי־החברות מלאים תפקיד חשוב מאוד בין ראשי הצעירים, הקשורים

רפאל

זה בזה והמבלים יחד. בכנסת לא התבלט המר כהוגה־דיעות או כפרלמנטר, אך זה אינו חשוב.

יהודה רוזנברג בן־מאיר, הח"כ הטרי ב־יותר, תומך בהמר בלי הסתייגות, וכך עו־שה גם נציג הצעירים במנגנון המפלגה.

להמר הובטחה כהונת סגן־שר במשרד־הסעד, כאשר בחרו הצעירים בחזני. אבל חזני אינו שש למילוי הבטחה זו, והמר עצמו אינו להוט אחריה. הוא חושש, בצדק, כי קבלת כהונה זו תטיל בו דופי, כאילו מכר קולות תמורת כסא. הוא גם מפקפק, בצדק, בהמשך כהונת קואליציה זו.

אם תיאלץ המפד"ל לפרוש מן הממשלה, יגדל כוחם של הצעי־רים. לא יהיו עוד שלושה שרים, שיש להם מישקל כלשהו בגלל כהונתם. המפלגה תהפוך לזירת התאבקות, בה יילחמו הכל בכל — ומחיר תמיכת הצעירים תרקיע שחקים.

מה גם שהצעירים הם אנשי ארץ־ישראל השלמה. המר נמנע בהצבעת־האמון ל־ממשלה על רקע זה, דבר שהנחיל לו פר־פולריות נוספת בקרב חסידיו.

אין לצעירים מה להפסיד מן הסרישה, ויש להם הרבה מה להרוויח.

המרוויח העיקרי מן הפרישה יהיה, כ־מובן, יצחק רפאל. והוא הדוחף העיקרי.

אין הוא סועל רק מתוך רגשי־נקם, אלא גם מתוך הגיון פוליטי קר. כי פרישת ה־מפלגה:

● **תקטין בהרבה את כוח יריי־ביו, הנושאים בתואריים של שרים.**

● **תגביר את כוחו שלו, כאיש השולט במנגנון המפלגה.**

● **תוכיח לכל שבלעדיו לא תחזיק מע־מד קואליציה עם הדתיים.**

רקע דתי

ה היה ברור מיום קום הממשלה. רפאל המתין רק להזדמנות המתאימה. מסיבות שונות אין לו חשק לפרוש על רקע בעיות של שלום־סיפות, כי בעניין זה חלוקות ה־דיעות במפלגה. אם תפרוש המפלגה על רקע זה, יהיה קשה לרפאל להחזיר אותה לממשלה — בראשותו.

לעומת זאת כדאי לרפאל להביא לפרישה על רקע דתי מובהק — פגיעה כלשהי בדת. ואין פגיעה שהמפד"ל כולה רגישה לה יותר, מאשר החינוך הדתי — בבת עי־ניו של הציבור הדתי כולו.

סקר של המפד"ל גילה שהחינוך הוא העניין היחידי בו מאוחדים הברי המפד"ל.

על רקע זה מוסברת התקיפות הפתאומית של המפד"ל. שלושת השרים נגררים עם הזרם, ואינן יכולים להתנגד. אין הם יכו־לים להרשות לעצמם להיראות פחות תקי־פים מרפאל, בעניין הנוגע לחינוך הדתי.

החוצה!

לכן, יתכן שהמשבר ישא פרי, והמפד"ל תפרוש. ואפילו יחלוף משבר זה, כמו קודמיו, ללא פרי־שה — הרי כבר מצפה מאחוריי הפינה המשבר הבא, והבא אחרי הבא.

עולה מחיר הליברלים

א ם תפרוש המפד"ל, תישאר ה־קואליציה מורכבת מ־56 אנשי המערך, 4 גרוריה הערביים, ו־4 הליברלים העצמ־איים — קואליציה מצומצמת מאוד של 64 מתוך 120.

תמיכת 4 אנשי האגודה ו־2 אנשי פא"י, התומכים לעיתים קרובות בממשלה (תמו־רת הטבות מתאימות) אינה בטוחה במצב כזה.

לעומת זאת נמצאת בשוק מפ־לגה, הפוזלת זה מכבר בכיוון זה: המפלגה הליברלית, על 12 ח"כיה — מיספר השווה בדיוק לכוחה של המפד"ל.

אומנם, יתכן כי במיקרה של פילוג גח"ל יישארו כמה מח"כי הליברלים עם חרות — אך השאר יספיקו בהחלט כדי להחזיר את היציבות לממשלה, ללא צורך בבחירות.

משום כך אין המערך נאחז בפאניקה. נסיונו הארוך גם לימד אותו שתמיד אפשר להסתדר, איכשהו, עם הדתיים. זהו רק עניין של מחיר.

אלא שהפעם, על רקע היחסים הפנימיים במפד"ל, יתכן כי גם מחיר גבוה לא יחזיק את המפ־לגה בממשלה — אלא אם המחיר יהיה לרוחו של יצחק רפאל.

קשר משם עם ידידיו במערכת עיתון רק"ח אל־אתחיאד.

חיים נוחים. בעולם הערבי התחלקו המבקרים לשני מחנות:

האחד תקף את דרוויש בחריפות, האשים אותו בבגידה בידידיו ובבריחה מן המער־כה. מבקרים אלה לא קיבלו את נימוקיו של דרוויש, אותם השמיע במסיבת עיתונ־אים שקיים בהגיעו למצריים: כי אין ב־יכולתו להמשיך לחיות בישראל, בה הוא פשוט נחנק. כי אם שינה את מקומו, אין פירוש הדבר ששינה את הקו הפוליטי שלו.

דרוויש הבטיח להמשיך להילחם ולהאבק למען העם הפלסטינאי.

מתנגדיו טענו לעומתו, שהוא סתם חיפש

(המשך בעמוד 16)

(המשך מעמוד 14)

לו חיים נוחים: לשבת בקפה סמירמיס ולכתוב שירים ומאמרים, במקום להצטרף לבני עמו — דהיינו לאחד האירגונים הפלסטינאים.

התקפה חריפה. גם רדיו סוריה הצטרף להתקפה זו, אבל בנשק אחר. ידידו של דבוויש, המשורר סמיח אל־קאסם, פירסם בגליון פברואר של אל־גדיד, ירחון ספרותי של רק"ח, מאמר התקפה חריף על דרוויש, בו אמר, בין היתר:

„אין ברצוני לגנותך על פעולה שנהפכה למציאות. כיצד אפשר להחזיר כדור שכבר נורה? אבל ברצוני להגיד לך כמה דברים שעלו על דעתי לאחר עזיבתך למצרים ולאחר הדברים שהשמעת במסיבת־העיתונאים שקיימת: מאז קום המדינה לא חדלה ישראל מהגשמת מטרותיה הציוניות, המתבטאות בכלל הבא: יותר אדמה — ופחות ערבים. אחת התוכניות שראינו בזמן האחרון היא עידוד גל ההגירה הער־

משורר אל־קאסם
מי עריק?

בית־ישראלית לקנדה. אז עמדנו כולנו נגד מזימותיה."

רדיו סוריה ניצל מאמר זה, שידר אותו, בתוספת הקדמה קצרה, בה נאמר בין היתר: „עזיבתו של המשורר מחמוד דרוויש את המולדת הכבושה עוררה גל של מחאות. אנו לא רוצים להיכנס לוויכוח, אבל הבה נשמע את דברי ידידו וחברו למאבק, המשורר סמיח אל־קאסם."

אלתרמן בקהיר. המחנה השני הגן על דרוויש, הסכים עימו כי החלפת מקום אין פירושה נטישת המערכה. אדם יכול לפעול — בכל מקום בו יהיה. המשורר אחמד עבד אל־מועטי חג'אזי כתב בשבועון רוז אל־יוסף מאמר בשם „עצות לדרוויש", ייעץ שם לדרוויש להתרכז בתרגום שירה עברית. „אנו רוצים לקרוא את שיריהם של נתן אלתרמן, עמיחי, אלכסנדר פן ואחרים." כן הציעו לדרוויש לכתוב תסריט על הוויי ערביי ישראל. דרוויש קיבל את ההצעה.

על דברי הביקורת נגדו, ענה דרוויש במאמר שפורסם בשבועון אל־מסואר, בשם „תנו לי להתחתן" — דהיינו, שיניחו לו לבחור את המקום שהוא רוצה.

אלא שכל זה כנראה לא עזר, ודרוויש החליט לעקור ללבנון. העיתונים הלבנוניים ידעו להתנבא כי דרוויש נטש את סמיר מיס והחליט להיות יותר פעיל — עד כדי כך, שיתכן שיצטרף לחזית העממית, יתמנה לעורך־מישנה של ביטאונה.

„הדרוזים — ערבים, ועוד איך"

גילוייה, בשבוע שעבר, של רשת הריגול הדרוזית ברמת הגולן, שבראשה עמד אחד מנכבדי העדה, כמאל כינג, גרמה הפתעה, אם לא זעזוע, לקורא העיתונים הישראלי הממוצע. כי זה נטה להאמין לעיתוניו, בהם שמע שוב ושוב כי הדרוזים אינם ערבים, אלא אדרבא, שונאים את הערבים.

קורא העיתונים הישראלי היה מופתע פחות, לוא היו עיתוניו מפרסמים עבורו את הראיון עם סולטאן באשא אל־אטרש, המנהיג הדרוזי הגדול, אשר שיתק תפקיד ראשי בהתקוממות הסורית בשנת 1925 נגד הצרפתים, ונחשב למנהיג ערבי שעשה היסטוריה.

המנהיג הקשיש, בעל ההשפעה הגדולה, העניק את הראיון לשבועון הלבנוני אל־לוא, בביתו בג'בל אל־ערב שבסוריה (הר הערבים, בו מתגוררים הדרוזים).

נשאל המנהיג בן ה־95: „התעמולה הישראלית מנסה להשפיע על בני העדה הדרוזית באמרה כי הערבים מאשימים אותם בבגידה. מה היא תשובתכם על התוכנית השואפת להפריד בין בני העם האחד?"

„האימפריאלזים תמיד נקט בסנסמה הפרד ומשול, וכך הצליח לשלוט בנו. אך תמיד היתה הסיסמה שלנו: „הדת שייכת לאלוהים, והמולדת לכולם." אתה רוצה שאתייחס לתוכנית החדשה. אני אומר כי הדרוזים הם ערבים, וכפי ששירתו את מולדתם והערביות שלהם בעבר — יעשו כך גם היום. יעשו הכל, בכדי לשחרר את פלסטין. חלק מהם כבר נטלו את נישקם, הם נמצאים בשרותי הפידאיון.

„התוכנית הציונית, השואפת להפריד — לא תצליח, למרות כל אמצעי הלחץ הנפשיים והכספיים שנועדו להציג את אחינו בשטחים הכבושים באור בוגדני. אחינו הדרוזים בשטחים הכבושים צריכים להיות חלוצי המהפכה והמרד העברי בשטחים הכבושים. כל השמחות המשוררות מעל גלי האתר בחגים בקול ישראל מטרתם היא לבלבל, ולהביא לאי־אימון בדרוזים בשטחים הכבושים ומחוצה לה.

„מה דעתך על התעמולה הציונית המכנה את הלוחמים הפלסטינאים כחבלנים וטרוריסטים?"

„כינויים כאלה מוכרים לנו. האמת היא, כי האדם הגדול הוא זה המוכן להקריב את נפשו למען מולדתו. המהפכה הפלסטינית קיימת ונתמכת ע"י העם הפלסטיני ופעולות הגבורה שלו, אלה מייצגים עם אשר ידע למצוא את הדרך לשחרור מולדתו."

„מה ברצונך להגיד לאחינו הדרוזים המחזיקים מעמד בשטחים הכבושים?"

„עצתי היא שיחזיקו מעמד, למרות כל הלחצים אשר מפעילים שלטונות הכיבוש עליהם. יום השחרור יבוא ללא ספק, והנצחון קרוב. אני פונה לכל אחינו הערבים בשטחים הכבושים שיעזרו לפידאיון."

השטחים

מי רוצה אוניברסיטה בשטחים?

מישרד החינוך והתרבות, העיתונות, המימשל הצבאי — כולם מנופפים לאחרונה ברעיון הקמת אוניברסיטה ערבית בשטחים הכבושים, בקירבת רמאללה שתמומן ע"י ממשלת ישראל. לרעיון זה מתנגדים עיריית רמאללה ותושבי השטחים, המעדיפים, רובם ככולם, להמשיך לימודיהם באוניברסיטאות בארצות־ערב.

להילחם. גם הליגה הערבית דנה בשאלה, החליטה להילחם ברעיון. הדרך היחידה לכך: קבלת כל בוגרי התיכון שזכו בתעודת הבגרות הערבית, שעדיין קיימת בשטחים, לאוניברסיטאות בארצות ערב. הליגה ביקשה ממדינות ערב לקבל על עצמן התחייבות זו. התוצאה: מצריים היתה מוכנה לקבל 1200 סטודנטים מהגדה ו־200 מרצועת עזה, העלתה לאחר מכן את המספרים ל־1400 מהגדה ו־600 מהרצועה. סוריה ועיראק קיבלו על עצמן כ־1000 סטודנטים. שאר מדינות ערב התחייבו לתת מלגות, כי „אין להן אפשרות טכנית לקליטת התלמידים."

איומים. מאז מלחמת ששת־הימים, נתקבלו כמה סטודנטים מהשטחים לאוניברסיטה העברית בירושלים, אך לאחר תקופה קצרה הפסיקו את לימודיהם בטענה שקשה להם ללמוד בעברית. הסיבה האמיתית: הם קיבלו איומים מארגוני הפידאיון.

בארצות־ערב גוברת הדיעה כי מטרת ישראל, בהקמת האוניברסיטה, היא לייהד את השטחים המוחזקים, להשפיע על חיים התרבותיים בהם, וזאת, כפי שטוען השבועון המצרי רוז אל־יוסף, לאחר שנכשלה התוכנית הישראלית לשלב את סטודנטים באוניברסיטה העברית. להשפיע על חינוך הנוער הפלסטינאי, על התפתחות והתרחבות הארגונים הפלסטינאים.

---

* בחגים, כחג העצמאות, משדרים חגיגות בכפרים הערבים (ובמיוחד בכפרים הדרוזים), שמהן משתמע כאילו הדרוזים הם אנטי ערבים.

סרוב

בשבוע שעבר שהה עורכו של „העולם הזה" ארבעה ימים באירופה, ביקר בפאריס ובבון, ניהל שורה של שיחות עם מדינאים ואישים אחרים, לרבות מצריים, וניצל את מקורות המידע המוסמכים ביותר. בסידרה זו הוא מוסר את הדו"ח המעודכן ביותר על המתרחש בעולם הערבי ובמאבק הגלובאלי סביב ישראל

דיין פוצץ יוזמת שלום מצרית

דבר המזעזע ביותר ששמעתי מפי אישיות מצרית היה זה:
לפני ארבעה חודשים, בחודש פברואר 1971, עמדה ממשלת מצריים לעריכ שורה של מיבצעי־ראווה דרמאתיים, כדי לקרב את השלום.

מיבצעים אלה נועדו מראש להדהים את דעת־הקהל בישראל ובעולם, להוכיח בלשון המעשים כי מצריים אכן מוכנה לשלום של ממש, ולשנות לחלוטין את האקלים הבינלאומי.

מאת
אורי אבנרי

במרכז המיבצעים היתה צריכה לעמוד פגישה ישירה ראשונה בין אישיות מצרית מרכזית לבין אישיות ישראלית מרכזית.
המיבצע הזה היה מוכן לביצוע — יהוא עמד להתבצע תוך שבוע.

ואז — בוטל ברגע האחרון ממש.
מדוע?
בגלל פצצה אחת, שהוטלה ברגע מכריע זה על־ידי מנהיג ישראלי חשוב:

משה דיין.
הוא הכריז את הכרזתו, שנכנסה כבר להיסטוריה. זה היה ביום ה־15 בפברואר 1971, ב־מסיבה לקבוצת נכי־צה"ל שזכו לצל"שים, במיסעדת קסבה בתל־אביב. הוא אמר (ואישר

זאת לאחר מכן מעל דוכן הכנסת): „אם יש לי הברירה בין שלום בלי שארם־אל־שייך או שארם־אל־שייך בלי שלום, אני מעדיף את שארם־אל־שייך בלי שלום.״

בעיני המצרים היתה זאת פרובוקציה מכוונת, תשובה של לאו רכתי, הודעה חד־משמעית שהישראלים אינם מעוניינים בשלום — אלא בתנאים, ששום ממשלה ערבית לא תוכל לעמוד בהם.

דיין – תיאום עם ה־C.I.A.

שם מצרי אינו מאמין כי הודעה זו של דיין, באותו רגע בדיוק, יכלה להיות מיקרית.

הם משוכנעים לחלוטין כי דיין ידע על ההכנה המצרית למיבצע־השלום הגדול, וכי ידיעה זו הכתיבה לדיין את התוכן והמועד של הצהרתו, שלא היתה לה שום תכלית נראית לעין.

(בכלל, קשה לשכנע ערבי כלשהו ששר מרכזי בישראל משמיע דברי־איחלת בהיסח־הדעת, וללא תכלית. כל מנהיג ערבי משוכנע כי ראשי ישראל יודעים בדיוק מה הם רוצים, וכי כל פסוק היוצא מפיהם מחושב ומתוכנן עד הפסיק האחרון.)

המצרים שואלים את עצמם: מדוע אמר דיין מה שאמר?

מה היתה המגמה? עם מי הוא מתואם?

וכאן שמעתי מפי בן־שיח מצרי הערכה, שלדבריו שותפים לה רוב אנשי הצמרת המצרית:

משה דיין פועל בתיאום הדוק עם האמריקאים.

אין הוא פועל בתיאום עם המדיניות האמריקאית הרשמית, הבאה לידי ביטוי בתוכנית רוג'רס, אלא עם המדיניות של שלטונות ביטחוניים מסויימים, שיש להם השפעה אדירה בוושינגטון, והמנהלים מדיניות נפרדת משלהם.

מדוע אין לחץ אמריקאי?

דיין כרת ברית עם מוסדות אלה, לדעת המצרים, לפחות מאז נסע לוויאט־נאם, תוך תיאום ובשליחות מערכת־הביטחון האמריקאית, כדי לגייס את תמיכת דעת־הקהל היהודית בעולם למלחמת ויאט־נאם.

(זה היה, כזכור, לפני מלחמת ששת־הימים, כאשר דיין עוד היה סתם חבר־כנסת מטעם סיעה אופוזיציונית, רפ״י. להלכה נסע דיין בתור כתב מערב, עם תמיכה כספית אמריקאית, ומאמריו על המלחמה פורסמו בהרחבה בעולם.)

המצרים שואלים את עצמם: מדוע היו אותם מוסדות אמריקאיים מעוניינים לפוצץ את יוזמת־השלום?

שאלה זו מתקשרת עם השאלה האקטואלית, המביכה את דעת־הקהל הערבית ממש כמו את דעת־הקהל הישראלית:

מדוע אין האמריקאים מפעילים לחץ של ממש על ישראל, כדי שזו תקבל את עיקרי המדיניות האמריקאית הרשמית?

מדוע אין עד כה לחץ, במישור הרכש או הכסף, כדי שישראל תסכים לתוכנית־רוג'רס להסדר כולל, או לפחות ליוזמת־רוג'רס להסדר־ביניים?

C.I.A. מול רוג'רס

בפי המצרים, וגם בפי פרשנים רמי־דרג באירופה, ישנו הסבר המתקבל יותר ויותר על דעת בעלי־הסמכא במערב ובמיזרח כאחד:

האמריקאים אמנם רוצים בשלום במרחב — אך הם רוצים להשיגו ברגע מסויים, בנסיבות מסויימות.

מה הן נסיבות אלה?

על כך יש, כנראה, מחלוקת בין שני מחנות עיקריים בצמרת השלטון האמריקאי:

- **בצד האחד** עומד משרד־החוץ האמריקאי, בהנהגת רוג'רס וסיסקו, וגם (כנראה) הצוות של הנרי קיסינג'ר בבית הלבן.
- **בצד השני** עומד המוסד המרכזי לביון של ארצות־הברית (סי־איי־אי) וחוגים רבי־השפעה במשרד־הביטחון האמריקאי.

ההבדל ביניהם נובע מן ההערכות השונות לגבי מה שניתן להשיג

דיין בוויאט־נאם: האם נקשרו אז קשרים?

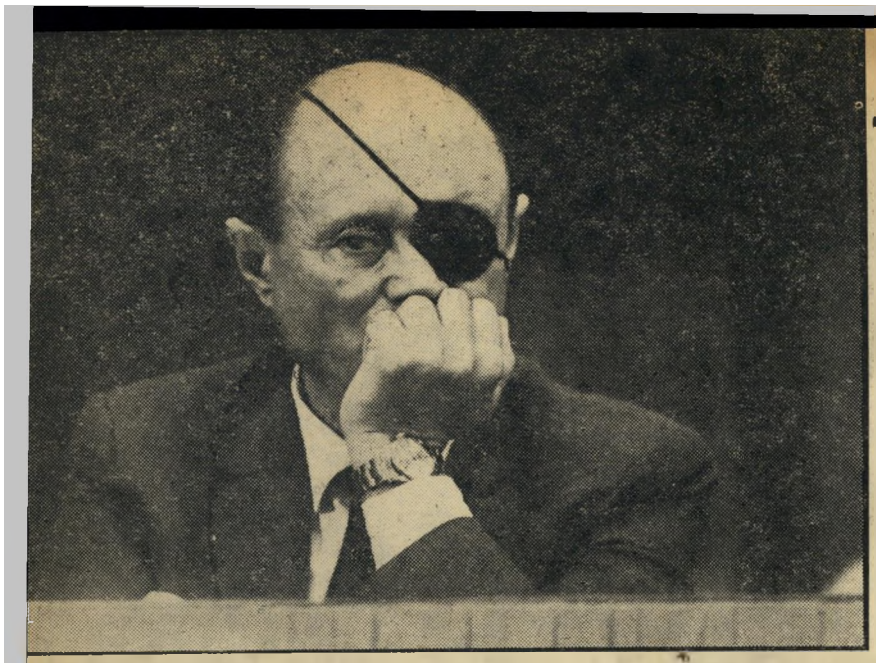

דיין בממשלה: מדוע נאם את הנאום?

כיום במצריים — ועל איזה מבין כל הסוסים כדאי לרכב שם.

דיין עזר לצברי

כאשר פוצץ דיין את יוזמת־השלום המצרית המתוכננת, עוד שלטה במצריים קואליציה נאצרית רחבה, בה השתתפו כל גורמי התנועה הנאצרית: האגף הימני, האגף המרכזי והאגף השמאלי. בראש השמאל עמד עלי צברי, בראש המרכז אנוואר אל־סאדאת, בראש הימין כמה אישים שחות בולטים.

בעיקבות פיצוץ יוזמת־השלום, וסמוך לביקורו של רוג'רס במצריים, ביצע אל־סאדאת את ההפיכה שלו, שסילקה מן השלטון את כל גורמי השמאל הנאצרי המתון.

היו להפיכה זו בעיקר סיבות פנימיות, אך גם השלכה כלפי חוץ. היתה זאת התקרבות מובהקת לעבר ארצות־הברית.

בראשית השנה הכריז אל־סאדאת, בתכיפות גוברת והולכת, שהוא מוכן לחוזה־שלום רשמי עם ישראל. הוא עצמו, יחד עם חסנין הייכל, גם הודיעו בפירוש כי השלום הזה אינו אפשרי ללא לחץ אמריקאי על ישראל, ועל כן יש צורך בשיפור היחסים בין קאהיר לבין וושינגטון.

השמאל של עלי צברי וראשי שרותי־הביטחון התנגדו לקו זה, ודגלו בקו נוקשה כלפי ישראל ואמריקה כאחת.

הצהרת דיין, בשעה שהיא באה, היתה על כן סיוע לעלי צברי ול־אנשיו, נגד אל־סאדאת. מדוע היו האמריקאים מעוניינים בכך?

לכאורה, יש כאן תעלומה. אולם זו התבהרה בהמשך הדברים.

הצבא המצרי רוצה בשלום

עם ביצוע ההפיכה של אל־סאדאת, קמה במצריים ממשלה מוזרה.

זוהי ממשלה קואליציונית של המרכז הנאצרי והימין — עם תמיכה בשמאל הקיצוני.

במהותה, זוהי ממשלה ימנית. בעוד שעבד־אל־נאצר שיחרר בשעתו מן המעצר את כל הקומוניסטים, ובכלל זה גם את תומכי סין העממית, הרי הזדרז אל־סאדאת לשחרר מן המעצר את כל האחים המוסלמים.

האחים ישבו במעצר בכל ימי שלטונו של עבד־אל־נאצר, שראה בהם את האוייב המסוכן ביותר של המישטר, אחרי שהתנקשו בחייו ואחרי שראשיהם הוצאו להורג בשנת 1954 (סמוך לעסק־הביש המפורסם).

האחים, גוף ימני־לאומני־דתי־קנאי, התקיימו מאז במחתרת, החזיקו מעמד והתחזקו. היו להם שלוחות בכל מערכות השלטון. עכשיו ניתן להם חופש, מנהיגיהם שוחררו, והם פעילים בגלוי.

אל־סאדאת עצמו הוא — או מעמיד פנים שהוא — מוסלמי דתי קיצוני.

אותה שעה עשה אל־סאדאת מיחוה כלפי המעמדות העשירים. בימי עבד־אל־נאצר, הוגבל רכוש הקרקע למשפחה ל־50 פידאן (200 דונם). אך למעשה עצמו השלטונות עין, איפשרו החזקת גושי־קרקע גדולים הרבה יותר, בטכסיסים שונים של הערמה על החוק (רישום הקרקע בשם אנשים שונים בני אותה משפחה, וכו׳).

עכשיו החזיר אל־סאדאת את הרכוש המוחרם ל־80 משפחות חשובות. הרפורמה של חלוקת האדמה לא רק נעצרה, אלא אף נמוגה לאחור.

מבחינה מעמדית וכלכלית, יש לממשלה צביון ימני. מבחינה מדינית, זוהי ממשלה מתונה. היא התחייבה לקו של החזרת השטחים המוחזקים בדרך של הסכם־שלום, ולהתקרבות לארצות־הברית.

אחד האישים החשובים ביותר בקאהיר הוא ברגע זה חסנין הייכל — הדוגל בהתקרבות אל האמריקאים.

המשענת העיקרית של מדיניות זו היא הצבא.

בניגוד לדעות הפשטניות הרווחות בישראל, גם בפי מי שמתיימרים להיות „מומחים״, הצבא המצרי הוא כיום גוף מתון ביותר — הרבה יותר מן המפלגה הנאצרית („האיחוד הסוציאליסטי״) וגורמים שמאליים רבים.

הצבא אינו רוצה במלחמה חדשה.

ימין + שמאל סיצוני

ולם יש בממשלה „ימנית״ זו מרכיב אחד מוזר ביותר.

זהו חאלד מוחיי־אל־דין, איש השמאל הקיצוני, איש־אמונם של הסובייטים.

מוחיי־אל־דין זה (להבדיל מבן משפחתו, זכריה, לשעבר סגני של נאצר, שהוא איש

(המשך בעמוד 26)

אין זו צליחה מוצלחת!

הפצועים לא זעקו - ובצדק

כי הם היו רק פצועים מדומים, שנקראו בתרגיל העל־עוצבתי של צה"ל שנערך בשבוע שעבר ברמת־הגולן, בו נבדקו, בין יתר הפעולות הלוגיסטיות, גם שירותי פינוי הפצועים, שירותי הריפוי בדרגים השונים והגשת עזרה ראשונה בכל נקודה של פעילות קרבית.

נר לחרגול!

נרות עשן מכמנים למסוקים את מקומות הנחיתה לאיסוף הפצועים. נוסף לכוחות הלוחמים וורגלו כל שירותי העזר והסיוע, החל במשטרה הצבאית וכלה בנייזות **השק"ם**, שליוו את הלוחמים לכל מקום. עם סיום תמרון הענק, היו השבחים שומפים מפי כל: החיילים את מפקדיהם, המפקדים את פקודיהם. כפי שאמר אחד הטנקיסטים הצעירים: „זו היתה קריעת־תחת, אבל זה השתלם!"

ממש מ.א.ש.

חובשים זריזים מובילים פצועים מדומים באלונקות אמיתיות למסוקי ענק שפינו את הפצועים לעורף, בדיוק כמו בסרט האמריקאי המפורסם **מ.א.ש.**, אלא שכאן אי אפשר היה לראות יחסים בין רופאים לאחיות.

הגשר הנורא!

פאר התרגיל הגדול שנערך בשבוע שעבר בצפון, עמד במרכז התמרון העל־עוצבתי, שימש נושא התפעלות ל־למחנה עצום של משקיפים ומבקרים, שלא חסכו דברי התלהבות מהביצוע המושלם.

הטנקים עוברים

זהו הגשר. מעץ ולא מזהב, דרכו פרצו הכוחות שהש־תתפו בתרגיל לעבר רמת־הגולן. בתמונה נראה השריון הכבד עובר על גבי הגשר, שהונח בכישרון רב על־ידי אנש חיל־ההנדסה של צה"ל.

קדימה לרמה!

כלי הרכב עלו על הדרגים השונים שועטים על גבי הגשר ה־מפואר שהוקם על הירדן, למרגלות כורזים, ליד שפך הירדן לכינרת. כוח פשיטה שנע על הכינרת, הבטיח מאחז בראש גשר כדי לאבטח הקמת הגשר.

לפורטנוי זה לא הלך

בגלל חני

א חרי הצהריים אני קושר ידידות עם אשה צעירה בעלת עיניים ירוקות ועור שזוף, סגן בצבא היהודי. ב־ערב לוקחת אותי הסגן לבאר באיזור הנמל. הלקוחות, אומרת היא, רובם סוורים. סוורים יהודים? כן. אני צוחק והיא שואלת: מה כל כך מצחיק.

אני נרגש בגלל גופה הקטן ומעורר התשוקה, המהודק באמצעיתו בחגורת־בד החאקי הרחבה שלה. אך, איזה יצור קטן, תקיף, חסר הומור ושליט בעצמו! אינני יודע אם תרשה לי להזמין בשבילה, אפילו דיברתי עברית.

„מה אתה אוהב יותר?" היא שואלת אותי אחרי שכל אחד מאיתנו רוקן בקבוק של בירה יהודית. „טראקטורים, דחפורים או טאנקים?" „אני שוב צוחק. אני מזמין אותה לבוא עימי לבית־המלון. בחדר אנחנו נאבקים, מתנשקים, מתחילים להתפשט — ולפתע אובד לי קישוי האבר.

„אתה רואה," אומרת הסגן כאילו נתאשרו עתה חשדותיה. „אתה כלל לא מחבב אותי." „כן, אה," אני עונה. „מאז שראיתי אותך בים אני מחבב אותך, אני באמת מחבב, את חלקלקה כמו כלב־ים קטן — — —" אבל אחרי כן, מבולבל ומחושל מחמת התכווצות התפיחה, אני פורץ — „אבל ייתכן שיש לי מחלה, הביני. זה לא יהיה הוגן."

„אתה חושב שגם זה מצחיק?" מצפצפת היא, ובבעס לובשת את מדיה ועוזבת.

■ ■ ■

ב יונים ברחבי העולם ליקקו שפתיים למיקרא קטע זה, מתוך רב־המכר הסנסציוני מה מעיק על פורטנוי — בדיוק כמו שליקקו שפתיים למיקרא שאר הקטעים הספק־אירוטיים, ספק־פורנוגרפיים, אבל ללא ספק מזיל־ריר. השבוע, זכו מאות מעטים — ודווקא מתושבי תל־אביב — לראות את הסצינה במו עיניהם: היה זה כאשר חלקה הראשון של הסצינה הוסרט על שפת־הים של תל־אביב, כשמאות צופים משועשעים מצטופפים לאורך מעקה הטיילת ועל

המוי תל־אביב
הסתכלו מן הטיילת
כהסרטת גדול סרטי
היוהרה של השנה

החוף, בוהים בדוגמנית הישראלית חני פרי — הלא היא אותה סגן אלמונית מהספר המפורסם, שהצליחה לכבות סוף־סוף את נר־התמיד הזקוף של הגיבור.

הגיבור הא מ י ת י של הבסט־סלר האוטופורנוגרפי של פיליפ רות הוא למעשה אבר המין שלו — הפרובלמטי ביותר בספרות האמריקאית מאז חוג הסרטן של הנרי מילר. בעליו של הגיבור האמיתי הזה — בסרט לפחות — הלא הוא השחקן המצויין דיק בנג'מין (גוד־בי קולומבוס, יומנה של אשה נשואה) — נישאר בניו־יורק. הכפיל התל־אביבי של בנג'מין הוא יגאל רוזנברג — החבר של חני פרי.

„קיבלתי את התפקיד בגלל שמאחורנית, אני נירא בדיוק כמו דיק" אומר יגאל.

הסטטיסטיק חיה, שהגיעה לים כתפקיד סטטיסטי בסרט, הפכה למרכז סקסו־מטרי במקום.

זוהי החיילת ששיתק

כך הוא הכפיל

יגאל רוזנברג, החבר ו־ בעלה לעתיד הקרוב של ר, משחק (עם הגב למצלמה) בתפקיד הכפיל הישראלי וכב, דיק בנג'מין. הרומן הגדול שלו בישראל, מתנהל חני — אלא עם השחקנית האמריקאית היפה ג'יל.

את אברו של פורמנוי (בנג'מין) בסרט

בספר מצליחה חני לעשות את הבלתי יאומן לאבר־מינו הסופר־פעיל של פורטנוי: בפעם הראשונה בהיסטוריה הפורה שלו — הוא אינו מצליח למלא את תפקידו. אך בסרט, תודה לאל, לא קורים לה כל הדברים הגסים האלה. בסרט היא מסתפקת בלהיות יפה, ולהגיד מישפט אחד בלבד.

„אני בכלל לא יודעת מה בדיוק קורה בסרט, אומרת חני, בספק בורות — ספק תמימות. לא רק היא. אף אחד אינו יודע כיצד בדיוק תתרגם השפה הקולנועית ל־משל את הפרק השני של „מה מעיק על פורטנוי" — אבר הזכרות, המתאר בעיקר את חוויות האוננות של אלכסנדר פורטנוי — או כיצד יראו על מסך הקולנוע חוויותיו הסוטות בפרק משוגע לכל חור.

„הבמאי, ארנסט ליהמן, אוסר בפירוש לגלות פרטים," אומר מייק בומוול, איש יחסי־הציבור של הסרט המדובר והיקר ביותר בארה"ב לשנת 1971.

אבל להמוני תל־אביב המשתזפים, בקטע שנימצאו מול מלון דן היה מעניין גם בלי לדעת פרטים כיצד תיראה למשל הוריאציה הקולנועית של הפרק בו קונה אלכ נדר הרוטט מתשוקה, חתיכת כבד באיטליז, אונס אותה מאחורי לוח מודעות, בדרכו ל־שיעורי־ההכנה לבר־מיצווה שלו. או של האורגיה המשולשת בין פורטנוי, אהובתו וונה איטלקיה.

לצופים, היה שמח גם בלי פרטים אלה.

היו שם מכונית הסרטה, במאי מפורסם, צוות עובדים טכניים, עוזר במאי, מאפרת, עוזר לעוזר במאי, איש יחסי־ציבור, חתיכות מחוף שרתון ו־120 סטטיסטים.

ואם זה עוד לא הספיק למישהו — היתה שם גם חני פרי.

■ ■ ■

יא התייצבה במקום — כמו כל אנשי הצוות — בשעה עשר וחצי. ציפו לומי התפקיד במישפט הבודד שלה, התחילו בשעה ארבע וחצי. אבל אף אחד לא השתעמם בינתיים. חני בתפקיד הכוכבת הגדולה, היתה מרתקת:

ההתחלה, על כסא נוח, בחליפת שורטס הרודה — היתה קפואה וזועפת. עשרות הצופים הגילהבים, שהצטופפו מסביבה, לא זכו לקבל אפילו מבט אחד. עיניה הירוקות. המקסימות מעוטרות בריסים מלאכותיים, מול המצלמות, אנשי הצוות הטכני, ועשרות המעריצים. המוענה על ההסרטה הגיעה אפילו עד חוף **שרתון** הרחוק, וגרמה לנדידת חתיכות אל האיזור שבו התרחשו הדברים. בתמונה למטה: חני והצוות בעת הכנות לצילום הסצינה. בתמונות מימין: חני ודיק בנג'מין, המשחק בסרט הזה את תפקידו של פורטנוי.

הכוכבת בפעולה

חני פרי, בתנוחה הוליבודית טיפוסית, מול המצ־

תיים, היו שמורות לשמש ולשמיים בלבד.

לאחר שעה, עדיין בלי חיוך — החליפה חני את השורטס בבקיני שחור. כל ההעררות, המבטים, ההשמצות וההתגרויות נענו בשתיקה כוכבית, מלווה בהבעה פוטוגנית של אי־שביעות רצון.

שונה לגמרי היתה התנהגותה של שחקנית אחרת של הסרט, בשם חיה — אשר הצטיינה באברי גוף שופעים ושזופים, שנידחסו לתוך ביקיני לבן. חיה היא סקסית, בתפקיד סטטיסטית בסרט, וכוכבנית בחיים — לא התעלמה, בניגוד לכוכבת מגלי ההערצה שהקיפו אותה מכל צדדיה, ובצדדים מסויימים אפילו צבטוה.

אבל חני יכולה להרשות לעצמה להתעלם מהקונקורנציה: „חוץ מזה שאני אומרת מישפט אחד, יש לי גם קלוז־אפ לכמה שניות" היא מגלה לכל המעוניינים.

וכל אחד יודע, מה עשה קלוז אפ בן מישפט לקריירה של מרילין מונרו, למשל.

במדינה

תל־אביב

מסלקים את המלכים

לפעמים נדמה כי המשטרה והעולם התחתון עושים יד אחת כדי לחסל את חיי־הלילה של תל־אביב. אנשי העולם התחתון מבעירים את המועדונים והדיסקוטקים המסרבים לשלם דמי־הגנה. ואת אלה הניצלים מהשריפות, דואגת כבר המשטרה לסגור.

אחד ממועדוני הלילה האחרונים ששרדו בתל־אביב הוא הקינג קלאב, הנמצא באזור מסחרי בפתח נמל תל־אביב לשעבר, בצפון העיר. בהיעדר מקומות בילוי אחרים בצפון העיר, הפך מקום זה בחודשים האחרונים למקום הבילוי והמיפגש של אמנים, עיתונאים, אנשי חברה ובוהימה.

לקינג'ס קלאב לא ניתן מעולם רישיון לפעול כמועדון או דיסקוטק, אלא כבית־קפה ללא מוסיקה וריקודים. לאחרונה החליטה עיריית תל־אביב לא לחדש לבעלי המועדון גם את הרישיון הזה. הסיבה: המשטרה מתנגדת. ומדוע מתנגדת המשטרה? „מפני שבעלי הרישיון הפרו באופן קבוע את תנאי הרישיון בזאת שהשמיעו מוסיקה וערכו ריקודים.“

שעשועים — רק ביום! כך נוצר מצב אבסורדי: באיזור מסחרי, שנועד לפיתוח תעשיית התיירות של העיר, לא ניתן לקיים מועדון שזכה בהמלצת שר־התיירות, משום שאין גוף המוכן לקחת עליו אחריות.

העירייה זורקת את הכדור למשטרה. המשטרה מחזירה אותו לעירייה. לא כאן ולא שם אין אף פקיד מוסמך שיבוא לבדוק בשטח במה בעצם מפריע קיום המועדון לשכנים המתלוננים?

אמר מנהל המועדון מרקו תורג'מן: „נכון שבלילה יש רעש באיזור המפריע למנוחת השכנים. אבל זה רעש הנוצר מתנועת מכוניות פרטיות המגיעות למקום בו מצויות חצי תריסר מסעדות. רעש נוסף נוצר ממשאיות כבדות המגיעות בהצות למחסנים בנמל תל־אביב. אפשר לפתור את הבעיה בקלות, על־ידי הצבת תמרור האוסר כניסת מכוניות לרחוב יורדי־סירה בשעות הלילה. אבל במקום לעשות זאת מעדיפים לחסל את העסקים.“

מבין כל פרנסי העיר לא היה אחד שלא היה מוכן ליטול על עצמו לבדוק ולפתור את הבעיה. העירייה בחרה בדרך נוחה וקלה: היא הגישה לבית־המשפט בקשה להוצאת צו סגירה למועדון הקינג'ס.

באותו זמן עצמו עמדה העירייה לסיים משא־ומתן עם משקיעים זרים להפיכת איזור נמל תל־אביב לאיזור שעשועים, בהשקעה של עשרות מיליונים. האם הזהירה העירייה את המשקיעים כי עסקיהם עלולים להיסגר אם יגרמו לרעש בלילה? או שמא מאמינה העירייה כי בתל־אביב מותר להשתעשע רק לאור היום?

שוב: זוועה בכלא!

סדום בתל־מונד

שמי הילל מרכוס. אני בן 16, ואני רוצה להגיש בזאת תלונה נגד שני אסירים שאנסו אותי כשהייתי אסיר בכלא תל־מונד.

הייתי בכלא עשרים יום, החל מתאריך 23.9.70, באשמת אי־תשלום קנס של מאה ל"י.

ביום ראשון, 4.10.70, לקח אחד האסירים, שגר בהדר מספר 5 באגף הנוער, יוסף סלומון,* את החפצים שלי ממיטתי, בחדר מספר 4, והעביר אותם למיטה פנוייה בחדר שלו. הוא עשה את זה בשעה 18.00 בערך, בשלא הייתי בחדר. כשחזרתי, אמרתי לו שיחזיר את ההפצים שלי למקום, אבל הוא סירב, ואמר לי לישון בחדר שלו. פניתי לסוהר וביקשתי שיגיד לסלומון להחזיר לי את החפצים, אבל הוא סירב להתערב.

■ ■ ■

לא היתה לי ברירה והלכתי לישון בחדר מספר 5. מלבדי, היו שם סלומון וישראל דוידוביץ. זה החדר היחיד שגרים שם שלושה. בשאר החדרים גרים שמונה בחדר.

באמצע הלילה התעוררתי משנתי, כי הרגשתי שמישהו שוכב על־ידי בתוך המיטה שלי. איך שהרגשתי בזה, קפצתי מהמיטה.

סלומון תפס אותי בכוח, וגם ישראל דוידוביץ. הם השכיבו אותי על המיטה. סלומון לחץ את הראש שלי לתוך המזרון, ככה שלא יכולתי לצעוק. דוידוביץ הוריד לי את המכנסיים וגם את התחתונים.

הראשון שאנס אותי היה סלומון. הוא התפשט ו — (כאן בא תיאור מדוייק של מעשה האונס). הרגשתי כאבים, וניסיתי להתנגד, אבל דוידוביץ המשיך להחזיק את הראש שלי בתוך המזרון, וגם הכניס לי אגרוף בפנים. אחרי שסלומון גמר, הוא ירד מעלי, ואז דוידוביץ בא במקומו וגם הוא — (שוב תיאור מדוייק של מעשה האונס).

אחרי שהם עיבו אותי, הם הזהירו אותי שלא לספר לאף אחד על המיקרה. פחדתי מהם, ואמרתי להם בסדר. רק למחרת בצהריים סיפרתי על זה לסוהר בשם אלבז, ואלבז הכניס אותם לצינוק.

■ ■ ■

עד כאן, לשון תלונתו של הילל בן ה־16, כפי שנרשמה בידי רב־שוטר 21177 אבנר חמדי — תלונתו של נער, שבגלל אי־תשלום קנס של מאה ל"י, נענש באונס מזעזע.

עונש זה לא הוטל עליו על־ידי בית־המשפט — אלא על־ידי שלטונות בית־הסוהר האדישים והמזלזלים, שאיפשרו תנאים בהם ייתכנו מעשי אונס כאלה. (כפי שיודע כל המקורב לנושא, הרי על כל תלונה מעין זו של הילל האנוס, מתרחשים עשרות מעשי אונס בהם האנוסים פוחדים להתלונן).

שלטונות בתי־הסוהר, המאפשרים איכלוס חדר מעצר בבני גילים צעירים ומבוגרים.

שלטונות בתי־הסוהר, המרשים אזירה שבה ייתכן שסוהר יראה במו עיניו כיצד מתכנן אסיר כסלומון מעשה אונס, כאשר הוא מעביר בכוח את חפציו של הילל לחדרו שלו — ואותו סוהר יכול להרשות לעצמו שלא להתערב, בלי שיחשוש למישרתו.

שלטונות בתי־הסוהר, שלמרות בקשותיו של הילל, הירשו לעצמם לא לשלוח אותו לבדיקה רפואית במשך שלושה ימים. כאשר נשלח לבסוף, ברור שהרופא כבר לא מצא בגופו כל סימנים לאונס.

■ ■ ■

עקבות תלונתו של הילל, נפתחה חקירה. דוידוביץ הכחיש את האשמה, וכשום כך לא ניתן היה, ללא עדות מסייעת, להעמידו לדין כלל. סלומון, לעומת זאת — הודה. אלא שלדבריו, לא היה זה מעשה אונס, אלא מישכב זכר בהסכמתו של יוסף.

סיפר סלומון בעדותו:

הילל הגיע לבית־הסוהר כשבועיים לפני המיקרה, ואני התיידדתי איתו. הוא סיפר לי שהאסירים בחדר מספר 4, ששם הוא היה, עושים לו צרות, מרביצים לו, וזורקים עליו נעליים בלילות, כשהוא ישן.

באותו יום ראשון, הצעתי לו שיעבור לישון בחדר שלי. הוא הסכים, ואני עזרתי לו להעביר את החפצים. נתתי לו גם בגדים נקיים.

עוד לפני שעבר לחדר שלי, היינו מיודדים. אני רייתי מחבק ומנשק אותו, והוא לא התנגד. כשהוא עבר לחדר שלי, שאלתי אותו אם הוא רוצה לשכב איתי, והוא ענה לי שכן, בתנאי שאחר־כך נתחלף. הסכמתי.

בשעה תשע בערב כיבו את האורות, ואני ניגשתי למיטתו של הילל והתחלתי לחבק אותו וגם הוא חיבק אותי. אחרי זה — (כאן בא תיאור של מגע מיני). אחרי שגמרתי, מרכוס ביקש לעשות לי אותו דבר. לא הסכמתי, מפני שפחדתי שהוא יספר לשאר האסירים. הוא התרגז עלי, ואני הלכתי לישון.

עד כאן, עדותו של סלומון.

■ ■ ■

ד' בסים עדות זו, מתכוון סניגורו של סלומון, עורך־הדין עימנואל יוכלמן, להשיג את זיכויו של הנאשם מאשמת אונס. אולם, כך או כך, סלומון אינו הנאשם היחידי — ואף לא העיקרי. לוא לא היה מודה במה שהודה, לא היה נאשם כלל. האשמים האמיתיים הם אלה שיצרו את הפירצה הקוראת לגנב — שלטונות בתי־הסוהר, שלא דאגו להגן על הילל מרכוס מפני מעשה הזוועה.

* שמות האסירים מסוננים.

אירגונים

שיח קוסמים

היתה דממה.

המארח, בעל המסעדה רפי שאולי, אתי זבקו שלו, סדי שאולי האח שלו, החברה של האח, אבי אבהמוביץ, החבר הכי טוב והשכן של רפי. וכל שאר החברים והחברות, רובם ככולם נערי ונערות זוהר, ישבו דוממים, נעצו את עיניהם במלפפון.

המלפפון היה נתון במצב עדין במיוחד: צידו האחד, הבלתי־נראה לקהל הצופים המהופנט, היה מוחזק בתוך ידו רבת־המעללים של הקוסם הגדול, הרב־מג שבע התהילה, אשף הלהטים הבינלאומי והמכשף הידוע, הלא הוא הפרופסור קלירו.

צידו השני — של המלפפון, לא הפרופסור — נימצא בתוך עיגול מאיים של מיני־גיליוטינה אדומה ומרשימה.

פיתאום זה קרה: „הופ!“ אמר פרופסור קלירו בצרפתית — והמלפפון המכושף נחתך לשניים.

„אולי אפשר לקבל סאלאט?“ ניסה המנחה מני פאר להפיג את המתח המופג.

אבל אפילו הוא הפסיק להתבדח, כאשר במקום המלפפון באה אירית לוי.

בלונדית בכחול. אירית לוי, לשעבר אירית רזילי, (הניקראת לפעמים גם אירית רזיתי — בגלל שהיא שואלת תמיד „רזיתי?“) ניגשה בצעדים איטיים, חצאית ארוכה, ומבט מרוכז, אל המכשף בעל הגיליוטינה, הושיטה לו את ידה הענוגה.

הפרופסור בלי היסוסים, הניח את ידה של אירית בתוך הגיליוטינה.

כל העיניים היו מופנות לעבר הבלונדית בכחול. אפילו אלה שלא הבחינו בה קודם — לא באשמתה, אלא בגלל הריכוז הגבוה של התתיכות במקום — הופנטו עתה על־ידי היד בגיליוטינה.

היחיד שלא התרגש היה הפרופסור. הוא הרים ידו, ריכז את מבטו בנקודה מרוחקת, ואמר שוב „הופ“. בצרפתית.

ואז לא קרה מה שכולם חשבו שלא יקרה: היד של אירית לא נחתכה.

כל הזוהרים והזוהרות, שהצטופפו בחצי גורן עגולה סביב הקוסם הגדול — מחאו כפיים בהתלהבות חסרת מעצורים.

מכשפים כולם. קילקל את ההתלהבות איש נמוך־קומה וממושקף, שעמד לצידו של הקוסם הצרפתי הגדול: „זה לא חוכמה,“ לחש בקול דרמאטי. „זהו טריק מיכני פשוט.“

כך התברר בדיוק כמו בתינוקה של רוזמרי, שכולם היו שם מכשפים, באותו חדר: קלירו, ועמוס הודיני, ואפילו האיש הנמוך ונמוך־הקומה. ולא סתם מכשפים. אלא מכשפים רשמיים. עובדה: כולם הגיעו לארץ כדי להשתתף בקונגרס הקוסמים הבינלאומי.

קונגרס זה, הנערך מדי שנה במדינה אחרת, הגיע עתה לראשונה לישראל.

„קונגרס של קוסמים הוא כמו כל קונגרס אחר“ הסביר האיש נמוך־הקומה והממושקף, שהתגלה כמקס האנק — ראש אגודת הקוסמים בגרמניה — „מחליפים בו ידע מיקצועי.“

בינתיים, עד שכל הידע על הבלתי ידוע יוחלף בין הקוסמים לבין עצמם, ויוצג בפני הקהל הישראלי בדרכים הרגילות (כרטיסים בקופה) התכנסו אחדים מהקוסמים בביתו של רפי שאולי, וערכו הצגה פרטית לחלק מהבוהמה הישראלית.

אוסף החתיכות בבית שאולי
„הופ!“ אמר הפרופסור בצרפתית —

קוסם קלירו ואירית
— והיד לא נחתכה

רחל מחלה על כל השלום

חד-גדיה

בהתחלה, הופיעו ב„הפרפרים הם חופשיים" תיקי דיין ומוטי ברקן, שגם ניהלו ביניהם רומן. כשהרומן חטף פנצ'ר, נעלם מוטי מהבמה, ו־במקומו החל מופיע דני מסינג. אבל אחרי כמה הצגות של דני, הש־לימה תיקי מחדש עם מוטי, ולדרי־שתה, הוא הוחזר לתפקיד.

סכו, זאת היתה רק ההתחלה. ב־יום שהוא חזר לתפקיד, הוא קיבל אדמת, ומייד החזירו את דני מסינג לבמה.

ביום שמוטי הבריא וחזר להופיע — הגיעה האדמת לתיקי. עליזה יצחקי התעקשה למלא את מקומה, שיננה כל הבוקר את התפקיד, מעדה ברידתה מן הבמה, פתחה את הראש, ונזקקה לכמה תפרים טובים באותו ראש.

וזה הכל, בערך. מלבד אולי שכאן המקום להזכיר שבאותו זמן שעליזה שברה את הראש, נפל בעלה לשעבר, וידידה הנוכחי, אריה יצחקי, ב־הצגת „מנדרגולה", ושבר את הרגל.

וחוץ מזה, נסיך יקר, הכל בסדר.

ברוך שובך, חנה'לה

מלבד **חנה'לה מרון**, היתה בכורת מדיאה **ממש פשע**.

חנה'לה, כמצופה, וכתה, עם רדת ה־מסך, **לעשר דקות רצופות של מחיאות כפיים סוערות, שמעטות כמותן נשמעו בתיאטרון בארץ. אבל לוא היתה הנהלת הקאמרי עולה שם על הבמה, אחריה**, היתה כל התחיכות צריכות לעשות עם כל ה־תלבושות שהכינו במיוחד לכבוד המאורע? זה יחס זה?

וכך, בקושי, אפשר היה לאתר, במאורע ההיסטורי, את **פוקה הירש** עם בלונדית לא מזוהה, בשורה השנייה. את **נחום פלונים** מהסוטו ואשתו, בשורה הראשונה. את **יגאל אלון** שייצג את **גולדה**. את **מלכה רוזנשטיין**, בשמלת ארגל לבנה ארוכה, ועדויית יהלומים ובעל. את **צבי ופוניה אברמוביץ**, את **יעל אביב**, גם כן בשמלה לבנה, עם ארוסה, וכדומה וכדומה.

חלק מהנ"ל ניתן היה למצוא גם, מאוחר יותר, במסיבת הקוקטייל (מיצים בלבד) ש־ערך המליונר **מאייר** ורעייתו בווילה של־

זוכה מן הסתם לעשר דקות רצופות של ביצים.

ואכן, הפשע שביצעה ההנהלה היה ללא מחילה. איך זה מעלים בכורה כזו, המצייי־נת את שיבתה של חנה'לה מרון לבמה — שלא לדבר כבר על מחירי הכרטיסים, שנעו בין מאה ל־150 ל"י לזוג — בלי לדאוג להפסקה באמצע ההצגה? מה היו

הפקידה הבכירה תלד - ללא בעל

דרמה נהדרת, נוגעת ללב, מתר־חשת בימים אלה במשרד ממשלתי בכיר בירושלים: עובדת בכירה של המשרד — עומדת ללדת. לכש־עצמו, מאורע די יום־יומי. אך לא הפעם. כי פקידתנו אינה נשואה בכלל. אלא מאי? בעל אמנם לא תמיד צריך, על־מנת ללדת — אבל גבר בכל זאת צריך. ואכן, יש. ו־הגבר, במיקרה שלנו, איננו אלא ה־בוס של הפקידה. ואם היא פקידה בכירה, תארו לכם כבר מה הבוס. כן, בדיוק. הוא מספר שש בהיראר־כיה, אחרי השר.

הרומן ביניהם נמשך שלוש שנים, והיה ידוע בכל המשרד. הבוס, כרגיל, הוא נשוי פלוס שני ילדים, והפקי־דה גרושה, בת שלושים, ובפירוש חתיכה לא הכי גרועה בעולם.

לפני כשמונה חודשים הם יצאו — יחד — לתפקיד בחו"ל, והיה זה שם כשהפקידה גילתה שהיא בהריון. אווירא דחו"ל השפיע כנראה.

תגובתו של הגבר היתה כתגובתם של גברים רבים כדוגמתו — אלא שגבריותם מתחילה ומסתיימת באיזור החגורה: הוא התנכר לאהובתו, ניתק איתה מגע.

לעומתו, התגלתה דווקא הפקידה כגבר אמיתי, החליטה לא לעשות הפ־לה, ללדת את תינוקה ולגדל אותו — בלי בעל ובלי גבר. בעוד שהפקיד נשאר עדיין בחו"ל, חזרה היא לארץ, הודיעה שהיא מצפצפת על מאהבה לשעבר, ולא רוצה יותר שום קשר איתו. היא נושאת בגאווה את כרסה, זוכה לאהדת כל המשרד.

גם לאהדתי שלי, אבל זה לא מפ־ריע לי להשתוקק כבר בקוצר־רוח לסצינה שתתחולל, כאשר בקרוב יח־זור הבוס מחו"ל.

ממש כל רגע, עשוייה **יעל דיין** לע־שות את שר־הביטחון לסבא פעם נוספת. לאחר שלפני שבועיים היא הגיעה לארץ מ־פאריס, („באתי במיוחד כדי שהתינוק ש־

זה הגיע אביה לבקר אותה, כשחוא נורס להשבתת העבודה בכל הבתין ובביתנים הסמוכים.

איזה אחות רחמניה תוותר על התענוג לראות את האבא של יעל באופן פרסונ־אלי?

פרופסור **דויד שר**, מנהל המחלקה, ה־

יעל דיין באה ללדת בארץ

יוולד יהיה צבר.") היא הוכנסה ביום השני תאחרון לביה"חולים תל־השומר, לקראת הלידה.

השכיבו אותה בחדר מיוחד, ששופץ ו־סוייד במיוחד לקראת בואה, ותיכף אחרי

מרון ומאייר

הם בבת־ים. המארחת עמדה בכניסה, עטו־רת מגדל תלתלים בן ארבע קומות, וחזרה 600 פעם על המשפט: „שלום לכם. טוב שבאתם."

מי שלא בא, היו חלק משחקני הקאמרי, שאומנם הוזמנו, אך לא באו. הם כעסו על שלא קיבלו הזמנות לבכורה, ובגלל זה החרימו גם את המסיבה.

האשה שלנו בקאן

ביום רביעי חזרה לארץ האשה שלנו ב־קאן. היא אומנם לא ייצגה שם את ממשלת ישראל, ואני מסופקת אם ממשלת ישראל בארץ לפני שנתיים (מה קרה, שמעון? אתה מאבד את הפורמה?) ועם **ג'ין קנון** והיפאניית שלו („אם זה לא היה לנון, לא

פרדריקה וידידים

ידעה אפילו על צאתה לשם, אבל תאמינו לי — היא הטביעה את זכר ישראל שם הרבה יותר מכל נציגי הממשלה.

כי איזה נציג ממשלתי יכול כבר להתח־רות ב**פרדריקה סגל**, שעובה לשעה קלה את הפאב שלה, הצטיידה בשמלות השקו־פות שלה, בעלות המחשופים שאין להם סופים, ויצאה לכבוש?

והיא כבשה. „כמו שהגעתי לפסטיבל, פגשתי לא אחר מאשר **דניאל ז'לין** (שאיתו, אם אינכם זוכרים, ניהלה פרדי רומן גדול בארץ, לפני שלוש שנים). יומיים שלמים לא נפרדנו, עד שהוא עזב את קאן."

והיא פיטפטה גם עם **אריק** (סיפור אה־בה) **סגל**, ועם **שמעון ערן**, שהיה ב־חברת חתיכה גרמניה, שאיתה כבר ביקר הייתי מסתכלת פעמיים. הם אמרו שאם יז־מינו אותם רשמית, הם יבואו לארץ.")

והיא ביקרה במועדון היוקרה צ'ארלס־טון, וזכתה לבקוק שמפניה מבעלת ה־מקום הייהודייה, כשזו גילתה שפרדי מיצ־גת את איזרעל — וגילתה שם את מיצ־בור הגברים היפים ביותר שראתה בחייה. ואתם יכולים כבר לתאר לכם מה ז ה: „היה לי קשה נורא לבחור," מספרת נצי־גתנו.

„אבל בסך הכל, זה היה נורא טוב בש־ביל האגו שלי. נוכחתי שלא הגעתי עדיין למצב שאני רוצה במישהו — ולא משיגה אותו."

הא. כאילו מישהו מעולם פיקפק בכך, פרדי.

תשבץ העולם הזה 1764

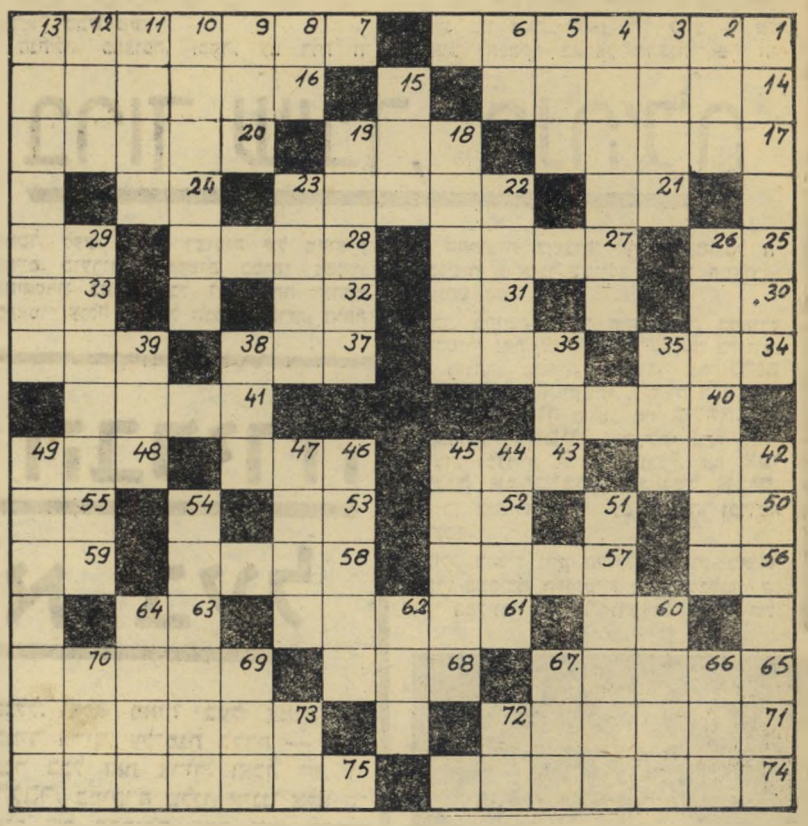

את פיתרון התשבץ יש לשלוח לת.ד. 136, תל־אביב, ולציין על גבי המעטפה: „תשבץ 1764".
בין הפותרים יוגרלו פרסי ספרים.

מאוזן:

1) מגדולי סופרי ישראל בעת החדשה. 7) ראש־העיר הראשון של תל־אביב. 14) חומר אורגאני במזון. 16) שאינו פיוטי; נעדר חגיגיות. 17) גיא צר ועמיק. 18) חבטה. 20) מחליש, מרופף. 21) דיבור של אזהרה. 12) לגימה, שתייה. 24) מטבע יפני. 25) אחת התועים. 27) פעולת המירט. 28) תבנית. 29) מובחר, מעולה — ביטוי שאול ממשחק קלפים. 30) שני עמודים. 31) טעם בלתי ערב חריף. 32) נולד טרם זמנו. 33) מילת זירוז. 34) סימן להכרה. 36) חלק קדמי בגוף. 37) הרם. 39) לקח בחוזקה, תפס בכוח. 40) נפץ, שבר. 41) שאינו מעובד. 42) כפה, הכרית. 43) מסמר מחורץ. 46) הרהיב. 48) מטען. 50) מילת זירוז. 52) ילד ביחס להוריו. 53) פרא. 55) מפקד מחלקה. 56) מאותיות הא״ב. 57) היפך; סתירה. 58) לבוש בעל ארבע ציציות. 59) תריסר. 60) גיל בר־מיצוה. 61) סעודה. 63) רטוב. 65) מכוסת פנים. 68) מצב חודשי של אשה. 69) נוסך תקוה. 71) בעלה של דבורה הנביאה. 73) התעטפו בבגדים. 74) עיר של זהב. 75) שנה שיש בה 13 חודש.

מאונך:

1) ממתק מקקאו. 2) משקה ענבים. 3) מעטה; בגד להתכסות בו. 4) סרט; רצועה דקה לקשירת דברים יחד. 5) נכד הבן. 6) קידומת הולנדית. 8) נעשה יפה. 9) מים בתנועה. 10) אוהב עירום. 11) גנב, חמסן. 12) ואדי שאין לו סוף. 13) הוגה דעות. 15) הזלת דמעות. 18) מכשיר השקאה. 19) הענקת יתרון לאחד על פני השני. 22) קוטל — ביטוי בסלנג ישראלי שהוכנס על שם מבקר תיאטרון קטלני. 23) הבע מורת־רוח בפומבי. 26) טבעו של קל הדעת המשנה דעתו מעת לעת. 29) שונא יהודים. 35) המשכיות. 36) צמח בר ממשפחת השושניים. 38) פצצת התותח. 39) עלה חומו. 42) בלתי נפרד, אחיד (בלועזית). 44) עשרת אלפים. 45) מתהדר. 46) התחייבות בעל פה. 47) אותה מנתחים בברית־מילה. 49) שגריר. 51) שמה של מדינת מזרח פאקיסטאן העצמאית. 54) הקדים קנה לושט. אוכלו נתקע בגרונו. 60) משחק בכדור וגומיה. 62) הבטח בחדאות. 64) לא מיקצועי. 66) חומר האדמה. 67) חלק בדירה, רצוי שיהיה מואר. 69) שי. 70) דרסו, רמסו. 72) תולדות ישראל (ר״ת). 73) מילת חיוב.

חשבץ 1764

זוהי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של כעולות חיבור, חיסור, כפל וחילוק יש למצוא א״ו סיפרה מייצג כל סמל של ריבוע.

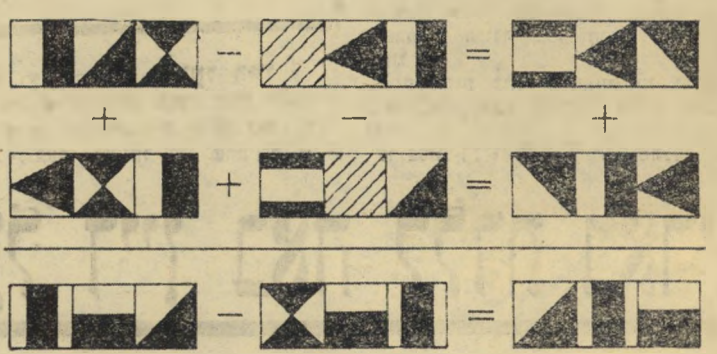

את התשובות יש לשלוח על־גבי גלויות בלבד לת.ד. 136, ת״א, ולציין על גבי הגלוייה: „חשבץ 1764", הפיתרון צריך להכיל את כל התרגיל במיספרים. המועד האחרון למישלוח הפיתרון — 30.6.1971.

בין הפותרים נכונה יוגרלו שלושה פרסי ספרים.

במדינה

פיס

השגעון הגדול

השבוע, עשה שמואל אסלתי היסטוריה כפולה: אם נכונה טענתו, כי אז הוא האדם הראשון בישראל שהצליח לנחש פעמיים, תוך חצי שנה, את ששת המספרים הנכונים שזכו בלוטו. מה שמטריד את אסלתי, היא העובדה כי הוא גם האדם הראשון בישראל שבשני המיקרים לא קיבל אגורה מכספי הפרס הגדול. הסיבה: בשני המקרים, לא הגיע העתק הטופס למפעל הפיס.

עצבים מעורערים. אסלתי (48) החל בעסקי ההימורים לפני שנתיים. הוא היה אז בשמירה במטולה, כפר מגוריו, כאשר ניתן אות האזעקה: התברר שאחד השומרים האחרים, שמואל רוזנווסר, נחטף.

לאחר חטיפתו של רוזנווסר חברו, התערערו עצביו של אסלתי, והוא לא יכול היה להמשיך להתגורר במטולה ולעסוק בשמירה כהרגלו. הוא עבר לגור בבת־ים, חי מקיצבתו, חדל לעבוד — והחל עוסק, מרבית שעות היום, בקניית כרטיסי הפיס ומילוי טופסי לוטו.

מתלונן אסלתי
במקום 90 אלף —

אי תיקנה. אסלתי הפך מוכר אצל כל מוכרת פיס ברחבי תל־אביב ובת־ים, שם הוא מתגורר. הן יודעות כבר שאסלתי אינו יכול לעבור ליד הדוכן שלהן, בלי לקנות לפחות שלושה כרטיסי פיס. מספר אסלתי: „הן אומרות לי: ,אדון אסלתי, אל תיקנה. אני לא רוצה להרוויח אצלך את ה־17 אגורות על כרטיס, אבל אני לא יכול בלי לקנות."

לפני כחצי שנה, הצליח אסלתי לנחש את ששת מספרי הלוטו. באותו לילה ערך חגיגה בביתו, ולמחרת פנה למפעל הפיס. שם, נדהם לשמוע כי לא יוכל לקבל את זכייתו. הסיבה: העתק כרטיסו לא הגיע למשרדי מפעל הפיס. וזאת — למרות שהחותמת של הסוכנות שמכרה לו את הכרטיס מוטבעת על גב הכרטיס.*

השתוללו. אסלתי השתולל מזעם. הוא ערך שביתה ליד מפעל הפיס, כשבידו שקים עם כרטיסי לוטו ופיס שבהם השקיע את כל כספו. התוצאה: הוא הוזמן אל ד״ר מיכאל לנדאו, מנכ״ל מפעל הפיס, שעשה צעד בלתי רגיל: הוא נתן הוראה לשלם לאסלתי 200 לירות, „על־מנת לפצות אותו על טענותיו ביחס להגרלת הלוטו 08/70, שהטופס שלו נאבד או לא נמסר כדין. על הנ״ל החלטתי כדי למנוע משפטים וטענות שבאופן פורמלי אין להם אחיזה."

היתה זו החלטה מוזרה. אם לא היה אסלתי זכאי לקבל את הזכייה — הרי שגם 200 הלירות אינן מגיעות לו. מפעל הפיס איננו יכול להחליט על תרומות על דעת מנהלו. ואם היה אסלתי זכאי לקבל הכסף — מדוע לא את כולו?

מצטער. הסיפור חזר כעבור חצי שנה. בלוטו 23/71 בשבוע שעבר, שוב הצליח אסלתי לדבריו לנחש את ששת הספרות המקנות לו 90,000 לירות. הספרות: 10, 16, 19, 22, 23, 34. הפעם היה אסלתי בטוח שלא יהיו בעיות, כיצד ילכו לאיבוד פעמיים הכרטיסים שלו דווקא? הוא פנה למפעל הפיס — ושוב הודיעו לו כי הפעם לא יוכל לזכות שוב מאותה סיבה.

אסלתי השתולל. הוא התקבל על־ידי סגן מנהל מפעל הפיס, משה טלמון, והלה הודיע לו שהוא מצטער, אך אסלתי לא יקבל אף פרוטה. אסלתי סיפר כיצד הוא משקיע מאות לירות בשבוע. תשובת טלמון: אל תשחק.

מי אחראי? מתלונן אסלתי: „כיצד זה יתכן? האם אני אחראי לכך שכרטיסים הולכים לאיבוד? מדוע לא מסדרים קלפי כמו בבחירות? מדוע אני צריך לסבול בגלל רשלנותם של אחרים? כשסוף סוף אני זוכה — אני צריך לסבול? אני עם חובות של 23.000 לירות בגלל המשחק הזה. מדוע אני לא יכול לתבוע אותם לדין משפט? אמרתי להם במפעל הפיס שאתבע אותם למשפט, אז הם צחקו ממני.

וול ויגר, הממונה על התלונות במפעל הפיס, מסביר את אשר קרה: לפני ההגרלה אנחנו מודיעים למשטרה על מספר כרטיסים שהלכו לאיבוד. השבוע הלכו לאיבוד כ־80 כרטיסים והודענו על כך למשטרה. בין אלה היה גם הכרטיס של אסלתי. כרטיסים אלו לא נכנסים להגרלה. אנחנו מודיעים בציבור שכרטיסים שהלכו לאיבוד לא יזכו בהגרלה. אני לא יודע מה שקרה לכרטיס של אסלתי. יתכן שמישהו גנב את הכרטיס שהיה צריך להגיע אלינו. יתכן ובאשמת הסוכן הכרטיס לא הגיע. מכל מקום — אסלתי לא יקבל את הכסף."

והוסיף ויגר: „בכלל, לאדון אסלתי כבר קרה מקרה כזה לפני פחות משנה. שאדם יוכה פעמיים — זה קורה אחת לאלף שנה."

„אם אתם חושדים באסלתי, מדוע איננו מתלוננים במשטרה?"

על כך, לא היתה לממונה על התלונות כל תשובה.

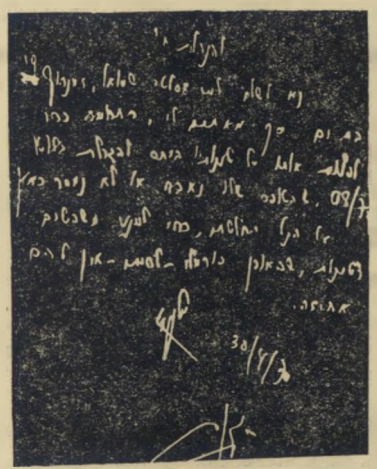

פקודת תשלום של מנהל הפיס
— מאתיים בלבד

* בתקנות מפעל הפיס, באותיות הקטנות, רשום שמפעל הפיס לא יחלק את הזכייה אלה אם העתק הכרטיס הגיע ליד ו.

מפלגות

אוי ואבוי לצחוק

למאיר הלר, מועמד גח״ל בבחירות, שהתקיימו השבוע, לוועד־העובדים בבית־החולים הדסה בירושלים, היו הבחירות נושא חשוב מאוד. עד כדי כך, שכאשר התברר כי רשימתו הובסה, זכתה בשלושה מקומות מתוך 25, איבד הלר את הכרתו.

תקיפה בקרח. ידידו הטוב, אלכסנדר פרישמן, שהוא אח רחמן במיקצועו, חש מייד לעזרתו, החל עושה להלר עיסוי־לב והנשמה מפה לפה. מישהו, שהתכוון מן הסתם לעזור, נחפז והגיש לפרישמן גוש קרח. אלא שהקרח היה מיותר לטיפול, ופרישמן, בחפזונו, הטיל הצידה את החתיכה שהונחה בידו.

היתה זו שגגה פוליטית ממדרגה ראשונה. רצה הגורל, וחתיכת הקרח פגעה בלחייה של עובדת שעמדה בסמוך. האסון היה בכך, שאותה עובדת היתה ממועמדי גח״ל לוועד — בעוד שפרישמן היה איש הליברלים.

אנשי גח״ל קפצו על המציאה, הודו לפרישמן על טיפולו בחברם בצורה מקורית: הם הוציקו שוטר, התלוננו נגד פרישמן על תקיפת העובדת.

הנהלת חשבונות

הפלוס בשביתות

איש לא אמר מילה טובה, עד עכשיו, על השובתים. איש לא ניסה לראות עדיין את נקודות־האור בשביתות של השבוע שעבר, שהקיפו כ־11,000 עובדים. אני אנסה.

נתחיל בשביתה של עובדי המינהלה והשרותים בבתי־החולים. יומיים אחרי השביתה, כאשר שרותי הנקיון, הטלפון והמזון שובשו ב־בתי־החולים, החל מסתמן שיפור חסר־תקדים במצב האישפוז בארץ. חולים ש־לא יכלו לשאת את סירחון בתי־השימוש, את הזוהמה בביתנים ואת המזון הקר שהוגש להם, ארזו את ה־חפצים וחזרו הביתה.

אלה שנותרו בבתי־החולים, הפשילו שרוולים והתחילו לשטוף רצפות, לנקות את חדרי־השרותים, לבשל, לה־גיש אוכל לעמיתיהם ולהדיח את הכלים. רוח התנדבות, שכמוה לא ידענו מאז מל־חמת ששת הימים, עברה בארץ ואלפי אז־רחים טובים, נשים משועממות שאין להן מה לעשות בבית, תלמידי תיכון המחפשים תוכן בחיים, החלו להגיע לבתי־החולים ול־הושיט יד לעזרה.

הפעלת תקנות־החירום על־ידי הממשלה ו־הוצאת צווי־ריתוק לעובדים בשרותים חיו־ניים הרסו בבת אחת את התקווה לשיפור תנאי האישפוז בארץ. לו נמשכה השביתה עוד ימים מיספר, עוד שבוע או שבועיים, היו החולים מתחילים לנתח אחד את השני, ובזה היינו פותרים אחת ולתמיד את בעיית המחסור ברופאים ובמיטות בבתי־החולים.

החולים, לו רק ניתן להם צ'אנס, היו פותרים את כל הבעיות המטרידות את מש־רד־הבריאות. „נתח לי את האולקוס, ואני אנתח לך את האפנדיציט," היה הופך ל־הסדר מקובל בין החולים. „יד מנתחת יד," היתה הופכת לסיסמה החדשה בבתי־החולים.

גם בעניין שביתת עובדי חברת־החשמל [illegible] פיספסנו הזדמנות גדולה. מה יש? שישבתו! זה לא כל־כך נורא. שתיים־שלוש הפסקות חשמל בשבוע היו תורמות יותר מכל הדיבו־רים והמענקים לעידוד הילו־דה ולשיפור מצבה הדמו־גרפי של האוכלוסיה היהו־דית במדינה.

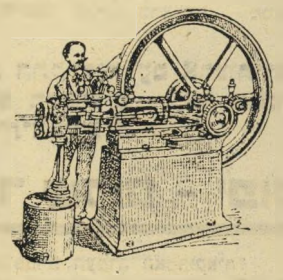

תארו לעצמכם: הזוג מש־כיב את הילדים לישון, מס־יים לאכול את ארוחת־הערב — והחשמל נכבה. קידם־כל אין טלוויזיה, וזו בפני עצ־מה מטרה המצדיקה את שביתתם של עובדי חברת־החשמל. ערב אחד בלי טלוויזיה — אתם מתארים לעצמכם את המנוחה והמר־גוע היורדים לפתע פתאום על בני ה־משפחה?

ומה עושים כשאין טלוויזיה, כשאין טעם לצאת מהבית, משום שגם בתי־הקולנוע לא פועלים? נשארים בבית ונכנסים למיטה. ו־מכיוון שבחושך כל הנשים נראות יפות ו־צעירות יותר — התוצאה ברורה לכל בר־דעת.

מה עושה הממשלה חסרת הדמיון? מכ־ריחה את עובדי חברת־החשמל לחזור לעבו־דה, ובבת אחת מחסלת את הסיכוי להגדיל את האוכלוסיה היהודית בארץ בעוד תשעה חודשים.

חדשות בשטח הבידור

הרב פרוש, כך נמסר לי, עמד לפתוח קאזינו מפואר באילת. התוכניות הוכנו ב־לאס־וגאס, וכללו אולמות למישחקי רולטה, באקארה, עשרים ואחד, קוביות ומכונות־הימור אוטומאטיות, המכו־נות באמריקה „השודד בעל הזרוע האחת". פרנק סינאט־רה עמד להופיע ערב־ערב, בשבוע הראשון של פתיחת הקאזינו, בחזיון־ראווה, שבו עמדו להופיע עשרות רק־דניות חשופות־חזה (מכאן בא, כמובן, המונח „חזיון").

העסק היה אמור לעלות 87 מיליון דו־לאר, וכמובן שהרב פרוש לא היה מצליח להרים מיפעל־ענק כזה בכוחות עצמו. ה־משקיעים העיקריים בקאזינו צריכים היו להיות ג'ו סטאשר ומאיר לנסקי, שעם אחד מהם, לפחות, עשה כבר הרב פרוש עיסקות בעבר. התנאי היחידי של המשקי־עים, כפי שאני מבין, היה שבעיסקה הזו הם ישתתפו כשותפים מאחורי הקלעים, מחוץ לזרקורי הפירסומת. פשוט לא נעים להם שיהיה קשור באחת העיסקות האפלות של המנהיגים ה־חרדים. יש גבול לכל דבר. הם הרי לא יכולים להרוס לעצמם, בבת אחת, את ה־מוניטין שבנו לעצמם ב־משך שנים רבות כל־כך.

אגב, שם הקאזינו החדש עמד להיות „נערת המכפלה," ואילת היתה יכולה לה־פוך למרכז בינלאומי של בידור, לולא הת־ערבה העיתונות, שגילתה את עברם המפוק־פק כביכול, של שותפי הרב פרוש.

יחי המוסר של ממשלת ישראל!

אני אומר לכם: כל הכבוד למשרד־האוצר. באמת.

ביום א' אני פותח את עיתון „הארץ," ובעמוד הראשון אני קורא ידיעה מרעישה של דן מרגלית ואיתן ליפשיץ, שכותרתה השמנה, המשתרעת על שלושה טורים, מכ־ריזה: „ישראל דחתה הצעה של המאפיה להפקיד בבנקים בארץ 120 מיליון דולאר."

לרגע החזרתי מרוב זעם. אמרתי לעצמי: הממשלה הזאת יצאה מדעתה! אנחנו שוב־רים לעצמנו את הראש מאין להשיג מטבע זר, והמטומטמים האלה, יפי־הנפש האלה, משחקים במוסר ואתיקה. לא נאה להם ל־לכלך את הידיים בכספי המאפיה. הם יצאו מדעתם, חשבתי.

כשקראתי את הידיעה כולה, רחח לי. „הגורמים הכלכליים," אשר את תגובתם לידיעה ביקשו סופרי „הארץ" לשמוע, לא טענו שההצעה נדחתה מתוך נימוקים מוס־ריים ומצפוניים. הם גם לא אמרו שההצ־עה נדחתה משום שהמפקידים, כתנאי ל־הפקדת המיליונים בארץ, דרשו מכתב מ־ממשלת ישראל, לפיו הם עוסקים בגיוס כספים למענה, וזאת כדי „להלבין" את ה־כסף השחור שיופקד על ידם בארץ.

הסיבה היחידה, שאותם „גורמים כלכ־ליים" ציינו כדי לפרש את סירובה של הממשלה לקבל פיקדון עצום כל־כך של דולארים, היתה: „החשש מפני תלות גדו־לה מדי של ישראל במפקיד יחיד, העלול, בנסיבות קשות, להורות על הוצאת כל כספו מן הארץ בבת אחת." מעניין, לא? כספו מן הארץ בבת אחת." מעניין, לא?

למען ההגינות עלי להודות שאותם „גור־מים כלכליים" לא טענו שזו הסיבה ה־יחידה, אלא שאת שאר הסיבות, ובעיקר את הסיבות המוסריות, לא טרחו לציין, או, לפחות, סופרי העיתון לא מצאו לנכון למ־נותן.

למה הדבר דומה? נניח שהמאפיה מצי־עה לרב פרוש 100,000 דולאר להקמת ישיבה, תמורת חיסולו הפיסי של רן כסלו, ו„חוגים חרדים" שידן מרגלית מבקש לשמוע מפיהם תגובה לידיעה הסנסאציונית הזאת, אומרים לו שאחת הסיבות לאי־קבלת ההצ־עה היא הסכום הנמוך, אותו מציעה ה־מאפיה תמורת הרצח.

מיבצע מזהיר של צה"ל

לאחר מאבק ממושך, וללא כל אבידות, שיחרר השבוע צה"ל במיבצע מזהיר את כספו של הרב הצבאי הראשי הרב שלמה גורן, אשר נאבק חודשים רבים, עמד מול כל ההתקפות, והחזיק בשיניו את המוצב הזה, נסוג סוף סוף והתבצר ברבנות ה־ראשית בתל־אביב.

מעתה, בבגדים אזרחיים ובצילינדר שחור, יתקע לנו הרב תקיעות חדשות. במוסיקה הליטורגית מכנים את הקונצרטים של הרב גורן „תוקעת בלי הפוגה."

הבטחת השייט בבאב־אל־מאנדב

אמרתי את זה לפני חודשים, ואני חוזר ואומר זאת שוב: מה יצא לנו מזה ש־שארם־אל־שייך תישאר בידינו, אם הערבים יכולים לאסור עלינו את המעבר במיצר באב־אל־מאנדב?

הדרך היחידה להבטחת חופש השיט של אניות ישראליות בים סוף היא על־ידי כיבוש האי פרים ורצועה ל־אורך החוף הסעודי, כדי שרצף טריטוריאלי זה יבטיח לנו קשר פיסי עם כוחות הכיבוש שלנו במוצב החיוני הזה.

ההצעה פשוטה והגיונית, נ־כון? לא פחות הגיונית, בכל אופן, מהביעתנו דרצף טריטו־ריאלי בסיני, שיבטיח את ה־גישה שלנו לשארם־אל־שייך. ב־דיוק כשם שצה"ל אכן מתכונן להגן על הנקניק הצר הזה בסיני, כך הוא יכול גם להגן על הנקניק לאורכו של החוף ה־סעודי.

רק צריך לסלול כביש ליד הים, להקים לאורך הדרך כמה היאחזויות נח"ל („ב־היאחזות הנח"ל בערב / המון דברים יפים ראה הרב"), ויישוב לנוכחותנו שם כבר נמצא ודאי באחד מכיתבי־ה־קודש שלנו.

את התמיכה של עזר וייצמן ברעיון שלי אני יכול לקבל. הבעייה היא לשכנע את הממ־שלה, שתתחיל להתייחס ברצינות להמלצות שלו.

מי מצטרף, רבותי, לתנועה החדשה למען ישראל השלמה־מאוד, שרק היא תוכל להבטיח את חופש הגישה לארץ־ישראל הקטנה?

הבו סיסמה חדשה למלחמה

שר־הבטחון, מר משה דיין, הודיע ביום שישי שעבר למערכת „מעריב" שהמלחמה עלולה להתחדש „אם לא תהיה התקדמות לקראת הסדר."

אני בטוח שכוונתו להתקדמות מצידה של מצריים, שכן אנחנו כבר ויתרנו על כל מה שאנחנו מסוגלים לוותר. ויתרנו להם על נכחותם של כוחות סובייטים במצריים; ויתרנו להם על מאסרם של מנהיגים פרו־סובייטים, שניסו כביכול לחתור תחת סא־דאת; ויתרנו להם על עניין חתימת הסכם להגנה הדדית ל־15 שנה עם ברית־המוע־צות; ויתרנו להם על הקמת סוללות הטילים על אדמת מצריים.

על מה לא ויתרנו להם? וכפויי־הטובה האלה עדיין מתעקשים שנפנה את כל ה־שטחים הכבושים, בהתאם להחלטת מועצת־הבטחון, שאותה נאלצנו בסופו של דבר לקבל גם אנחנו!

יש גבול לכל אבסורד! נראה שלא יהיה מוצא אחר אלא לחזור ולחדש את ה־מלחמה עם מצריים. אנחנו נשמיד את כל הטילים שלהם, נגרש את הרוסים, נכבוש את קהיר ונפציץ את לוב וסודאן, שחתמו על ברית עם מצריים, ורק אז יהיה סוף־סוף שלום בינינו לבין הערבים.

אני רק מקוה שהסיסמה במלחמה החד־שה והאחרונה שלנו לא תהיה: „קדימה! ל־מען התורה שבעל פה של המערך!" צריך למצוא משהו יותר משכנע, משהו שאפשר יהיה להאמין בו, סיסמה פשוטה שכל חייל יהיה מוכן להיהרג בשבילה.

צוות־המוחות של המערך שובר לעצמו את הראש על המצאת סיסמה חדשה שבעז־רתה ניתן יהיה להוליך את העם הניפלא הזה למלחמה הבאה. לא מן הנמנע שהמע־רך יוציא מיכרז ציבורי, והאיש אשר ימצא את הסיסמה הקולעת ביותר (רצוי, בחרוזים, כמובן) יזכה בין השאר לטקס קבורה צב־אי, שהוא כידוע הרבה יותר מפואר וגם הרבה יותר זול מאשר סתם קבורה או־רחית.

מה דעתכם על: „זבנג אחד אחרון ו־גמרנו!" או „עוד פעם אחת ודיי" או „קדימה! לשיחרור העם המצרי מכבלי ה־אימפריאליזם הסובייטי!" או „לקהיר ו־דמשק, למען העם ולמען הכנסת!"

זה בא בחשבון?

אופקים חדשים

חדשות מעודדות מאוד בשטח פירון־ה־עבודה הגיעו אלינו בשבוע שעבר, כאשר נתפרסמה הידיעה על האשה ב־אוסטרליה שילדה תשיעייה.

מסתבר שפיריון חסר־תקדים זה בא כתוצאה משימוש מופ־רז בגלולות „בעד־הריון". רופ־אים שנתבקשו להגיב על ה־שיא העולמי הזה אמרו שגם בארץ קיימת סכנה שנשים עק־רות, הנזקקות לטיפול הורמונא־לי, ילדו חלדות רבים.

אני כבר מתאר לעצמי מישהו ניגש אלי ברחוב ואומר: „שמע, אשתי יל־דה עשירייה השבוע. אולי א־תה רוצה ילד אחד?"

או עוד יותר טוב: תארו ל־עצמכם מודעה בעיתון בנוסח זה, פתוח־או־יותר: „למסירה מיידית שלוש תינוקות ושני תי־נוקים גועיים. כולם אשכנזים. 350 ל"י אחד, 660 ל"י לזוג."

מהפכה גסה בסוריה

קשר שמאלני חדש סוכל לפני שבוע ב־סוריה. אסאד הכשיל, לפי הידיעות, נסיון הפיכה בהנהגתו של ד"ר יוסוף זיין.

חבל מאוד.

דווקא מגיע לממשלה הסורית שיכניסו לה שם כזה.

דן בן אמוץ
מנהל חשבונות

(המשך מעמוד 17)

ימני) נשאר במלוא כוחו ואונו בתוך המישטר החדש של אל־סאדאת. הוא ראש תנועת־השלום המצרית (הרשמית), חבר הפרלמנט („מועצת האומה") ומראשי המפלגה.

מדוע?

ראשית, אל־סאדאת היה זקוק לתמיכת השמאל הקיצוני, הפרו־סובייטי, כדי לחסל את השמאל המתון. וזה מה שקרה.

שנית, וחשוב יותר, אל־סאדאת נשאר זקוק לעזרת הסובייטים. אלה השלימו עם סילוק עלי צברי וחבריו, אך בתנאי אחד, שהיה בבחינת תנאי־בל־יעבור: קיומו וחיזוקו של האלה מוחיי־אל־דין, שהוא איש־אמונם הישיר.

זהו, על כן, הרכב המישטר הקיים במצרים: ממשלה ימנית־מרכזית, אך בחמיכת השמאל הקיצוני.

ממשלה המבקשת התקרבות עם ארצות־הברית כדי שזו תפלק את ישראל מן השטחים הכבושים — אך ממשלה שאינה מוכנה ואינה רוצה להינתק מברית־המועצות.

בהעדר שלום - יפול סאדאת

ע? רקע זה, איך מוסברת העמדה האמריקאית?

רוג'רס וסיסקו רוצים להסתדר עם הממשלה הקיימת. אין הם רוצים לסלק את הסובייטים ממצרים, ואין הם מאמינים שזה אפשרי.

גישתם היא חלק מתפיסה גלובלית של התקרבות וושינגטון—קאהיר, תוך קביעת תחומי־השפעה מוסכמים בעולם כולו, וכמיוחד במיזרח התיכון.

מכאן תוכנית רוג'רס, ומכאן יוזמת רוג'רס להסדר־ביניים בתעלת־סואץ.

גישה זו זכתה לתמיכתו המילולית של הנשיא ניכסון.

אולם היא לא כוצעה הלכה למעשה. ולראייה: עד כה לא הופעל לחץ חיובי ממשי על ישראל.

מדוע?

לבני־שיחי המצריים היה לכך הסבר, המושפע מידיעת המתרחש בתוך מצריים עצמה:

שרותי־הביון האמריקאים רוצים להפיל גם את מישטר אל־סאדאת, ולהעלות במקומו מישטר פרו־אמריקאי מובהק.

ואלה הם שיקולי הסי־איי־אי, לדעתם:

● מישטר אל־סאדאת מוכן להתקרבות עם אמריקה, אך הוא לא ישים קץ לחדירת הסובייטים לכל תחומי החיים במצריים. (מכאן הסכם סאדאת—פודגורני, שעוד נדבר עליו בהמשך סידרה זו.)

● משום כך, אי־אפשר לאמריקאים לכמוך על אל־סאדאת. בעיניהם הוא יותר טוב ממישטר שמאלני ופרו־סובייטי מובהק, אך פחות טוב ממישטר ימני ופרו־אמריקאי יציב.

● **כל גורלו הפוליטי של אל־סאדאת תלוי בהצלחתו להשיג שלום עם ישראל, תוך החזרת השטחים המוחזקים למצריים.**

● אין אל־סאדאת יכול להרשות לעצמו, בשום פנים, להשאיר את שארם־אל־שייך בידי ישראל, גם לא בדרך של „חכירה". אין הוא יכול גם להסכים להסדר חלקי לפתיחת תעלת־סואץ, אם יתפרש הדבר כוויתור על שארם־א־שייך.

● **לכן, אם יעבור הזמן ואל־סאדאת לא יוכל להגשים את מדיניותו — שלום תמורת שטחים — הוא יפול.**

ההפיכה הבאה

מי יבוא במקומו?

בני־שיחי המצריים מאמינים כי סוכנות־הביון האמריקאית קשורה עם קבוצה של קצינים צעירים, מן הדור הצעיר של מלחמת ששת־הימים, הרוצה לתפוס את השלטון, כפי שעשו לפני 19 שנה הקצינים הצעירים של מלחמת תש"ח.

לפי גירסה זו, קיים, איפוא, שיתוף־פעולה משולש:

● **קבוצה של קצינים צעירים כמצריים,** שיש להם אחיזה חזקה בצבא, המתכוננת לתפוס את השלטון, בעזרת האמריקאים. הם מאיצים באמריקאים למנוע את השגת ההסדר כעת. הם מקדים כי אל־סאדאת יפול במיקרה זה תוך כמה חודשים.

● **שרותי־הביון האמריקאיים,** התומכים בקצינים אלה, אולי מתוך כוונה למנוע הפיכה־נגדית של קצינים פרו־סובייטים. השרותים מונעים מן הנשיא ניכסון את הפעלת הלחץ הדרוש על ישראל, כדי שזו לא תיענה לפי שעה ליוזמות רוג'רס־סיסקו, בעוד שיוזמה זו מוצגת להמוני העם המצרי כפתיון.

● **ממשלת ישראל,** המחבלת בכל יוזמות־השלום של אל־סאדאת, מסרבת להסכים לנסיגה תמורת שלום רשמי, וגם להסדר־ביניים „כשלב לקראת הנסיגה הכוללת". בדרשה ששארם־אל־שייך תישאר בידי ישראל לצמיתות, וכי גם „ההסדר החלקי" יהיה כפוף למעשה לתנאי זה, מונעת ממשלת ישראל כל הסדר עם אל־סאדאת.

לדעת מצרים אלה, משה דיין הוא האיש שהכריע בישראל לנבי קביעת קו זה — תוך תיאום עם ידידיו האמריקאיים.

כך נסגר המעגל, ונתגבשה הדעה השלטת עתה בקאהיר: דיין מחבל מאז ראשית השנה בכל יוזמות־השלום המצריות, מכריח את אל־סאדאת להכריז הכרזות נוקשות יותר, ומביא אותו אל עברי פי פחת — הכל כדי להעלות במצריים שלטון פרו־אמריקאי, שעימו יסתדרו האמריקאים.

הפאראדוכס הוא שאם אמנם יצליח קו זה — שהוא מסוכן ביותר גם לאמריקה — תעמוד ישראל למחרת היום בפני שיתוף־פעולה מצרי—אמריקאי, ולחץ מוחשי לנסיגה.

בשבוע הבא: מהי פעולת־הנגד הסובייטית במצריים? מהי משמעות חוזה פודגורני—סאדאת? האם מעוניינים הסובייטים בשלום? אורי אבנרי ימסור את דעתם של בני־שיחו על נושאים אלה.

כל חודש טיסה לשוויץ

ועוד פרסים יקרי - ערך

במבצע הפרסים הענק מס' 10 של טיסו

קנה שעון טיסו והשתתף במבצע

פרטים בחנויות טיסו המוסמכות

TISSOT

שרות בינלאומי ברחבי העולם

SCHAUB-LORENZ ITT

1003 ★
SL-1000 ★
1050 ★
2001 ★
1055 ★
1080 ★

דגמים חדשים 1971/72

כמו כן המקלט הנודע כבר באיכותו SL-9001

ITT SCHAUB-LORENZ

מקלט הטלויזיה הטוב בעולם!

מכירה של מקלטים חדשים

(לעת עתה בכמות מצומצמת) כבר החלה,

גם עבור עולים חדשים.

שרות מעולה בכל רחבי הארץ

סוכן בלעדי בישראל:

„בנודי" בע"מ, פרץ 4, תל־אביב

סניף: דרך העצמאות 104, חיפה

FREE!!!

THE MOUNT ZION REPOTRER

A TWENTY PAGE MONTHIY MAGAZINE IN COLOURS

— Digest of ISRAEL NEWS (printed in ISRAEL)
— Bible prophecies on Daniel and revelation explained
— Past, present and future of ISRAEL pre-announced in the Bible
— A health page: how to live and eat. TO LIVE LONG
— Questions and answers on ISRAEL and on the Scriptures
— Other interesting articles.

This beautiful magazine will be sent **free** upon asking. WRITE TO US **TODAY** AND YOU WILL RECEIVE IT **AT ONCE!**

Addreess:

THE MOUNT ZION REPORTER
P.O.Box 568, Jerusalem, Israel

מרכז עדשות מגע

CONTACT LENS CENTER

„גרוזובסקי — אישון לנפ"

תל־אביב, רח' שניאור 5, פנת רח' סינסקר 20, טל. 55029. שעות הקבלה — 7—9. נשמח לשלוח חוברת הסברה לפי בקשה.

אולפן גרג (בר־קמא)

פותח ב־1 ביולי

קורס בוקר וערב של שבוע

קצרנות

עברית ו/או אנגלית

הצלחה מובטחת! הרשמה:

ת"א: גורדון 5, טל. 236209

אמנות

תיאטרון

יצאה דוליצקייה, חזרה מאניאני

סיפור חייה של ליא דוליצקייה הוא נו־שא למחזה דרמתי. ואולי כדאי שהיא תשחק בו את התפקיד הראשי.

זה יהיה מחזה של אשה, שכל חייה נק־רעה בין שני עולמות: במיקצועה היתה גננת, בליבה היתה שחקנית.

היא ניחנה בקול יפה ובחוש דרמתי, אותו ירשה מאמה המפורסמת. אבל מעולם

שחקנית דוליצקיה
כמו אנה מאניאני?

לא זכתה לתפקידים הנכונים בזמן הנכון. האמנות לא האירה לה פנים: היה עליה לגדל בת בכוחות עצמה, וכידוע, באמנות אי־אפשר לשלם את חשבון המכולת. ו־אולי היה זה הגורל, שציפה כמה שנים טובות מעבר לפינה?

ליא דוליצקייה ויתרה על הבמה והפ־כה לגננת. אפילו גננת מצליחה וידועה בקרב האמהות התל־אביביות המפונקות. היה לה בדיוק מה שנחוץ לגננת טובה. כן, כמובן, קול טוב וחוש דרמתי.

כשנערכו בארץ המיבחנים לכנר על הגג בגירסה המיועדת לגרמניה, זכתה דווקא הגננת בתפקיד, מתוך עשרות מועמדות אחרות.

ויסקונטי אמר. ליא קפצה לתוך ה־חיים החדשים בכל המרץ. היא עשתה 1150 הצגות בארבע ארצות: בגרמניה, בשוויץ, באוסטריה ובדרום־אמריקה.

כשהיתה בגרמניה, זכתה למעמד של פרימדונה. במסיבות־קוקטייל נהגו להציג לה שאלות על מדיאה, אמא קוראג' ולילדי מקבת, שבוודאי גילמה בתיאטרון הישראלי. אף אחד לא ניחש שיכלה להרשות לעצמה להופיע בכנר על הגג של אלהמברה רק משום שבתה, עיינה אילון, כבר היתה די מבוגרת, ושירתה בגלי צה"ל כקריינית.

אחרי הביקורות הטובות באו התפקידים הטובים. גם כן, בחוץ־לארץ. היא הופיעה בחייל השוקולד של ברנרד שוא, בתפקיד ראשי בצד אחד השחקנים הגדולים של גרמניה, או. ו. פישר. בעקבות הצלחה זו באה אחרת: מחזמר אמריקאי בשם קא־בארט (לפי ליזות קבוריה).

אבל המחמאה הגדולה ביותר האפשרית, באה לה כהלם: באחת ההצגות נכנס אליה איש שלא הכירה, והפתיע אותה מאחורי הקלעים בקול גדול: „את מזכירה לי את אנה מאניאני!" האיש הזה היה הבמאי לו־קינו ויסקונטי (הארורים, מוות בוונציה).

ואם ויסקונטי אומר, כדאי ש־מישהו בתיאט־רון הישראלי י־שים את ליבו לעובדה שהגב־רת דוליצקייה חוזרת בסוף ה־חודש לארץ.

חנה'לה מכופפת את סנקה

יש הצגות אשר נכתבו למען כוכבים, ויש כוכבים המסוגלים להחזיק על כתפיהם הצגה שלמה. „מדיאה" של סנקה, למשל, היא הצגה העומדת כמעט כולה על דמותה של השחקנית המגלמת את התפקיד הראשי, ואילו חנה מרון היא, ללא ספק, אחת מאותן השחקניות המעטות המסוגלת לשאת לבד הצגה שלמה.

ובזאת נוכחים היטב כל הצופים הרבים המצטופפים החל משבוע זה באולם התיאטרון הקאמרי. אמנם, רובם הגדול אינו מעוניין בראש וראשונה בסנקה, ואפילו לא בפירושים שנתן לו הבמאי יוסי יזרעאלי. הכל באו לראות את חנה'לה. היא עולה על הבימה ו־זוגות מלחשים ביניהם. זכרונות אסון מינכן, הסקרנות לראות שחקנית המת־גברת על גורלה, והאהדה העצומה ש־רוכשים לה כולם, הכל בא לידי ביטוי באווירת הצפייה המתוחה.

ואכן, איש לא יוכל לטעון כי רומה. חנה מרון חזרה במלוא הדרה. היא נטלה לידיה את השורות של סנקה, כופפה אותן לכל הכיוונים, והפכה אותן לאמצעי תצוגה וירטואוזי לכשרונותיה. היא גילתה בתוכם המוני פירושים נס־תרים, היא הציגה את המכשפה השט־

חנה'לה מרון מוחאת־כף ליזעאלי
בבית — אבל של מי?

נית המחרידה ביותר שאפשר לצפות, היא הפכה את הערב לנצחון פרטי ו־אישי שלה.

מסתבר שלא היה צורך לדאוג. חנה־לה ממשיכה להיות חנה'לה. ושום תאו־נה, קטנה או גדולה, לא תעמוד בפני שחקנית הנושמת את אוויר הבימה ו־חיה על קרשיה כמו בביתה הפרטי שלה.

אפשר אולי לומר שלעתים היא מר־גישה יותר מדי בבית, ומשום כך לא תמיד היא נשארת נאמנה לסנקה.

אבל היא תמיד נאמנה לחנה'לה מרון.

אבל אלה הם הירהורי זדון. כפי ש־אומר יוסי יזרעאלי, את ההצגה צריך עוד לשפר ולשפץ, ועד הפרמיירה הרש־מית, לביקורת יש עוד זמן. ונדמה ש־תהיה דעת הביקורת אשר תהיה — על הקהל זה לא ישפיע. „מדיאה" הח־זירה לו את חנה מרון, והוא אסיר־תודה.

אליצבר

„כל המרבה במישגל, ממעיט במלחמות!"

בעוד כמה ימים עומד לצאת לאור ספר שיבב, המתכונן ברצינות מלאה בהחלט להיות רב־מכר.

וכל כך למה? משום שמחברו, אריה סתיו, לקח כסיסמה לעצמו את אימרתו של פיאטרו ארטינו, איש הרנסנס ה־איטלקי, אימרה שהועתקה בלי כל בושה על־ידי היפיס בכל העולם. וכך אמר ארטינו: „כל המרבה במישגל, ממעיט במלחמות."

ומאחר וכך מקדיש אריה סתיו את ספרו לאותו חלק באימרה החשוב יותר מן המלחמות, ואין פלא ששם ספרו החדש הוא: במלאכת נשים עלי מישכב.

■ ■ ■

פרי דמיון יגע. את ההקדמה לספר כתב משורר אל־מוני החתום בראשי תיבות: פרי"ג. מי זה? זו המצאה של סתיו עצמו, היות ומשורר כזה לא היה ולא נברא. ואם תרצו לדעת פירוש ראשי־התיבות, בבקשה: „פרי דמיוני היגע."

ולאחר ההקדמה, אוסף תרגומים מכל ספרות הנאפופים של העולם התרבותי, מאובידיוס הרומאי, עד גיתה הגרמני, מן הרמב"ם ועד לורקה, כולל יהונתן רטוש. ותאמינו או לא, כל אלה היו מומחים בכל ענייני „נשים עלי משכב".

■ ■ ■

יותר מדי אירוטי. ואם כל זה נשמע מוכר, יש לכך גם סיבה. חלק גדול מן החומר הופיע בעבר באהבה וג'או, שהגיש גדעון שמר עם רביעייתו של מל קלר. אמנם הפעם אין לכתובים ליווי מוסיקלי, אבל תחת זאת, מצא סתיו אל־סרנסיבה מוצלחת מאוד: איורים פרי עטה של עלמה צעירה ומבטיחה בשם חנה קיי. והמיזוג בין השניים הצליח כנראה כל כך טוב, שהציורים יוצגו בתערוכה מיוחדת בגלריה חדשה, ובערב הפתיחה, ילוו את המבקרים בגלריה, הקראות מתוך הספר, וצלילי גיטרה ענוגים.

למען האמת יש הטוענים כי גברת קיי הצעירה התברכה בדמיון חולני במיקצת. כאשר הציעה, למשל, את ציוריה, לפני זמן לא רב, לגלריה דוגית בתל־אביב, השיבו לה: „זה קצת יותר מדי אירוטי בשבילנו." אבל הגברת היא בעלת שלוות־נפש מוחלטת, וכאשר היא מספרת זאת, היא גם מוסיפה: „כנראה התביישו לומר שזה סתם זבל."

חנה קיי היא כיום בת 24 בלבד. בחייה הקצרים, היא הספיקה לריב עם אבא ואמא קובלסקי (כך קראו לה פעם), אשר התנגדו בתוקף לציור. „אבא שלי דווקא קרוב לזה, ומשום כך היה משוכנע שמציור אי־אפשר להתפרנס."

■ ■ ■

משרד הפנים לא הירשה. כאשר השתחררה מ־צה"ל, נסעה חנה לאמריקה, התקבלה ללימודי גרפיקה ב־קנדה, קיבלה מילגה, וכאשר סיימה, חזרה לארץ. ועוד ב־טרם הספיקה לנשום טוב את החמסין התל־אביבי הלח, כבר הודיעה על הכרזת־העצמאות הראשונה שלה: היא החליטה לשנות את שם־משפחתה שלה. „היתה לי התנגדות אישית לשם קובלסקי, וחבר שלי הציע לי להמירו ב־קיי."

אבל הכרזות עצמאות מלחת תמיד במאבקים וקורבנות, ואם חנה חשבה שהכל יילך חלק, היא טעתה טעות מרה. כי משרד־הפנים אינו מתחשב תמיד בשאיפת החרות של נשמות צעירות. הסתכל הפקיד בבקשתה ואמר: „מצטער, אין להחליף שם לועזי בשם לועזי." מכאן והלאה התפתחה סידרת התכתבויות ענפה עם כל המחלקות השונות של משרד־הפנים, ולאחר שהוסבר לכל הנוגעים בדבר, למה

איור של חנה קיי
הם חשבו שזה זבל

ומדוע רוצה הנערה להחליף את שמה, זכתה סוף כל סוף לאי־שור המיוחל. עכשיו, היא יכולה להתקרא בלב שקט: חנה קיי.

■ ■ ■

מכשיר טיפון בין הרגי־ליים. אחרי שנרגעה מן ה־הליכים הבירוקרטיים הללו, יכולה היתה חנה להתפנות קצת גם לציור. וכאשר ניגשה לקשט את ספרו של אריה סתיו, היא סיפקה לא מעט הוכחות לאלה שטוענים כי יש לה דמיון (אם חולני או בריא, זה כבר עניין של השקפת־עולם).

חנה קיי

בקול שקט וחרישי היא מסבירה: „הנה, למשל, סיפור על זוג מצחיק. זוג הנאהבים נראה בפינה אחת, ואותו זוג מצויין יושב בנפרד, כשהאשה העירומה אינה דוקא אירוטית ביותר, ואילו הגבר שוכב ברגליים פשוקות. על אחת מ־רגליו, מתפתל נחש, ובין הרגליים, מכשיר טלפון. ואם ה־טלפון הזה דומה לרחם של אשה, זה לא במיקרה. מאחורי הטלפון רואים את שערה של האשה החוקית, המנסה להשיג את בעלה בטלפון ואינה מצליחה. וליד האשה, מיטה ריקה. ברור, לא כן?"

■ ■ ■

אברי־מין לאור הנר. עוד דוגמאות לדמיונה הפורה של העלמה קיי? בבקשה. הנה דון ז'ואן, המקושט באבר־מין ענק, ובתוכי דמויות המון נשים, כל אלה שכבש בעבר, כובש בהווה, ויכבוש בעתיד. או דמות אשה המתפתלת סביב עצמה, ותוך כדי־כך צצות כל מיני צורות של אברי־מין במיניאטורה.

או הנרות המקשטים את רוב ציוריה: חנה טוענת בציניות, שנרות אלה מסמלים כי היא רוצה „לומר משהו בציור."

מה זה ה„משהו" הזה, אפשר למצוא בתוך אחד השירים בספר, המסביר מעל לכל ספק שנרות אינם מיועדים ל־תאורה בלבד:

מין חפץ הוא. לאור היום / לא רב בו השימוש,
אבל / עם רדת ערב, למשל, / תרבינה הגברות פת־אום / להזדקק לשרותיו.
הן נחפזות, דורשות אחריו. / מצאו, תתפוסנה בו
ביד / ועת ניצב הוא במעומד / בחור תכנסנה הן
אותו / ושם, אבוי, ימצא מותו.

הבן נגד האב

„חסידי אבי איימו עלי ברצח"

התלונן בנו בכורו של האדמו"ר

מסדגורה הנודע, בשיאה של

הבן המאשים

ש א נ י איימתי לרצוח אותו. לא האמנתי למישמע אוזני. שהרבי מסדגורה יילך להת־לונן במשטרה שבנו איים עליו ברצח? שרף המשיך לשוחח איתי, וגילה לי שהוא מ־חסידי אבי. ‚אני מוכן בכל רגע לנשק את רגלו,' אמר לי."

„תתחנן בפני אביך"

ב סוף השיחה התבררה מטרתה. שרף ניסה לשכנע אותי לעזוב את הארץ.

„הכחשתי בפני שרף את ההאשמה ה־מגוחכת, אבל הוא המשיך להתעניין יותר בנושא עזיבתי את הארץ. ‚לך, תתחנן אצל אביך,' אמר לי. ‚תתחייב בפניו שלא ל־חזור יותר לארץ, ואז הוא ישלם עבורך את החשבון שלך במלון, וייתן לך כרטיסי־טיסה חזרה לארצות־הברית.'

„שרף לא היה היחיד. רבים וטובים ניסו, עם דמויות כצבי איזקסון, אריה שינקר, אליהו גולומב ויוסף ספיר. ב־1946 יצא ל־ארצות־הברית בראש משלחת כלכלית לרכי־שת פלדה וחומרי־גלם תעשייתים אחרים. „שמעון פרס ואסף דקל קיבלו ממני את כל מה שהזמינו," מספר הוא.

עם קום המדינה, היה כבר ישראל מעורה כהלכה בענף. „חיים הרצוג, הנספח ה־צבאי הראשון שלנו בארצות־הברית, המ־שיך לפנות אלי כשהיה צריך פלדה משור־יינת ולא יכול היה להשיג."

50 אלף דולר — בעשרה חודשים

ג שראל התעשר בעסקיו, הכיר צעי־רה ישראלית בשם גרטה כוכמן. אולם למרות שהיתה ממשפחת הבעל־שם־טוב, לא נראתה הצעירה להוריו, והם התנגדו לנישואיהם. כאן נוצר הקרע הגדול הרא־שון בין ישראל להוריו, שאף לא נתנו

האדמו"ר והרבנית

מלחמת הירושה

א יומים ברצה. מלחמת ירושה ממו־שכת. עיסקות פיננסיות ביגלאומיות מסובכות. לקוראי העיתונים בארץ, העוקבים אחרי הסידרות הנוכחיות על המאפיה וסינ־דיקאט הפשע בארצות־הברית, התמונה מו־כרת.

אלא שהפעם, היא לא שייכת לשום סינ־דיקאט פשע: כל הדברים האלה קרו ב־מסגרת המלחמה הממושכת, המתנהלת זה שנים, בין אחד המאורות הגדולים של הציבור החדי בישראל, האדמו"ר מסדגורה — לבין בנו בכורו, ישראל גנתל. לפני שבועיים, הגיעה מלחמה זו לשיאה, כאשר הבן התלונן כי חסידי אביו איימו עליו ברצח.

„נהרוג אותך"

ב ספר ישראל גנתל:

„קיבלתי טלפון לחדרי במלון. אדם מסויים צילצל, סיפר שהוא מחסידי אבי, ובא בשליחותו.

„ירדתי למטה. האדם שצילצל, שהיה שם בחברת אדם נוסף, פתח ואמר לי מיד, ללא הקדמות מיותרות: ‚תדע לך שאנחנו, חסי־די אביך, לא נשתוק. היזהר לך. אנחנו נהרוג אותך, על מה שאתה מעולל לאביך. יש לך רק הצלה אחת: להסתלק מהארץ ולא לחזור יותר.'

„זרקתי אותם מהמלון," מספר גנתל. „אבל זה לא הספיק. למחרת היום, החלו מצל־צלים אלי כל היום, ללא הרף, באיומים. זה היה נורא. פניתי למשטרת דיזנגוף, ביקשתי שיתנו לי רישיון לאקדח, כדי להגן עלי ועל בני. היפנו אותי לקצין שגיא. הוא הבטיח לי שיעשה הכל כדי לעצור את שני המאיימים."

לא היה זה סוף הפרשה. למחרת היום, מספר ישראל גנתל, התקשר אליו קצין ה־משטרה משה שרף, הזמין אותו אליו. „שרף אמר לי שאבא שלי, התלונן עלי בימים האחרונים, לשכנע אותי לוותר על מלחמתי, ולעזוב את הארץ. לוותר על תפ־קידי כיורשו של אבי, בממשיך שושלת סדגורה המפוארת. שלא לדבר על מא־אלף הל"י, שהם חלקי בירושת אבי."

מכנסי־עור קצרים

ד יכסוך בין מרדכי שלום יוסף פריד־מן — הלא הוא האדמו"ר מסדגורה המפורסם — לבין בנו בכורו, ישראל, החל לדברי הבן, לפני כארבעים שנה. עד גיל חמש, חונך ישראל הקטן על־ידי אביו ב־צורה הדתית המסורתית. אך כאשר פרצה מלחמת העולם הראשונה, ברח האדמו"ר עם משפחתו מסדגורה לוינה. „שם הפך אבי לליברלי, ואני תונכתי במכנסי־עור קצרים ובלי פיאות.

„בסוף שנות השלושים נידלדלה יהדות וינה, ואבי החליט לחזור למקור, לסדגורה. בראשון למאי 1934 חזרנו מוינה לפולנ־יה, כשאבי מצווה עלי להחליף את מכנסי העור הקצרים במכנסי משי ארוכים וקפו־טה. ‚אתה הלא בנו בכורו של הרבי מסד־גורה, ויורש העצר,' שיכנע אותי."

הצלה ברגע האחרון

ד יתי כבר מגובש באופיי, באותו גיל," מספר ישראל, „וקשה היה לי מאוד לשנות את דרכי. אך נכנעתי מפני כיבוד מצות אב." אבל נראה שכאן נוצר הסדק הראשון ביחסים בין האב לבנו.

בנו של האדמו"ר נשלח לשוויץ להמ־שך לימודיו, למד מדעי־המדינה באוניבר־סיטת ג'נבה ורכש את תרבות אירופה. ב־1937 עבר ללמוד בישיבה ליטאית, וזמן מה לאחר מכן החל מאיץ באביו לעלות לארץ־ישראל, מפחד השואה המתקרבת. „שלושה חודשים לפני פרוץ מלחמת העולם השנייה הגענו לארץ, שלושה שבועות אחרי שפרצה, לא נותרה נפש חייה במקום מגו־רנו."

ישראל החל עושה לפרנסת המשפחה, עשה חיל, הפך לפעיל בהגנה, עמד בקשר

הכלה השנייה

לזוג שהתחתן את המתנה המסורתית, זוג פמוטי כסף. כשנולד הבן הראשון, לא של־חו ההורים מזל־טוב.

„אולם למרות שהחרימו את אשתי מ־בני כל השנים, המשכתי לעזור להם," טוען הבן. „ב־49', כתבו לי הורי: ‚תציל אותנו. אין כאן פרנסה בישראל.' שלחתי להם כרטיסים לארצות־הברית. כשהם באו לכאן, אירגנתי לאבי מסע דרשות ברחבי הארץ. בעשרה חודשים הוא הרוויח 50 אלף דולר. באותו זמן נולד בני השני, יואל, אבל אמי לא באה אפילו לבית־חולים לברך את אשתי. כשהורי חזרו לארץ, הם אפילו לא טרחו להיפרד ממני."

קרע שני

ל מרות זאת, המשיך לעזור לאביו. „מלאתי את בקשתו של אבא, והקמתי עבורו חברה למטרות צדקה בארצות־הב־את בת־שבע, סירב אביו, הסכים רק לאחר מאמצי שיכנוע רבים, ביחוד של הרב של־זינגר.

החותנת העליבה

ד מצב הסתבך עוד יותר כאשר הגיע ישראל לאחרונה לישראל, גילה את ממדי הרכוש הרב של אביו — הכולל בין היתר בניין מפואר ברחוב בודנהיימר ב־תל־אביב, שרק אחזקתו צריכה לעלות 80 אלף ל"י לשנה. הדיונים אודות הרכוש הסתכמו בלא כלום, יצרו מישקע מרירות נוסף בין האב לבנו. עתה, היה ישראל משוכנע שאביו מעוניין לסלקו גם מכספו בירושה, גם מזכותו להמשיך את השושלת, רוצה להעביר את הכל לידי אחיו הצעיר, אברהם.

החיכוך הגיע לשיאו כאשר אמו של ישראל העליבה את אשתו, וזו עזבה את הארץ בכעס. „גרנו בהילטון," מספר יש־ראל, „כי אשתי היא בת־עשירים ולא היתה מוכנה לגור במלון אחר. כשהיא עזבה את הארץ, היא אמרה לי שתשלח לי 2,400 דולר בטלקס כדי לכסות את החשבון של המלון."

ויתור על הכל

ד יתה זו נסיעתה החפוזה של אשתו, שאילצה אותו לדבריו להיכנע. משום־מה לא שלחה את הכסף, לדבריו. למרות ש־הילטון גילה סבלנות, הרי שהיה נתון בלחץ לשלם. לזה, נוסף הלחץ האחר. „הקצין שרף יעץ לי להתקשר עם עורך־דין הגון, מספר ישראל. „התקשרתי. התברר שהגין איננו אל בנו של לייבלה הניג, אחד מחסי־דיו של אבי. הגין ניהל איתי את המו"מ, ושם, במשרדו, נוסח כתב־התיתור שלי: תמורת חיסול חשבון המלון, כרטיסי טי־סה לשיקאגו לי ולבני, וויתור על התלונה כאילו איימתי ברצח — הסכמתי לחתר על חלקי בירושת אבי: על הכסף. על הכיסא. על הכל."

במדינה

מיעוטים

ליהודי — כניסה חופשית, ערבי — שישלם

במקום אחד לפחות, הצליחו הדתיים להביא לעם ישראל את ימות־המשיח: בגן־החיות התל־אביבי. שם, יכול כל דיכפין להיכנס בימי שבת ללא כרטיס, להינות מבידור חופשי חינם אין כסף.

כלומר — כל זמן שהוא יהודי. אם הוא ערבי — עליו לשלם. איך מאפשרים כניסה חופשית ליהודי — אך מחייבים ערבי ב־תשלום? פשוט מאוד: מתרימים אותם ל־רכישת גורילות.

קירקס בגן־החיות. כאשר החליטה לפני שנתיים עיריית תל־אביב, בלחץ ה־דתיים לפתוח את שערי הגן בפני ה־מבקרים, כדי למנוע מיהודים טובים מ־להשתמש בכסף ביום הקדוש, היו לנגד עיניה תושבי עירה בלבד. חכמי העיר שכ־חו את תושביה הערביים של ישראל. ודאי ווודאי ששכחו מתושבי השטחים.

אולם אלה לא שכחו את גן־החיות — אטרקציה מרכזית לתושבים אלה אף ב־תשלום, ועל אחת כמה וכמה חינם. מדי שבת, החל הגן מתמלא עד אפס מקום בערביי ישראל והשטחים, שהגיעו למקום במשאיות מלאות.

להנהלת הגן לא היה כל חשק לאפשר גם להם כניסה חופשית. מה עושים?

בשלב זה, הופך גן־החיות לקירקס.

„תרומה." מסביר מנהל הגן, ד"ר משה אברם: „כשראינו כיצד קבוצות גדו־לות של ערבים, גם מהגולן והגדה, מגי־עים באוטובוסים ומשאיות ונכנסים באופן חופשי ביום שבת לגן, החלטנו לבקש מהם תרומות. היינו מבקשים מראש ה־קבוצה סכום גלובלי, אך כשהתברר לנו שהדבר מתקבל בהתנגדות מטעם הקהל,

מבקר דרוויש וכתו

תרומה לגורילות

הן היהודי והן הערבי, החלטנו להפסיק. שבת האחרונה כבר לא דרשנו תשלום."

מספר מוחמד דרוויש, אב לשני בנים, שהגיע לתל־אביב מטייבה: „איך שבאתי ל־גן־חיות, רציתי לקנות כרטיס. אבל ראיתי שנכנסים בלי כסף, שאלתי אדון אחד אם לא צריך לשלם, אז הוא אמר שבשבת לא משלמים, בגלל הדת היהודית. חשבתי שהוא צוחק עלי, אבל כשראיתי ש־באמת כולם נכנסים בלי כסף, נכנסתי גם אני. הגברת בשער אמרה לי: ‚אדון, צריך לשלם שתי לירות.' אמרתי לה: ‚אבל אף אחד לא משלם. למה דווקא אני?' אז היא אמרה לי: ‚יהודים לא משלמים. אבל ער־בים כן צריכים לשלם." היא לקחה ממני שתי לירות, וכל הילדים עמדו מסביב והסתכלו איך אני משלם בגלל שאני ערבי."

ערבים תורמים לגוריות. ניסן קורים, חבר הנהלת הגן (כל חברי הנהלת הגן הם בעלי מויות בו) ומנהל מחלקת הכספים של עיריית תל־אביב:

(המשך בעמוד 30)

מכתבים לרות

תראו יפהפיות — ואתן מוכרחות להיות כאלה, מפני שאחרת 83/71 לא מוכן אפי־לו לקרוא אתכן, שלא לדבר על פעולות יותר מעמיקות — אל נא תחשובנה, בשום פנים ואופן, שהוא מגיע למדור הזה מתוך חוסר ברירה. לא 83/71.

שזה יהיה לכן ברור כבר מהתחלה, ש־לא חסר לו. ואף פעם לא היה חסר לו. ככה כמות שהוא „בגיל הטוב, גרוש, בלי ילדים, עם דירה חמודה (טיפוסים כאלה תמיד משאירים את הדירה אצלם) והופעה חיצונית מרשימה," מוכן להעניק את עצמו לחסדיה של היפהפיה („רצוי בלונדינית, ושבשום אופן לא יהיה לה אפילו פצעון אחד על הפנים") שתשלח אליו מכתב עם תמונה. בלי תמונה אין בכלל מה לדבר.

והוא שונה מכולם. הוא — המיוחד, בעל הדירה וכו' — מחפש דבר אחר: יופי. וליתר דיוק, את היפה בכולן. „את זו ש־תצליח להשכיח ממנו את יופיה של אשתו לשעבר." וזאת לידיעתכן לדעת, יפהפיות־מחפ־שות־אתגרים — שאשתו היתה יפה מאוד. יותר מכל מלכות היופי ושחקניות הקול־נוע הגדולות. הוא מפרט, ומוסיף: „אני ב־אמת מצטער עליה."

אבל אתן לא צריכות להצטער כל־כך. היא לא מתה, כפי שחשבתן — אלא פשוט הזדקנה. „ואני לא יכול לחיות לצד יצור בלתי מושלם" כותב 83/71.

★ ★ ★

כולם זורקים את כולם

לא הלך לה בחיים, ל־84/71 (24) ה־מיסכנה. קודם היה לה חבר והיא זרקה אותו. אחר כך היה לה גם כן חבר, שזרק אותה. עוד אחר כך היה לה עוד חבר, וההורים שלה זרקו את שניהם. ועוד אחר כך, היה לה עוד הרבה חברים, וזה בכלל לא היה משנה (וגם לא זכור) מי זרק את מי.

„אבל אל תחשבי," היא מבקשת ממני, „ש־אני מושחתת או מטהו כזה." פשוט — לא היתה לה ברירה. „ואל תשאלי אותי למה" היא מוסיפה.

את יכולה להירגע, 84/71 החמודה: אין לי שום כוונות כאלה.

אבל אם אתה — נשמה גברית טובה ש־כמותך — מעוניין לשמוע עד הסוף את סיפורי האהבות הרבות, מן הסוג הסוחט דמעות (שלה) וזקוק למישענת כתף גברית (שלך) — 84/71 נולדה (וחיתה בדיוק עבורך.

חוץ מסיפורים נוגעים אל הלב, יש לה גם שיער בלונדי ארוך, עור זהוב, ועיניים חומות גדולות המוגדרות אפילו ע"י חב־רותיה הרעות כ„ניפלאות."

„רצוי שגם הוא יהיה יפה. או לפחות מושך" מציינת 84/71 בצניעות ושיהיה מאלה שהיו בחיים בזמן המלחמה העול־מית השניה: „אני אוהבת סיפוסים מבוג־רים. לפחות בני שלושים."

כאילו שזה לא היה ברור.

★ ★ ★

שלוש בחבירה אחת

שלוש שהן מיספר אחד (אצלי): 85/71. ויש להן סיבה טובה לכתוב במשותף: „כו־לנו מחפשות אותו דבר," הן טוענות.

קודם כל, היא מבקשת שלא יתייחסו אליה כמו אל איזה כוכבת גדולה. ש־יקחו אותה כמו שהיא: „תלמידת שבי־עית, קצת ברדקיסטית, ונורא נורא או־הבת לחשתזף."

לעולם הסרטים היא הגיעה נורא ב־מיקרה. „אני יודעת שזה נשמע כמו אגדה, אבל עובדה: בסך הכל הלכתי לקנות משהו בבוטיק." והיא אפילו לא שמה לב שמשרדי ההסרטה של הסרט „הוא לא ירה באביו" נמצאים בדרך אל הבוטיק תגורלי.

אבל מי שנמצא בתוך המשרד — ה־במאי הגרמני קייזנדורפר — שם לב אליה. „בחיי שאני לא יודעת למה," משחזרת רחל אזולאי, בתלבושת מקסי־קנית וחיוך מתנצל, את המאורע.

על החוזה היא חתמה בקלות. „ואני לא מצטערת על כך. זה נעים לערוך היכרות עם עולם חדש. במיוחד כשעולם זה הוא עולם הסרטים. יש בו המון זוהר."

לא בכולו, כמובן. „בג'רלדין צ'אפלין, למשל, אין כלום," מצהירה הכוכבת ה־צעירה. „היא סתם אחת. ואני לא מבינה בכלל למה לקחו אותה לסרט. אני אישית מכירה הרבה בחורות יותר יפות. אפילו בלי לדבר על עצמי."

אבל סיכוייה הטובים במירוץ עם כו־כבות בין־לאומיות לא שיכנעו את רחל

אזולאי

אזולאי להמשיך בקריירה קולנועית.

„עדיין לא החלטתי שום דבר סופי," היא מודיעה. „אחרי הכל, אפשר לומר שיש לי קצת נסיון בסרטים. היכרתי את העולם הזה מקרוב, ואני יודעת ש־כל חזותר הזה מכסה על דברים אחרים. יש בו המון שחיתות, ואפשר להתקלקל בקלות. אני לא בטוחה אם אני בדיוק הטיפוס המתאים בשביל זה."

הגם את לא, חביבתי?

העניין המשותף הזה התחיל עוד בתקו־פת הגימנסיה. „תקחי לדוגמא את מיקי ג'אגר" הן מבקשות. „שלושתינו היינו משוגעות עליו. ומעניין שדווקא הפה — הוא שהלהיב לכל אחת מאיתנו את הדמ־יון." מעניין מאוד, חמודות. מעניין מאוד.

אריק אינשטיין, למשל, לא הצליח ב־מקום שמיקי ג'אגר עשה כל כך הרבה. הן מדוחות, וממשיכות:

„נכון שאנחנו מתאהבות תמיד באותו הבחור — אבל זאת לא סיבה שהוא יתי־אהב בשלושתינו." בגלל שהן בכלל לא אותו דבר. אחת, למשל היא כמו אלי מקג־ראו: שחורת שיער. אצילית ואף פעם לא מתרגשת משום דבר." השניה „אוהבת נורא להשתולל. כזאת מין ‚תום־בוי' חיננית עם שיער בלונדיני מיתולתל והמון נמשים." 85/71 השלישית „לעומת זאת" (לעומת מה, יקירותי?) „היא צברית טיפוסית. בלי עניינים ודי יפה." ועוד תכונת אופי חשו־בה: „אוהבת נורא להתלבש יפה."

זהו הסיכום המשולש במלואו. לבחירתך, „בחור נחמד, בן עשרים וחמש בערך, ו־רצוי גם תואר אקדמאי ומראה מתקבל על הדעת."

המיפלצות שלי

לפני כמה חודשים השמצתי את אריק, בכורי הגימנסיס, אחרי שחיטטתי לו ב־ילקוט וגיליתי מה שהוא קולט ממה ש־מלמדים אותו בכיתה. לאט לאט חדר למוחי החשד ההגיוני מאוד, שאם יש לי גאון

במחברת תנ"ך נאמר:

● נבוזראדן היה רב־הטבחים של המלך. הוא בישל מזון טוב וכולם אהבו לאכול מה שהוא בישל.

● חצר המטרה: חצר שצדקיה כבש מ־

„אה, אני מבינה," קטעה אותי השכנה באמצע. „פה מוכרים תרנגולות־בר, נכון?"

מרים החשמונאית - אשתו של הילל ושמאי

אחד בבית — למה שלא יהיו שניים? התחלתי לחטט גם בילקוט של רוני.

מובן שצדקתי. הנה כמה מהפנינים ש־מצאתי במחברות שלה.

במחברת טבע:

● הדם במחזור הדם עובר מהריאות דרך הסתום הימני אל הסתים השמאלי.

● הלב שוכן בלפאסמה בין הפרוזדורים והחדרים, ומונח בכל חלקי הגוף.

● הצימוק שונה מן הענף בכך שאת הצימוק אוכלים ואת הענף לא אוכלים וגם את הצימוק אוכלים מן הענף.

המצב לא היה מעודד יותר במיקצועות האחרים.

במחברת גיאוגרפיה מצאתי את הפנינה הבאה:

„הודו לא מפותחת ולא כישרונית." ואילו בית־המקדש, ושם היו לו ממטרות יפות. ובהיסטוריה:

● דיקטאטור הוא אחד שמנהל את הצבא והמשפט. הוא נבחר על־ידי הסנאט או על־ידי העם. הוא יושב על כיסא־שן, ומחזיק בידו גרזן.

● מרים החשמונאים היתה אשתו של הילל ושמאי.

● את ישו קברו בצליבה.

השלימה את הטירדה הקטנה בחבורה, דנה, כאשר חלפתי אי־שם למחרת היום ל־אורך רחוב דיזנגוף, ושלט של חנות ל־מימכר עופות משך את עיני.

„אמא, מה זה השלט הזה צ'יק־באר?" התעניינה.

„צ'יק זה תרנגולת —" התחלתי להסביר לה.

במדינה

(המשך מעמוד 29)

„בדרך כלל אנחנו לא לוקחים כסף מ־ערבים. רק מה? בכניסה הם מתבקשים לתרום כסף עבור רכישת גורילה.״

וכיצד יודעים עובדי הגן לזהות את ה־ערבים בכניסה? הד״ר אברם לא יכול היה לענות על השאלה. בשבועות האחרונים שהה בחו״ל. הקופאית של הגן, שסירבה למסור את שמה, גילתה: „קיבלנו הוראות מההנהלה איך לזהות ערבים, אך אני לא מוכנה לספר. אני לא מדברת עם עיתו־נאים.״

הסכם צודק. סגן מנהל הגן זיגה יע־בץ, הקפיד פחות על סודיות: „אפשר לה־כיר את הערבים על פי לבושם. נוסף לכך, הם מגיעים בקבוצות.״ באשר להסדר ה־כספי, הסביר את פשר התרומות: „בזמנו, כשהחליטו על הכניסה בשבתות, חשבנו שרק יהודים יוכלו להיכנס חינם לגן־החיות. לא חזינו שלערבים יודע הדבר, והם יתחילו לבוא באלפיהם. אז ניסינו ל־קבל מהם כסף. הסברנו להם שהכניסה חינם היא רק לתושבי המקום, על־מנת למנוע חילול־שבת, והתרמנו אותם לקניית קופי גורילה ואוראנג־אוטאנגים! אנו אומרים להם: ‚זה אומנם חינם, אבל שים כאן עשר לירות.׳ זה יוצא חמישים אחוז הנחה. זה הסכם צודק בהחלט.

מעכשיו, כשהועמדנו על כך שלא ניתן להפלות בין יהודי לערבי, אנחנו שוקלים כעת את סגירת הגן בשבת.״

קורסים

סוף סוף, אחד הגון

יצחק בן־יהודה הוא בן־אדם הגון. כ־רבים וזריזים בעם ישראל, פתח גם הוא לאחרונה קורס להסרסה, כדי לענות על הדרישה העצומה ללימוד מקצוע זה, ב־עקבות התפתחות הטלוויזיה ותעשיית ה־סרטים המקומית. רבים מהקורסים האלה הוכחו כבבל״ת, אם להתבטא בעדינות, ו־מאות ואלפי תלמידיהם יצאו בהרגשה ש־רומו על־ידי הייזמים הזריזים, ולא קיבלו תמורה לכספם. לא כן, מסביר בן־יהודה, הקורס שלו: „אני יודע שהיו קורסים ש־המשטרה נטפלה אליהם. אבל לא אצלי. אני — הגון. אצלי לומדים, ואני לא מב־טיח כלום. אם בן־אדם מפסיק ללמוד, אני מחזיר לו את הכסף.״

הבטיחו לי עבודה. בסתירה מסו־יימת לדבריו עומד החוזה, שעליו מוחת־מים התלמידים: „ידוע לי שעלי לכבד הת־חייבות זו, ללא קשר עם הופעתי או אי־הופעתי ללימודים. כן לא אבוא אליכם ב־דרישות להחזרת התשלום.״

בסתירה מסויימת עומדים גם דבריו של דויד מרציאנו, מתלמידיו הפוטנציאליים של בן־יהודה. „באתי אליהם, הסברתי להם שאני־רוצה ללמוד להיות מסריט בקולנוע,״ מס־סר דויד (22), שסיים זה עתה את שירו־תו בחיל־ההנדסה. „אמרו לי: ‚למה לך להיות סתם מסריט? בוא תלמד אצלנו קולנוע.׳ וגם הבטיחו לי עבודה בתור אסי־סטנט בסרט שהם עושים.״

לפעמים מצליח, לפעמים לא. אין־אלה הסתירות היחידות. בפרוספקט של ה־מכון להסרסה, שמפרסם בן־יהודה, מתו־אר בן־יהודה כדלהלן:

„מפיק סרטים, חבר באיגוד הבינלאומי למהנדסי טלוויזיה וקולנוע (ניו־יורק), מר־צה במכון להסרסה, ומשתתף בכנס שנתי (1966) של האיגוד הנ״ל בלוס־אנג׳לס.

בעל־פה, מגיש בן־יהודה את הסיפור הבא:

מה זה המכון להסרסה? זה אני נתתי אם השם. הוא לא אומר כלום. אם יש שם, זה עושה רושם יותר טוב.

אני לא מהנדס. אומנם למדתי פעם אלק־טרוניקה, אבל למדתי סרטים מתוך לימוד עצמי. אז איך אני חבר באירגון המהנד־סים? לא חייבים להיות מהנדסים כדי לה־יות באיגוד. מספיק להיות קשור באיזו צורה שהיא לקולנוע.

אני מפיק סרטים. לא רבים. בעיקר יומני קולנוע. אני עושה קודם סרטים, ואחר־כך משתדל למכור אותם. לפעמים אני מצ־ליח, לפעמים לא. לפעמים אני מקבל הז־מנות ישירות, אבל זה לא כל־כך הולך.

עשיתי שני סרטים דוקומנטריים. אחד על בית־חנן באורך 15 דקות. זה היה לפני

(המשך בעמוד 32)

„המשפחה שומה כל כך
והסיפה פשטה כל כך
כי התחלתי שומה כל כך קם
בת-אורן"
מרכיב אחרונים עדכני
בת-אורן
Taya
מאסטר נאה
נ. בהנא

טלוויזיה

תוכניות

הפשע המאורגן

לא שודר

הסוד שמאחורי הכתבה, שלא שודרה, על הפשע המאורגן בישראל, ניתגלה רק ה־שבוע. בעיקבות סידרת כתבותיו של רן כסלו בהארץ, הזמין חיים יבין אצל רן אד־ליסט, לפני שלושה שבועות, כתבה בנושא זה ליומן השבוע.

אדליסט ניגש למלאכה במרץ רב, השקיע המון עבודה וראיין, בין השאר, את מרדכי („מנטש") צרפתי, את ישראל דנוך, פקח ב־עיריית תל־אביב, את יעקב קנר, ראש מח־לקת הפיקוח, את קצין המשטרה פראג ו־כמה בעלי מועדוני־לילה. כסלו עצמו סי־רב להתראיין, לא היה מוכן לחזור בפני הטלוויזיה על מה שכתב בעיתונו.

„המסקנה של הכתבה היתה," אומר רן אדליסט, „שאין פשע מאורגן בישראל. לפי דעתי, הכתבות של כסלו היו תפורות." על השאלה מדוע לא שודרה הכתבה השיב: „אינני יודע. לא התעניינתי."

יעקב אחי־מאיר, שקיבל את הכתבה כעו־רך העכשווי של יומן השבוע, השיב תשו־בה לאקונית ביותר: „הכתבה לא שודרה בגלל שיקולים מקצועיים שלי כעורך היו־מן. אני לא מוכן לומר דבר ביחס לחבר בעבודה. כל האחריות היא עלי."

את ההסבר בעברית פשוטה, נתן כתב בכיר אחר, שהעדיף להשאר בעילום שם: „הכתבה פשוט לא היתה ראויה לשידור. מה אתם רוצים שמנטש יגיד — אני המאפייזי (ראש המאפיה) ? ! אדליסט ראיין את האנ־שים המואשמים בכתבותיו של כסלו, אז מה הוא חשב שהם יגידו? אילו הוא היה חוקר את הבעייה בעצמו, זה דבר אחר, אבל להביא תגובה חד־צדדית על האשמו־תיו של כסלו, אין לזה כל ערך."

זוהי באמת הבעייה — מדוע לא תיזום הטלוויזיה חקירה מצולמת בכוחות עצמה בנושא זה, במקום להתרכז בטקסים, בחני־גות־יובל ובחקירות של אחרים?

עובדים

דראמה

במחלקת החדשות

נכחותו של דן שילון כמנהל מחלקת־החדשות בטלוויזיה, עדיין אינה ניכרת על המסך הקטן. עדיין מוקרנות הכתבות, עדיין מתרחשות אותן התקלות. לפעמים נדמה ש־

דן שילון
בינתיים —

חלה הידרדרות מסויימת. אולם עדיין מוקדם מדי לייחס זאת לשילון.

הדראמה האמיתית של מחלקת החדשות מתנהלת עכשיו מאחורי הקלעים של מבט. השבוע התפטר מתפקידו הכתב רן אדליסט. הסיבה: הוא חוזר לקיבוצו עין־שמר כדי לכתוב את סיפרו הפרוטוקולים של צעירי ציון — אוסף רפורטאזות מחיי החיילים על גדות תעלת סואץ. מי שכמעט התפטר, היה הכתב הבכיר במערכת תל־אביב, דן רביב. מספר הכתבות שהוא משדר מדי שבוע על המסך הוא עצום. רק בשבוע ש־עבר זכה רביב לשני סקופים במכה אחת: כשנסתיים הראיון עם דעבו'ל, שפלש לבית דירות בקיראון, ניסה דעבול להתאבד ו־שפך על עצמו נפט. היה מזל שהגפרורים נרטבו בנפט. מצלמתו של אפי בן־חור, תפ־שה את הרגע הדרמאטי כמעט במקרה. אבל גילוי האיש האחר, זה שעבר לגור באוהל כדי לפנות את דירתו לילדיו הקטנים, לא היה מקרי.

אבל, מרגע שטוביה סער ראש מערכת תל־אביב החל להפיק את מוקד ותוכניות נוספות, מוטלת על רביב לעיתים קרובות מדי גם מעמסת הניהול של המערכת התל־אביבית. על רקע סמכויות בעניין זה, הגיע רביב לעימות חמור עם הממונים עליו. חיים יבין לא התפטר. הוא רק יצא לשרות מי־לואים. אבל יבין הוא אחד מארבעה עוב־דים בכירים, שביקשו לצאת לארצות־הברית,

דן רביב
— עושים סדר

למרות שספק רב אם יש צורך בכלל בכתב נוסף שם. עובדה שלא הסכימו למנות את אילמלך רם לתפקיד זה, למרות העובדה, שהוא ממילא נימצא בוואשינגטון.

כך ה„לשעברים" עושים תער־דות. כזכור התפטרו באחרונה שני עוב־דים בכירים אחרים: האחד הוא יאיר אלו־ני, שעניגו נמצא עדיין בבירור והוא עצמו מחפש עבודה מחוץ לטלוויזיה. אלוני אינו מוכן להסביר את נסיבות התפטרותו. הוא היה מוכן לומר רק: „לא פעלתי בריתחה. היתה הצטברות של עניינים, שאני רואה אותם בחומרה. החלטתי — עד כאן ולא יותר. אם חברים חושבים שזה בגלל סיכ־סוך עם שילון על אינטרפטציה של כתבה מסויימת — שיבושם להם."

המתפטר השני, מרדכי קירשנבאום — עבר לעבוד במחלקת התוכניות במסגרת המדור התיעודי־הסברתי של אביטל מוסנזון.

הרעיון הכללי הוא ליצור תוכנית דומה לתוכנית הרדיו רשות האזרח. במסגרת מדור זה יועסקו כמסיקים גם נקדימון רו־גל, הממונה לשעבר של הטלוויזיה; ראובן מורגן — ראש שרותי־ההפקה לשעבר; ויורם רונן מנהל מחלקת החדשות לשעבר.

בינתיים מחל רונן על כבודו וחזר לע־בוד במחלקת החדשות כעורך וככתב. כן נכנסו לעבודה בחדשות בעברית גם אדי סופר, בעלה של גלוריה סופר, שהסתכסך עם מנהלו הקודם מן החדשות בערבית (בר־אל) והשדרן הבמאי אריה אורגד החל אף הוא להכין כתבות שדה (על לוזן התק־שורת אינטסלאט 4). עם זאת ברור כיום כי המאבק בין הסניורים הותיקים של מחלקת החדשות לבין מנהלם החדש שילון, נעשה בטונים גבוהים ביותר.

לעומת זאת נראו מסתובבים, חייכנים ו־מלאי תקוה, בבית־הטלוויזיה כמה כתבי ע־תונים יומיים, הבאים בחשבון כחלטוריסטים של מחלקת החדשות: אברהם קושניר מ־דבר, כבר משמש ככתב כלכלי. כן מתנהל משא ומתן עם כתבי דבר נחום ברנע ורם עברון ועם כתב הארץ דן מרגלית. אולם שלא כבמדור הספורט, שאלה היא, אם אמשר יהיה לבנות את מחלקת החדשות על פרי־לאנסרים.

סיכם זאת השבוע אחד הותיקים „המצב בחדשות הוא פקופלי." מצדדיו של שילון מנדירים זאת אחרת: דן פשוט עושה סדר במחלקה והגיע הזמן שמישהו יעשה זאת כך שהתוצאות תהיינה ניכרות על המסך.

חאראקירי

עובדי הטלוויזיה לא האמינו למראה עי־ניהם. הבמאי צבי דורנר (מי ואני, שלוש נקודות) הפתיע את כולם וחזר ארצה מ־חופשה ארוכה, כמעט נצחית, במזרח ה־רחוק ובארצות־הברית. הוא הביא עמו המון חוויות, זקן, צמיד גברי מנפאל, סרט על מסעותיה של אניה ישראלית במימי מזרח אסיה ואת אשתו היפה, הצלמת אלכסנדרה, שאצבעותיה היו בזמנו הבובות בתוכנית לפעוטות גודי ורינה.

את הסיפור המרשים והמעניין ביותר שלו הביא דורנר מיפאן. זהו הסיפור על המחש־בים בשירות הטלוויזיה המלכתית — דבר הקיים אך ורק ביפאן. המפיק שם צריך רק לתאר את תוכניתו בקווים כלליים בפני המחשב ומיד הוא מקבל תוכנית עבודה מושלמת: איזה אולפן הוקצב לו, איזה ציוד נתון לו, כמה מצלמות, תאריכי צילום. תאריכים אלטרנטיביים למקרה של תקלה ו־כו' וכו'.

מסכם דורנר: „הכי מצחיק היה לראות כיצד מחשב בודק מחשב ביחס לתאריכי שידור. אבל בסך הכל התוצאה התוכניתית היא גרועה. הכל יוצא בשיטת הסרט הנע, כאילו מבית־חרושת לשימורים. במיוחד נר־אים כאלה המערבונים היפאנים על הסמור־אים האמיצים. בפני היפאנים, אין לנו מה להתבייש מבחינה תוכניתית."

אבל מה שדורנר לא העלה על דל שפתיו, הוא הרעיון הפנטסטי לרפא את השרותים החולים של הטלוויזיה הישראלית, על ידי איזה קומפיוטר יפאני משוכלל. זה פשוט לא כל כך פשוט. גם בשביל מחשב צריך טכנאים טובים.

עזרת ההפקה

ישנה בכלא

החל מיום חמישי, הראשון ביולי, תוקרן בטלוויזיה, במקום הסידרה ה־מסתיימת „גאווה ודעה קדומה", סידרה דראמאטית חדשה על פי ספרו של אלכסנדר דיומא בשם „הצבעוני ה־שחור". שני שגעונות היו בתולנד במאה ה־17 : האחד — שאיפה לעצמאות, ו־השני — גידול צבעוני שחור. קורנליוש ואן ברלה, בוטניקאי צעיר, מצליח לגדל צבעוני שחור, אולם הוא מסתבך במזי־מה פוליטית ואחד משכניו, המקנא ב־הצלחתו הבוטאנית, מנסה להכניס או־תו לבוץ ולהביא למעצרו כדי שיוכל ל־הופיע בציבור כאיש הראשון בעולם ש־הצליח לגדל צבעוני שחור. פרשת אהבים עם רוזה (תרזה ויאט) מסבכת את ה־עניינים עוד יותר...

■ ■ ■

תוכנית דוקומנטרית מיוחדת במינה של **יוסי גודארד**, שצולמה בכלא המרכזי ברמלה, נמצאת כבר בשלבי עריכה. במשך שבועיים בילה צוות הטלוויזיה בכלא, יומם ולילה. ביניהם גם בחורה אחת, עוזרת ה־הפקה **גבי אדם**, כדי לקבל את התמונה האמיתית על החיים בבית־הסוהר. הצילומים החלו עם הספירה לפנות בוקר והסתיימו עם הספירה בחצות הלילה. התוצאה: סי־פורים בתמונות המתגבשים ליום אחד ב־בית הכלא. ההנהלה נתנה לצוות יד חופ־שית, במגמה ברורה להראות שצורת ה־ענישה של בית־כלא אינה טובה לאף אחד. האסירים, בהם מפורסמים ביותר, הסכימו לשתף פעולה, כדי שהאנשים בחוץ לא יראו אותם כמיפלצות, אלא כבני אדם. אף אחד מהם אינו מזוהה בשמו. מסתבר שהבעיות בכלא רמלה, בו יושבים רק אסירים השפו־טים על עבירות חמורות ביותר, אינן בע־יות של מישכב זכר וסמים משכרים, כי אם בעיות הנובעות מן הסגירות הממושכת, המעוותת את האדם והמנתקת אותו כמעט

תרזה ויאט ב„הצבעוני השחור"

לחלוטין מן המציאות בחוץ. דוגמא קטנה מן הסרט: אסיר מבקש חופשה. עונים לו: „אתה כאן רק חמש שנים. תבוא בעוד חמש שנים ואז נראה." התוכנית, הנקראת בשם **שנים של צל**, תובא לשידור ב־6 ביולי לאחר למעלה משלושה חודשי עריכה קפד־נית ביותר.

■ ■ ■

דרך אגב, בניגוד לפירסומים בעיתו־נים, לא הגיש יוסי גודארד את הת־פטרותו מהטלוויזיה, אלא רק ביקש חופשה לשנה. נכון הדבר שזוהי חופשת ברוגז, אולם עדיין לא סוכם סופית בעניינו, וחלטתו עשויה להשתנות ב־כל רגע. גם הפירסום על התפטרותו של יעקב בן־הרצל („מסך") היה בו כדי להטעות. בן־הרצל אינו מתפטר ואינו יוצא לחופשת ברוגז. לכל היותר הוא יוצא לחופשה רגילה, לאחר שבא על סיפוקו ביחס ליחסה של ההנהלה כל־פיו.

■ ■ ■

השערורייה של השבוע נוגעת הפעם ל־דרנים הנמוכים בטלוויזיה. הסקנדל הפעם הוא ביחס לקורס הבמאים שייפתח בקרוב במרכז ההדרכה של רשות השידור. נרשמו כ־35 איש: צלמים, עורכים, עוזרי הפקה וכל העובדים הרבים, החולמים להיות אי־פעם במאים. 12 נתקבלו לשלב השני של הקבלה. בוועדת הקבלה ישבו **ראובן מור־גן, ראלף עינבר, מנחם שובל** מה־טלוויזיה הלימודית, **אליהו יונס**, ראש מרכז ההדרכה, והסמנכ"ל **ארנון צוקר־מן**. פתאום נתברר לחלק מחברי ועדת ה־קבלה, כי לשלב ב' הוזמנו אנשים שלא עמדו במיבחן הקבלה ואילו אנשים מסויי־מים שכן הוחלט להעבירם לשלב ב', קיבלו הודעת דחייה. הדבר הסעיר את הנרשמים, שגילו את הנעשה מאחורי־הקלעים בעוד מועד. המועמדים מלאים גם טענות כרימון ביחס לתוכנית הקורס. לא ברור בדיוק מה הולכים ללמד. ההרגשה היא שזה לא רציני. טוענים גם נגד האחראי לקורס, **ראובן מורגן**, שהוא במאי־פילם מעולה, ולא במאי־סטודיו. צפויות התפתחויות נו־ספות.

חדריך

★ **זו בעייתך** (יום ד' 23/6, 18.30) המבנה החברתי בכפר הערבי, משטר ה־חמולות, הנישואין, אורח החיים וכד' כפי שצולם בכפר קנה, בתמרה, בדיר־חנא ו־בבקעה אל־גרבייה. כותרות תרגום בעברית. מפיק — יעקב למדן. במאי — יצחק גורן.

★ **סרט השבוע** (יום ד' 23/6, 20.35) לוחם השוורים הנפלא — הנימלט מן הזירה ביום שמוסיע בה לראשונה בן חסותו. משתתפים: אנטוני קוין ומורין אוהרה.

★ **הספרה הבאה** (יום ה' 24/6, 20.20) סרט דוקומנטארי על הסוריאליזם ביצירו־תיהם של שמואל בק, יוסף ברגנר ובתיה אפולו. במאי — ז'ק מורי קתמור.

★ **רשות הבידור** (יום ה' 24/6, 20.50) מופע בידור איטלקי בהשתתפות נינו סרה, אני ג'יראלדו, דלידה, אנסואן, שארל אונאבור ואחרים.

★ **האדם השקט** (יום ו' 25/6, 21.40) סרטו המפורסם של ג'והן פורד על המת־אגרף החוזר מארצות־הברית לאירלנד. ב־השתתפות: ג'והן ויין, מורין או'הרה ובארי פיצג'רלד.

★ **אירוסיוד** (שבת 26/6, 20.35) סרט המבוא לסידרת המתח החדשה, ש־גיבורה הוא מפקח הבלשים איירונסייד ה־מרותק לכסא גלגלים. בהשתתפות ריימונד בור.

★ **פעולה והרפתקה** (יום א' 27/6, 21.50) הרופא המורד ד"ר מרכוס וולבי. בהשתתפות רוברט יאנג וג'יימס ברולין.

במדינה

(המשך מעמוד 30)

שנה. ועשיתי גם סרט על הקיבוץ הדתי יבנה, 20 דקות. בהזמנתם. זהו זה. לא יותר. צילמתי סרטים גם ביוזמתי, על ה־מכביות, אבל לא הלך למכור אותם. הם שוכבים כאן אצלי.

הממשלה יש לה תקציב עצום, אבל היא לא נותנת. ניסיתי כמה פעמים אבל זה לא הלך. בחוסר ברירה, אני עושה קורסים להסרטה. כמה קורסים עשיתי? לא זוכר. אני לא סופר אותם. אולי עשרה קורסים. יש לי כ־80 בוגרים אולי אפילו מאה. לא יודע כמה.

אנחנו לא מבטיחים שום־דבר בבית־הספר הזה. באים לכאן חובבים שאנחנו מלמדים

מנהל בן־יהודה
„לא הבטחנו — "

אותם הכל, במשך שלושה חודשים. מחיר הקורס 300 לירות. אנחנו לא מבטיחים עבודה. בתום הקורס אנחנו עושים סרט של שמונה דקות. ביום אחד. באותו יום, לומדים התלמידים את העבודה המעשית.

כן מבטיחים, לא מבטיחים. חו־סר־תיאום מסויים קיים גם בין בן־יהודה למוכיר בית־הספר, יעקב אודם, היודע ל־ספר לתלמידים פוטנציאלים כי בקורס

מתעניין מרציאנו
„ — כן הבטיחו"

עומד הקורס לקבל הכשר ממישרד המסחר והתעשיה, וכי הבמאי אלכסנדר פורד עו־מד להגיע ארצה ולביים סרט בהפקת בן־יהודה. „אפילו כתבו על זה בעיתונים." מה כתבו? „שפורד עומד לבוא ארצה," מסביר אודם.

עוד מהבטחות המוכיר: „בהפקת סרט זקוקים להרבה אסיסטנטים. אני אעדיף לק־חת אנשים מהקורס שכבר יודעים את ה־מיקצוע, מאשר סתם אחרים שלא למדו בקורס. בקורס לומדים כ־15 איש. בוודאי כולם יהיו אסיסטנטים בסרט שלנו.

כאשר שמע בן־יהודה את הבטחות מוכי־רו, התכחש להן מכל וכל: „אני לא אחראי למה שהוא מבטיח. אנחנו לא מבטיחים עבודה."

צח וענוג
יהיה עור גופך
בעזרת
דפילטור
הקרם הקוסמטי המושלם להסרת שיער מיותר
נוח לשמוש השפעתו ארוכת טווח אינו מכאיב
דפילטור מוצר צמרת נוסף של "וולה"
במחיר 4.41 ל"י
שפופרת גדילה

תעריפון המנויים של **העולם הזה** החל מ־1.6.1671

	לשנה בלירות	לחצי שנה בלירות
● **דמי המנוי בארץ**	68	35
● **לכל ארצות תבל, בדאר רגיל**	76	40
דמי המנוי לארצות חוץ בדאר אויר		
● **לכל ארצות אירופה ואיראן**	96	49
● **לארצות־הברית ולקנדה**	120	62
● **לאוגנדה, טנזניה, אתיופיה, גאנה, ניגריה, קניה, ציילון, חוף השנהב, תאילנד**	130	67
● **לדרום־אפריקה, זמביה, רודזיה, גואטמלה**	150	77
● **למקסיקו, פנמה**	160	79
● **ליפאן, ונצואלה, ארגנטינה וברזיל**	170	87
● **לאוסטרליה וניו־זילנד**	186	95

בית־הספר הישראלי ללימוד התנ"ך בתכתובת

מציע לכם ללמוד בחינם חוגי תנ"ך בשפה העברית, האנגלית, הצרפתית או הרומנית

* כיצד להבין את התנ"ך?
* העבר, ההווה והעתיד של עם ישראל
* ספר דניאל וההתגלות.

לאחר סיום הלימודים יוענקו לתלמידים דיפלומות: „הר ציון — ירושלים"

למד תנ"ך בחינם! בביתך! ובזמנך הפנוי!
כתוב אלינו היום: ת.ד. 10060, ירושלים

חשוב לנכים

ביה"ס המרכזי „שמחי"

מלמדים גם נכים מכל הסוגים ברכב אוטומטי וחדיש ובשיטה קלה ומהירה המאפשרת לך לחסוך לפחות 40% מהוצאות הרשיון. אפשרות גם בתשלומים. לוקחים מכל מקום ומחזירים.

ביה"ס המרכזי „שמחי"

חולון, רחוב שנקר 63, טלפון: 846333

אוטובוסים 93, 92, 89, 38

שבוע שיגרתי למדי. עבודה רבה כרגיל. חיי אהבה די פושרים. יחסי־אנוש, שטח בו אתה מצטיין, ישאו תוצאות מרחיקות־לכת. אבל לא השבוע. ידידות פושרת תהפוך לאהבה לוהטת. לך, בת טלה, מנבאים הכוכבים שבוע של אהדה מצד הסובבים אותך. השתדלי לנצל אהדה זו לטובתך.

★ ★ ★

אהבת חייך מגיעה. קבלי אותו בזרועות פתוחות. הוא בשבילך. אי־תו תמשיכי לחיות חיים מאושרים. חבריך למקום העבודה מנסים לנצל את כישלונך. הילחם בהם. אל תוותר. הרי בסופו של דבר אתה הוא החזק ולא הם. התייחס בהתאפקות לבני משפחתך ואל תיגרר לפרובוקציות. השתדל גם להרבות במסעות.

★ ★ ★

צפויים לך קונפליקטים בקשר לאחריות המוטלת עליך. הנח לאינטואיציה שלך להוביל בקבלת החלטות, והימנע מקבלת השפעות הנוגדות את שיפוטך. ביום א' הימנע מאלכוהול. בכל הקשור לעניינים רומנטיים ומשפחתיים — מצפה לך שבוע רב־סיפוק ושיפור בתנאיך הכלכליים.

השבוע יעמוד בסימן של בילויים חברתיים, רכישת ידידים חדשים והידוק מחדש של קשרים שהתרופפו זה מכבר. תחביב הקשור במלאכת־יד, והמשותף לך ולרבים מבני חוגך החברתי, יעניק עניין ותוכן לחייך ויוציא אותך מהשיעמום ממנו אתה סובל כבר זמן רב. סרסנית — הרפתקה רומנית קצרה באופק.

★ ★ ★

הימים הקרובים יתנו לך אפשרות נדירה להתקדם מבחינה מיקצועית, חברתית וכספית גם יחד. ימי אמצע השבוע יזמנו לך סיכויים רבים ליזום מיפגה חיובי גם במישור המשפחתי, ואם תחמיץ את ההזדמנות, תעשה בכך עוול גדול לנפשות הקרובות לליבך. רומנטיקה קורצת באופק.

★ ★ ★

יהיה זה אחד השבועות הנעימים והמרתקים ביותר שידעת זה שנים. קשריך עם בן זוגך יתהדקו במהירות בגלל נסיעה משותפת, או בילוי משותף, שבסופם תמצאו את עצמכם מוקפים אושרים וקרובים זה אל זה יותר משהייתם אי־פעם. בקרב המשפחה, יהיו ימי אמצע השבוע נעימים ומאושרים מאוד. נצלו זאת.

השבוע נוח מאוד להתבססות באווירה חדשה, משפחתית או מיקצועית. ביטחונך העצמי לא יכזיב אותך הפעם, כפי שהכזיב במיקרים רבים בעבר. בת־מאזניים, אם את רווקה, ועומדת בפניך אפשרות של התקשרות עם גבר מבטיח, אסור לך להסס עתה. כמעט כל החלטה שתקבלי השבוע תוכיח את עצמה כנבונה ומוצדקת. אל תתייעצי עם חברותייך לפני שתחליטי, כי לא את טובתך הן רוצות. בכל אופן, לא בשטח זה דווקא. מוטב שתסמכי על האינטואיציה.

★ ★ ★

השפעה חיובית בעניינים כספיים תיפסק השבוע, ותיאלץ להסתדר בכוחות עצמך. צער נוסף ייגרם לך בעקבות הבטחה שהופרה, אך בסופו של דבר תצא נשכר מכל העניין. צפוייה לך התפתחות מעניינת בשטח הרומנטי, אולם אל לך לנסות להחיש את התחליך, כי לא תצליח בכל. תן לדברים לרוץ ולקרות מאליהם. תוכל להתנחם בשטחים אחרים שבהם ההצלחה תאיר לך פנים בעתיד.

★ ★ ★

אם יהיו לך הפתעות השבוע, הן היו כולן מובות. סוף סוף, אחרי היסוסים, תגיע להחלטה חשובה. השתדל להוכיח את אחריותך וכשרונותיך. צא בסוף השבוע לטיול באויר החופשי. יש להיזהר מהצטננות. אתה מאוהב — ואם תתמיד באהבתך, אתה נמצא בדרך הנכונה לקראת האושר שאתה זכאי לו כל כך. שים לב לידיד גבה־קומה, שאתה מעריכו כאדם ובון. אל תשמע לעצותיו השבוע, כי הן יכשילוך.

★ ★ ★

השינוי שחל במראה פניך, בת דלי — יוסיף לך מבחינה חברתית. אם ברצונך לשמור על ההצלחה החברתית — המשיכי לטפח את מראך. אתה, גדי, מצפה להכרת־תודה מצד מעבידיך. שכך מזה. הם לא יתנו לך אותה. אבל למרות זאת, הם מעריכים את עבודתך. התאזר בסבלנות. עבוד במסירות ועוד תקצור את הפירות, אם כי בעתיד הלא כל כך קרוב. הסימן הראשון: שינוי בצמרת.

★ ★ ★

מצפה לך שבוע נפלא מבחינה רומנטית. סוף סוף תפוצה על עוזמת־הנפש והכאב שנגרמו לך בפרשת האהבה הגדולה שנסתיימה לא מזמן. נסה לכבוש את נטייתך לנקום בבן־הזוג החדש על כל שהישען עולל לך, והתנהג אליו כמו שמגיע לו. נסיעה קצרה תגלה לך עובדה מפתיעה, שאם־כי אין לה משמעות לגבי עתידך או מעמדך — בכל אופן, היא תלמד אותך לקח, שיתן לך הרבה מאוד חומר למחשבה.

★ ★ ★

המסע לא יתבטל, ואם יתבטל — תבוא במקומו הבטחה קוסמת. עיסקה גדולה, אותה החלטת לבצע, תצא סוף־סוף לפועל. היא גם תישא רווחים גדולים. נסה להשתמש בכסף שתרוויח פעם נוספת, אבל בזהירות. אל תיתן להצלחה לסנוור אותך ושקול כל צעד בטרם ביצעת אותו. את, בת דגים, עירכי בשבוע זה את כל הקניות שתיכננת. במישור הרומנטי אומנם צפוייה לך הצלחה, אך היא חולפת.

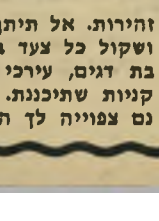

בת טובים מסתבכת
סרט חובה לצעירים
המחפשים דרכם
סרט חובה להורים הרוצים
להבין את הדור הצעיר

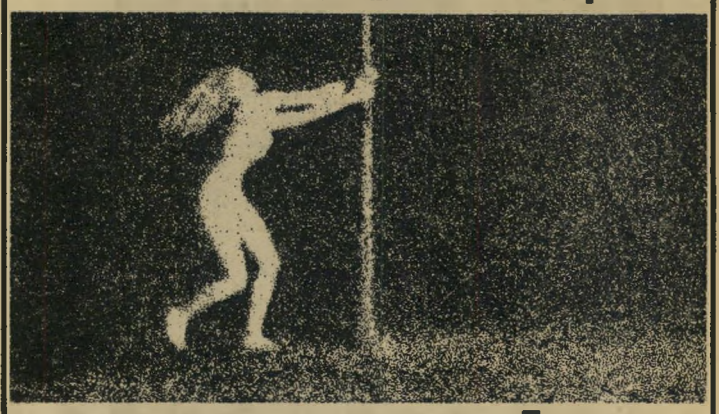

על סף ביתך

קולנוע „פאר" ת"א, 9.30—7.30

קולנוע

ישראל

אז אולי

בכל זאת?

היכונו, היכונו! לאפריים קישון יש פית־רון לכל בעיות הפשע בארץ, ובעוד כשבו־עיים ימים הוא עומד להציג אותו בפני ה־קהל.

הפיתרון: שוטר מסוג חדש, השוטר אזו־לאי, האיש האוהב את הציבור. מוכן לשלם בעצמו דו"ח של עבריין תנועה, אם העבר־יין בוכה יפה. מוכן להתחשב בכל הבעיות של הזונות בשטח, ומוכן, אפילו להישאר עשר שנים שוטר פשוט, ועוד עשר שנים רב־שוטר, מתוך אהבה ודבקות במטרה.

עם שוטר כזה, לא היו לבוהימה בעיות עם החשיש, ולא היה ללנסקי מה לדאיג מן המעולות שנראו בארץ.

צות השחקנים המעולה וה־מגובש הנו אחראי להצלחת ה־הצגה, ועל רקע התפאורה ה־נהדרת של גילה שקין אנו נה־נים מדמותה, משחקה וקולה של שושנה דמארי (שרה אמנו) התורמת לאנסמבל כמיטב כש־רונה.

אריה אליאס (אברהם אבינו) הנו שחקן אשר תנועותיו וקרי־צותיו אהובות על הקהל והקהל מתבסם בהן.

עדנה לב ושלמה ארצי כוכבי ואלילי הנוער בולטים הן כזמ־רים והן כשחקנים. שלושת ה־מלאכים — דובי גל, ראובן שג־ער ודני עמיהוד — מקשרים, מתפלספים, מתחכמים, ומשתע־שעים כקונדסים כידם הקלה של מאנגער ובונים.

תודה ל„תיאטרון העממי" על ערב מהנה זה.

זאת היא הצגת חובה למבו־גרים ונוער כאחת.

דורית אשד

שייקה באלבום שוטרים

בראבו, שוטר!

במאומה מאותם המופיעים בקטלוגים ה־מסויימים.

אבל מה על המוסר? אל דאגה. השוטר אזולאי לא יכזיב. כמו שהוא אומר בסרט, הוא נשוי, הוא שוטר, והוא גם כהן. נו באמת, אחד כזה מוכרח להיות יצור מושלם.

שיא

המהירות

אולי נדמה למבקרים שהם מבינים ב־קולנוע. הם טועים: עובדה, מיכאל שוויל־כבר הספיק לממן ברווחים שהפיק מ־אריאנה את פישקה במיליונים. כן, סרטו החדש.

אולי נדמה לבמאי קולנוע שהם יודעים את המיקצוע. הם טועים. בעוד כולם מזי־עים בחמישה חודשי־צילום ובשבעה שבו־עות עריכה הספיק ג'ורג' עובדיה, הבמאי של שוויל, לגמור את הצילומים בששה־עשר יום. עוד שבוע, וצ'יק־צ'ק — הסרט מוכן.

איך הם עושים את זה? „זה פשוט עניין של שיטה," מסביר עובדיה, שעשה את אריאנה ואת אהבה בנמל ועוד איזה עש־רים וארבעה סרטים בפרס. „זו הסיסמה שלי. בשביל מה צריך לעבוד חודשיים? אני יודע בדיוק איך אני הולך לצלם כל שוט ושוט, ולצלם שלי אני לא מסביר כלום קודם, וגם לשחקנים לא. יותר טוב שלא יידעו כלום. אז זה הולך כמו שצריך, בלי ויכוחים."

צבא וחניכים. וככה, לפי הסיסמה הזאת, יש כבר קומדיה ישראלית חדשה מוכנה. הנושא, אומר עובדיה, לגמרי יש־ראלי: „אמרו עלי שאני עושה סרטים פר־סיים ותורכיים, שאני לוקח מסרטים הוד־יים... אז החלטתי לקחת גם צבא וגם חסידים. אני לא מבין שום דבר לא בצבא ולא בחסידים, אבל לפחות יישאו שזה יש־ראלי."

איך מגיעים חסידים לקומנדו? ובכן, פיש־

זמרת דיסקו

זהו, יופי!

ניצה שאול באלבום הפושעים

ברצינות, זונה!

בקשר לאורחיו. הכל היה מסתדר על הצד היותר טוב. לכן, מספר קישון, אפילו ה־עולם התחתון אינו יכול לותר על אזולאי, וכאשר מתכוננים במשטרה לפטר אותו, על שהניח לשודדים לפרוץ לחנות מאחורי גבו, שעה שהוא הסביר בידענות לאיש הג"א, מה זה „שוטר שמריח פשעים," קם כל העולם התחתון להגנתו.

ואיך מגן העולם התחתון על שוטר? פשוט מאוד, מארגן לכבודו פשע, ומניח לו לפתוח אותו. מה זה פושע קטן אחד ש־יבוא על עונשו, בתמורה לנכס נדיר כמו השוטר אזולאי, המסתובב בשטח?

לשחק, לא „לשחק"! מאחר ומדו־בר באפריים קישון, אין צורך לומר שזו קומדיה. ומאחר ושייקה אופיר מגלם את התפקיד הראשי, אין צורך להסביר שהוא התכונן ביסודיות לתפקיד. אין זה עוד רי־שום מצחיק של שוטר, כמו בארבינקא או תעלת בלאומילך. שייקה בילה ימים במש־טרה, התחקה אחרי פעולות „חבריו למק־צוע," וקיבל אפילו כרטיס שוטר של ממש. כששייקה אופיר משחק, הוא לא „משחק".

ולמי שדואג פן נעדר המין היפה מן ה־שטח, אל דאגה. ניצה שאול, בעלת אלף הפרצופים, מגלמת הפעם זונה קטינה ו־רומנטית, המתקשרת לשוטר הגיבור. גם היא הראתה רציונות רבה בעבודה, הלכה לראות את „הנערות" בעבודתן, ואפילו הצ־טלמה במשטרה, בצילומים שאינם שונים

הצגת בכורה

אברהם אבינו
נגד
שרה אמנו
(שירי החומש של איציק מאנגער בעברית)
ערב מקסים ומהנה בתיאטרון העממי א. דשא (פשנל)

הצגה זו הנה מהיפות שבה־צגות שהופקו על במותינו ב־שנים האחרונות.

דומה שאין בארץ מומחה גדול יותר משמואל בונים לעצב ל־במה את החומר התיאטרלי ה־גלום בשירי מאנגער.

יש לבונים נסיון עצום בחרי־זת מחזה שלם משירים וקטעי קישור ובגיבוש דמויות של בני אדם קטנים. אין כמוהו בהבר־קות זעירות של בימוי וכל זה בא לביטוי בערב מהנה זה.

ההצגה הנה מלאכת מחשבת ויצירת מופת של שילוב כוחות מעולים בונים—חפר—זלצר. חיים חפר עשה בתרגום השירים עבר־דה יפה ומכובדת, השירים ה־עבריים של חפר חכמים ומזדמ־רים ואינם גולשים לחריזה מאו־לצת ולהתחכמויות זולות. דב זלצר מוציא בשנים האחרונות לחנים בשפע והפעם התעלה על עצמו בהפקת צלילים אשר מת־חשק לך לזמזם מיד עם שמיע־תם. עבודה מוסיקאלית זאת הנה

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והאינהלה: תל־אביב, רחוב קלישר 13, טלפון 280134, תא־דואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • ביתדפוס משה שחם בע"מ, תל־אביב, רח' פין 6 • גלופות: צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המרצי־לאור: העולם הזה בע"מ.

קה, פשוט מגיע בטעות. והטעות הזאת סיבכה אותו בהתנגשות עם ירדנים, ובטייל בארץ אוייב, ובחטיפה ממועדון־לילה (שם מופיעה הזמרת היהודיה־אנגליה, דלידה, ־ משוחקת בידי ליאורה רימון, אירים לש־ עבר) ובעוד כמה הרפתקות שאינן כתובות בספרי הקודש. מובן שהסוף טוב, ופישקה (משה סולן) וחברו שמיל, שיצא אחריו לח־ פש אותו, חוזרים גיבורים, ויש גם צחוק וגם אקשן.

כמו שעובדייה אומר: „מה שמעניין אותי, זה שהאנשים יגידו שזה יופי!"

כוכבים

הריון בוונציה

אחת הדמויות הבולטות בסרטו עטור־ הפרסים של לוקינו ויסקונטי מוות בוונציה, הוא נער שוחדי בשם ביורן אנדרסן, המגלם את דמותו של ילד בן 13 או 14, המעורר ביופיו המשולם, את היצר ההומוסכסואלי של מלחין תשוש, אשר בא לנפוש בעיר.

בחיים, ביורן אינו בן 14 אלא בן 16, יפה להפליא, אבל לפי כל חוקי שחדיה, עדיין קטין. לכן, לקראת ההסרטה, נשלח ה־ נער, אשר תואר על־ידי רבים כ„מלאך של בוטיצ'לי שקם לתחיה," לבימת הצילומים באיטליה, בלוויית משגיחה המבוגרת ממנו בכמה שנים.

אחרי כמה שבועות חזרה המשגיחה, ב־

שחקן · ביורן
פויה, מלאך!

גפה, לשוודיה. ולא סתם חזרה, אלא ב־ הריון. מסתבר שהמלאך היפהפה והקטין אינו תמים כל־כך, ולא השתעמם בין צי־ לום אחד לשני.

מה שמעוללים המלאכים, היום!

תדריך

תל־אביב

★★★★ **חייל פחוד** (תל־אביב, אר־ צות־הברית) — הצבא האמריקאי משמיד בשיטתיות שבטים אינדיאניים שלמים, ב־ סרט שהשלכותיו האקטואליות במלחמת ויאט־נאם. סיום מסמר־שיער. סרט שחובה מוחלטת לראותו.

★★ **פרסי** (בן־יהודה, אנגליה) — השתלת אבר־מין יוצרת שורה של בדיחות משעשעות, נועזות מבלי להיות גסות, לא גאוניו, אבל מבדר בימי קיץ לוהטים.

★★★ **סיפורי ביאטריקס פוטר** (פריס, אנגליה) — מיועד להוובבי באלט, ו־ לילדים אשר יהנו כולם בוודאי מן הכורי־ אוגרפיה של גרדריק אשטון, מן המסיכות הנפלאות ומן הצילומים המעולים, בהם קמות לתחיה כל החיות המאכלסות את סיפורי הילדים של המספרת הבריטית.

★★★ **בתו של רייאן** (צפון, אר־ צות־הברית) — סיפור־אהבה על רקע הת־ קוממות אירלנד במלחמת־העולם הראשונה. צילומים עוצרי־נשימה. הרבה סצינות רגי־ שות, במשך שלוש וחצי שעות.

★★★ **הקיץ שחלף** (זמיר, ארצות־ הברית) — התבגרותם של ארבעה צעירים, בתופשת קיץ על חוף הים. רגיש ומשוחק היטב. הבמאי: פרנק פרי.

★★★★ **רמיסי חיים** (שדרות, אר־ צות־הברית) — האמריקאי המתוסכל אינו מצליח למצוא את מקומו בחברה. סרט מעני־ יין ויוצא־דופן, עם מישחק מרתק של ג'ק ניקולסון בתפקיד הראשי.

ירושלים

★★★ **הפירחה** (ירושלים, ארצות־ הברית) — החיים על גדות המיסיסיפי ב־ תחילת המאה, לפי סיפור של ויליאם פוק־ נר, עם הרבה הומור ומישחק שובה־נפש של סטיב מקווין, רופרט קרוס (ידידו ה־ כושי) והילד מיץ' פוגל.

★★★★ **נשים אוהבות** (דרן, אנ־ גליה) — העיבוד המוצלח ביותר לכתביו של ד.ה. לורנס, המתאר מאבק השתתרו־ תם של ארבעה צעירים מדעות קדומות ומו־ סר מיני מיושן, מישחק מעולה של גלנדה ג'קסון (בעלת האוסקר) ואוליבר ריד.

★★★★ **חקירתו של אזרח ה־ עומד מעל לכל חשד** (אורלי, איטליה) — קאפקה מתהלך בעולם המחשבים, כאשר מפקח־משטרה מבצע רצח בדם קר, והרשו־ יות מוכנות להסתיר את המעשה, כדי לא להטיל צל של דופי במגנגון אותו מפעיל המפקח. קר, ציני ועשוי היטב.

גיון וייט: מקאובוי למהפכן

גיבוי אף לאחת מן הדעות שהוא מציג, מתלבט ומתחבט אבל אינו נוקט עמדה. אפילו דמותו של ג'ון וייט, ה־ קאובוי בחצות, אינה מצליחה לתת לסרט דמות מוגדרת.

פנתר בלי שיניים

המהפכן (סטודיו, תל־אביב; ארצות־הברית) — הרי לכם סרט לפי מיטב צווי האופנה: כל־כולו זעקה פוליטית אחת גדולה. הציטטות מפוזרות בו לאורך ולרוחב, וכולן מלומדות ומסובכות. קריאת־התגר נגד אי־ הצדק הסוציאלי נשמעת בקולי קולות. בקיצור: כרזה שי־ מושית לסטודנטים חסרי־מנוחה בארצות־רווחה.

גיבורו של הסרט הוא סטודנט, הרואה עצמו כבן המע־ מד הנחות, אם כי הוריו נראים כבורגנים מכובדים לכל דבר, אם לא יותר מזה. הוא מתקומם נגד — לא ברור מה ולא ברור מדוע. הוא חי בארץ בלתי־מוגדרת, עם מש־ טרה אלימה וצבא החונק את האישיות. בקיצור, מין תמ־ צית שיטחית ודהויה לפרברי־העוני של לונדון או ניו־יורק. מאחר והסרט נעשה, כנראה, עבור „אנשי שלומנו", אין כל צורך, כמובן, להציג את העובדה שמישטר זה רקוב ופסול, מאחר וזה ברור לכל. מצד שני קשה לדעת מדוע מוצגים המהפכנים באור קצת מגוחך, כמטורפים לדבר, חסרי־תקווה, או כאנשי־רוח המפריחים תיאוריות שאינן מובנות לאותם שעבורם מארגנים מהפכות.

אבל פולי ויליאמס אינו גודאר. הוא אינו מעז לתת

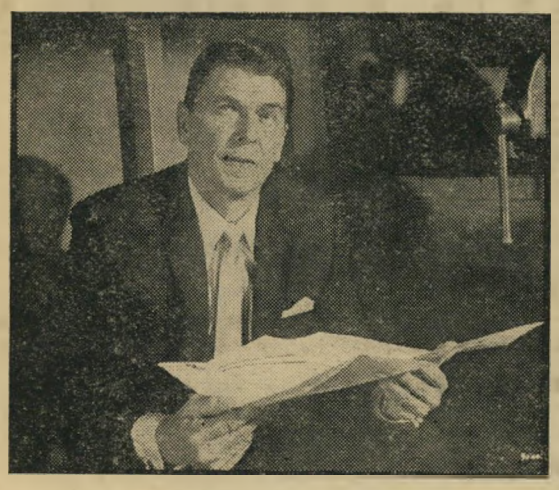

ריגן: שיא של זוועה

מגלם אותו רונאלד ריגן, באחד מתפקידיו האחרונים לפני היותו למושל מדינת קליפורניה.

חברה למוות בע"מ

הרוצחים (אלנבי, תל־אביב; ארצות־הברית) — במקור, זהו סיפור קצר של ארנסט המינג־ ווי. אלמוני, שאין לדעת מי הוא, מסתגר בחדר עלוב, וממתין לשני רוצחים שנשכרו לחסלו. הוא אינו מנסה לברוח, להציל את חייו או לחילחם בתוקפים.

על יסוד זה בנה הבמאי דון סיגל, עם התסריטאי ג'ורג' קון, סרט עלילתי שלם, שהתחלתו הסיפור של המינגווי, והמשכו סרט בלתי־רגיל, הנראה עד היום (ה־ סרט נעשה כבר לפני שמונה שנים) מעניין ביותר ויוצא־ דופן.

סיגל, מבעלי־המיקצוע המעולים של הוליווד, מגלה כאן יסודיות במלאכתו. גווני הממחת של הצילומים, המבטים של שני הרוצחים ותנועותיהם, הקצב בו מתפתחת כל סצינה עד לשיאי־אלימות מזוויעים בסוף הסרט, הכל נעשה ביעילות המקפיאה את הדם. ולבסוף, אם לי מארווין עוזר להעניק לסרט זה ייחוד משלו, הרי יש שחקן אחר שוודאי יעניין את הפוליטיקאים. הכוונה ל־ ראש כנופיית השודדים בסרט, ותנבל הגדול שבכולם. כאן

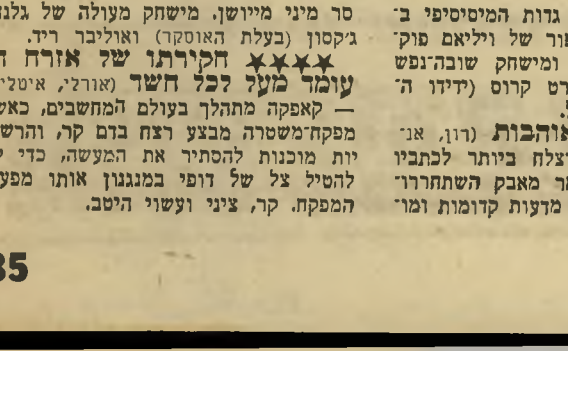

אזהרה, לא ביקורת!

הסדרנים בפתח הקולנוע, שטען: „כאן מדברים כל הזמן על מין, אבל שום דבר לא רואים."

יותר גרוע מפורנוגרפיה

סוף שבוע (ירון, תל־אביב; דנמרק) — זאת אינה ביקורת, אלא אזהרה. כל מי שאינו הולך לקולנוע על מנת לישון, מוטב שידיר רגליו מקולנוע „ירון", לסרט זה, ויחסוך לעצמו עצבים ומחיר של כרטיס.

ואל תלך שבי אחרי אותה מודעת־פירסומת קוסמת, ה־ מפתה את הציבור בטענה כי „אחרי שנים רבות הסכימה הצנזורה להתיר את הצגת הסרט". כי מה ששכחה מודעה זו להכריז, הוא שהצנזורה התירה אותו, אבל רק אחרי שעברה עם מיספריים דרך הצלולואיד, לכל הכיוונים ה־ אפשריים, והותירה מוצר מגוחך ועלוב.

הסרט, שהופק כבר לפני מיספר שנים, הוא סיפורם של שלושה וחצי זוגות (החצי הוא רווק מושבע, שהספיק להכיר אינטימית את כל הנשים האחרות בחבורה) בווילה על חוף הים. מכאן לא קשה להסיק שידובר בהחלפות בני־זוג, שיעמום חברת־השפע, ועוד נושאים מקוריים מסוג זה. אלא שבמקורו, מדבר הסרט בצורה גלוייה על נושאים אלה, שבקנה־מידה של העבר, נחשבו לנועזים ביותר.

אמנם, אין זה צודק לשפוט סרט לפי שאריות שנותרו ממנו, אבל מצד שני, קשה שלא להסכים לדעתו של אחד

יַרְדֵּנָה

אגד מגיע לירדנה כל יום
אגד מוביל בכל הדרכים

יַרְדֵּנָה
מושב נוסד ב-1952. ליד בית-יוסף
בעמק בית-שאן. 8 ק"מ מקבוץ גשר.
השם על שום הירדן הסמוך.

אגד זקוק למחירים מציאותיים

מלכת המים
1971
מטעם
העולם הזה
בחסות שעוני
TISSOT
השעון הנמכר ביותר בישראל

רומן בגבס

מזל רב יש לבלהה, כשהיא מסוגלת לרוץ היום באופן חופשי לאחר שנפגעה בגבה באופן חמור. בתחרות תו־פיע, כשאר המתחרות, בבגדי־ים של „גוטקס".

המועמדת מספר שתיים להחרות מלכת־המים היא כיום בת 19 — ילידת תל־אביב, לא שירתה בצה"ל בגלל הגב, בתו של רס"ר בקבע (22 שנה), אשת מושבניק, אך גרה עימו כיום בראשון־לציון. יש לה שיער בלונדי, עיניים חומות, 174 ס"מ, ורצון להיות דוגמנית. הבעל מסכים, היא אמא מסכימה להיות בייבי־סיטר לאורי בן השנה — ובלהה יצאה לדרך.

היא עברה קורס טיפוח חן אצל לאה פלטשר, ובאה עכשיו למדוד את עצמה בתחרות מלכת־המים.

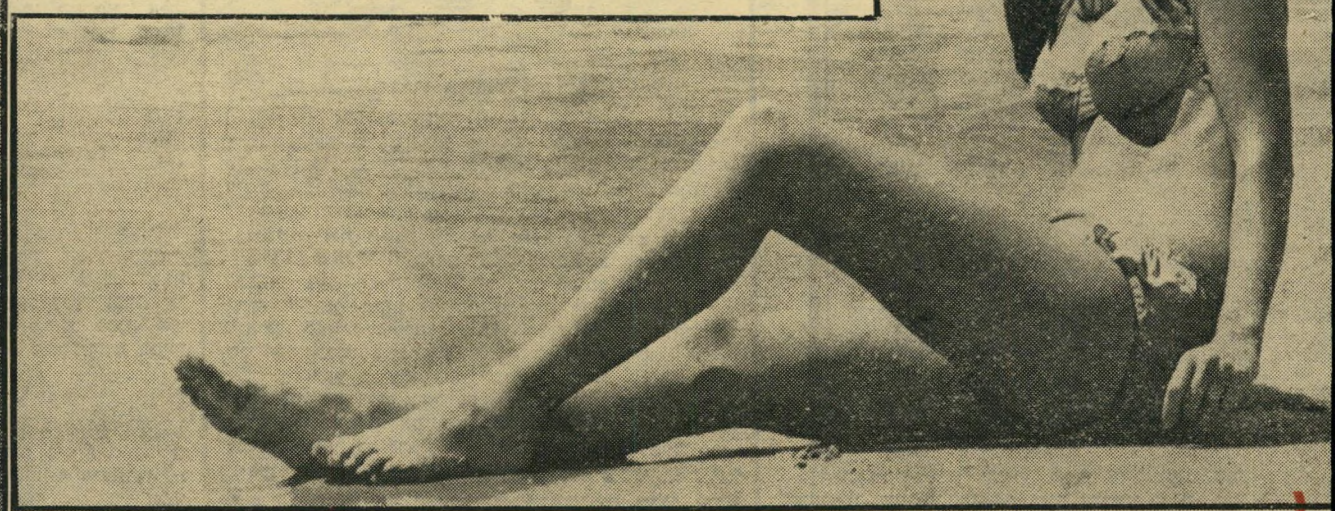

הגל הקל כתל־אביבית מלידה וראשונית כיום, אוהבת בלהה את שפת־הים. להגנה על שערה מפני השפעת המלחות במים ובאוויר, היא משתמשת בתכשירי השיער **של חברת „וולה", אותם היא מוצאת מתאימים לה במיוחד. בתמונה משמאל: לבושה וממושקפת, מסוגלת בלהה לעשות רושם נורא רציני. בלהה היא הנשואה השנייה בתחרויות מלכת המים.**

בלהה גיא

2 המועמדות הסופיות

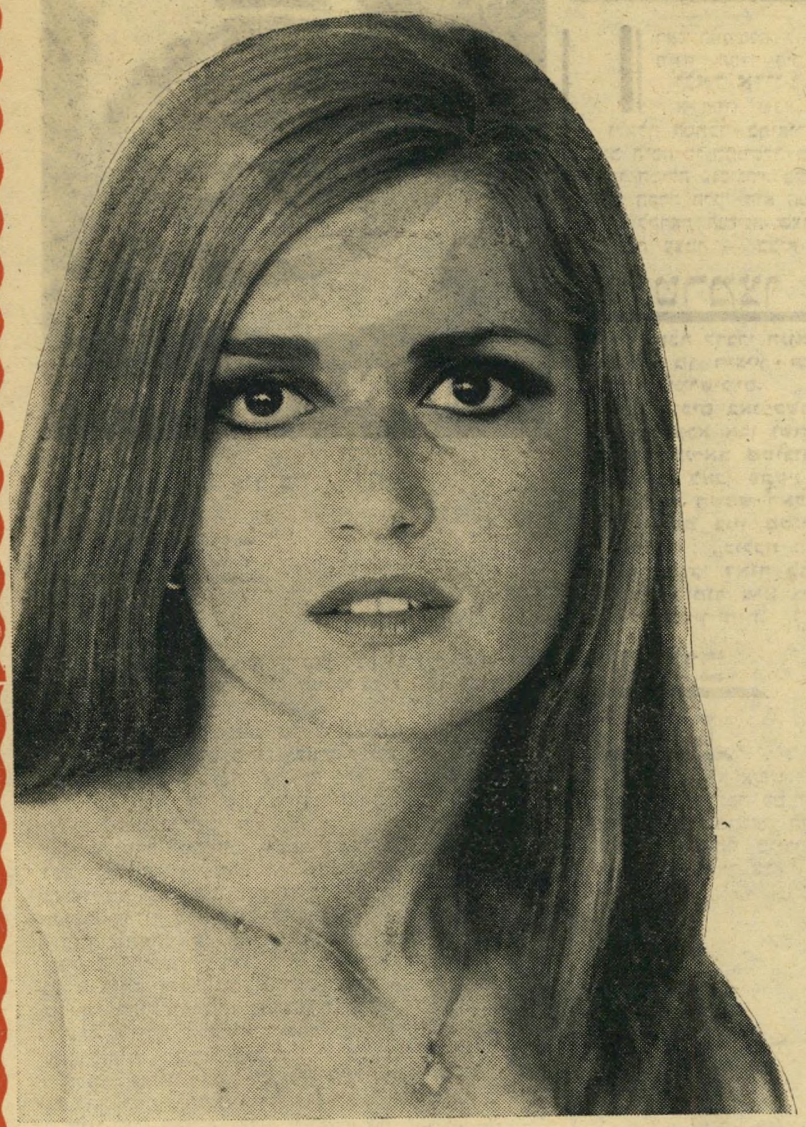

האמא קשה להבדיל, לפי פרצוף זה, בינה לבין כל נערת־זוהר צעירה אחרת — אולם בלהה גיא היא כבר אמא ותיקה, לילד בן שנה. מלבד זה היא אוהבת עוגות וגלידה, ולמרות זאת היא נזהרת היום יותר מאשר היתה לפני ההריון. רכה זה, כשאלוהים רוצה. האיפור, בתצלום זה, הוא מעשה ידיה של חברת „הלנה רובינשטיין".

אותה לבית־החולים אחרי שנפצעה בגבה.

טייס הרי יש לו עיניים טובות, וישראל גיא ראה במבט ראשון את הסחורה ש־הכניסו לו לחרגול — ככה, כמו שהיא עם גב שבור והכל.

■ ■ ■

אז בערך איזה חודש אחרי המקרה, ב־יום העצמאות ה־21, מופיע אצלה בבית — ישר מהשמיים. העלמה אומנם שוכבת עטופה בגבס, אולם למחזר הנלהב זה לא מפריע. הוא נושא אותה למכונית, וכך, בגבס, מתחיל הרומן.

כאשר מורידים לה את הגבס, הוא זוכה סוף סוף למבט מדוקדק ראשון במציאה שלו — צריך לזכור כי הוא ראה אותה רק פעם אחת בלי גבס, בהליקופטר — ו־מחליט כי טוב.

אחרי שמונה חודשים, בלהה וישראל גיא מתחתנים.

■ ■ ■

היא שבלהה גיא נשואה — מילא. מסורת הרווקות נשברה בשנה שעברה, כאשר הנשואה הראשונה בהיסטוריה של תחרות מלכת־המים התייצבה לתחרות על התואר.

זה שבלהה היא אמא לילד בן שנה — גם כן מילא. למרות שזו הפעם הראשונה שאם לילד מתייצבת לתחרות.

אבל איך שהיא נהייתה נשואה — זה צריך לשמוע כדי להאמין.

■ ■ ■

היא היתה אז גדנ"עית בת 17, במחנה גדנ"ע בקציעות, כשיום לפני סיום המחנה היא הצליחה ליפול ולשבור את הגב. הזעיקו הליקופטר, והטיסו אותה לבית־חולים. ומה אתם חושבים — מי זה בעלה כיום? כמובן: טייס ההליקופטר שהטיס

הרעות ביניים

מאת אורי אבנרי

14–16 ביוני, 1971

סתם יום שלם

מונולוג של האמלט

אתאר הפעם יום אחד בכנסת. בפרוטוקול הוא רשום בתור: מס' 90, מושב שני, ישיבה קצ"ז, יום רביעי, כ"ג בסיון תשל"א (16 ביוני 1971).

אפשר לומר: סתם יום של חול.

הישיבה החלה בשעה 11. באתי לבניין בשעה 10.30. ה־מיזנון של חברי־הכנסת (אין זה כלל מיזנון, אלא מיסעדה לכל דבר, המשקיפה על המוזיאון ועמק המצלבה) היה ריק. רק שני אנשים ישבו בו.

בפינה אחת ישב חבר־הכנסת מנחם בגין. בפינה השנייה ישב יגאל אלון. שניהם היו עסוקים — איש ברעהו. כי כעבור חצי שעה היה בגין צריך להעלות את הצעתו לפיזור הכנסת, ואלון היה צריך להשיב.

בגין מתייחס אל נאומיו הגדולים כשם ששחקן גדול מתייחס להופעת־בכורה. הוא מתהלך עם הנאום, הנאום ממלא אותו. הוא אדיב ומחייך, כרגיל — אך בולט שמה־שבותיו רתוקות, והוא במצב־רוח מרומם, כמעט מסומם.

יגאל, לעומת זאת, אינו נואם מסוג זה. הוא ישב והת־כונן לנאומו מבחינה עובדתית, והכין לעצמו ראשי־פרקים.

אמנון זכרוני ואני, בפינה השלישית (יש לנו מעין „שולחן קבוע", כמו לקוחות ותיקים בבית־קפה מסורתי) הכינונו את העמדה שלנו. היא חייבה הכרעה טכסיסית. אנחנו בעד עריכת בחירות חדשות — ועל כך גם החליטה התעדה המרכזת של תנועתנו. אולם היה חשש שאם נצביע בעד הצעת־החוק של בגין, יתפרש הדבר בציבור כאילו אנחנו מסכימים לטיעונו של בגין, שכל נסיגה היא בגידה. החלטנו שנחליט ברגע האחרון איך להצביע — בהתאם לנימת דבריו של בגין.

בינתיים צילצל הפעמון פעמיים (פעם רבע שעה לפני ה־מועד, כאות היכון, ופעם עם פתיחת הישיבה), ונכנסנו לאולם. הנוכחות היתה הרבה יותר גבוהה מהרגיל, כי כל הסיעות גייסו את חבריהן. לכן נכחו 80 איש, מיספר ש־אליו מגיעים, בדרך כלל, רק בהצבעות־אמון.

נאומו של בגין היה כצפוי. בדרך כלל אין קוראים קריאות־ביניים לבגין, מפני שמתייחסים אל נאומיו כאל יצירות־אמנות. מי יקרא קריאת־ביניים למונולוג של האמלט?

תשובתו של יגאל אלון היתה פרוזאית יותר. החיכוך כולו קיבל צביון טכני־משפטי: האם יש ערך כלשהו לאותו מיסמך הקרוי „קודי היסוד של הממשלה", המוגש לכנסת עם בחירת ממשלה חדשה? בגין טוען שאסור לממשלה לסטות מהם. לי נדמה שטענתו מופרכת מיסודה. שהרי אותה הכנסת, הבוחרת בממשלה על פי קודי־יסוד אלה, יכולה גם לשנות אותם. לדעתי, כל המיסמך הזה מיותר לגמרי. הוא דומה למצע־בחירות של מפלגה מיסמ"ית: איש, מלבד בוחר תמים מאוד, אינו מתייחס אליו ברצינות.

מיכשולים של מילים

יגאל חזר על טענות הממשלה לגבי „הסדר זלקי", והת־עקש לטעון שיש הבדל תהומי בינו ובין „הסדר ביניים". מדוע? „הסדר ביניים" פירושו שהוא רק שלב לקראת הסדר כולל. „הסדר חלקי" פירושו שזה עניין נפרד. אך מכיוון שהממשלה כבר הודיעה שהיא מוכנה לסגת מקו הפסקת־האש ל„גבולות בטוחים, מוכרים ומוסכמים", במיס־גרת של הסכם־שלום — היכן ההבדל?

כאן התערבתי לראשונה, בקריאת־ביניים:

יגאל אלון: כידוע, המצרים דורשים שההסדר החלקי, שהם קוראים לו „הסדר ביניים", ולא ב־מיקרה — יוכר כשלב ראשון לנסיגה טוטאלית של ישראל ממרחבי סיני ומרצועת עזה... הסדר חלקי, שיספק את שני הצדדים, יש בו משום הכשרת ה־תנאים לקראת הסדר כולל... האם לא מובן מאליו הוא שהסדר כזה יש בו שלב גדול לקראת השלום?

אורי אבנרי: אם כן, אולי יכול כבוד סגן ראש־הממשלה להסביר לבית מדוע הוא מתנגד ל־מונח „הסדר ביניים"?

יגאל אלון: אני יכול להסביר... הסדר־ביניים הוא הסדר שבא במקום הסדר־הקבע.

ולהלן הסתבך בתיאורים היסטוריים שאין בהם ממש. שוב הוכח כי הממשלה מתעקשת לעיתים קרובות על מילים (כמו המילה „נסיגה", בשעתו) ללא שום בסיס הגיוני. מובן שכל הסדר חלקי הוא הסדר־ביניים, וכל נסיגה בתעלה היא שלב לקראת הנסיגה שצריכה לבוא — גם לפי תפיסת ה־ממשלה עצמה — בבוא הסכם־השלום.

אינטרמצו

ההקשבה לדברי הנואמים היתה די טובה. הטלוויזיה זימזמה מן היציע, וכל הח'כים השתדלו להיראות רציניים ומרשימים.

שני ח"כים באו כשהם מרכיבים משקפי־שמש שחו־רים — אבא אבן (שחזר זה עתה מאפריקה) וישראל ישעיהו, כנראה מסיבות רפואיות.

שלחתי לאבן פתק: „האם כבוד השר עודנו מוש־פע על־ידי השמש האפריקאית, או שברק טענותיו של חבר־הכנסת בגין מסנוור את עינינו?"

תשובתו: „כולכם נראים חיוורים במידה כזאת, ש־מתעוררת בי דאגה לבריאותכם."

קצת הומור אינו מזיק — אבל הוא נדיר מאוד־מאוד בבניין הזה.

יש רוב לשלום

דברי בגין לא איפשרו לי להצביע בעד הצעת־החוק שלו. בהתייעצות חטופה עם זכרוני (הישוב בתא־היועצים, מרחק כמה צעדים ממישבי) החלטנו להימנע.

ההצבעה היתה מוזרה. רק גח"ל עצמה הצביעה בעד הצעת בגין. שאר אבירי ארץ־ישראל השלמה לא תמכו בה.

בגין (לפי זאב)

ע"מ הצביעה נגד, המרכז החופשי נמנע (בטענות שחסרו כל הגיון של ממש). ברור כי שתי סיעות אלה, שאין להן סיכוי לעבור את אחוז־החסימה בבחירות הבאות, כתנגדות לסיום כהונת כנסת זו — וקשה לכעוס עליהן בשל כך.

נימקתי את ההימנעות של סיעתנו בדברים הבאים:

אורי אבנרי: באתי היום לכנסת בהחלטה נחושה להצביע בעד הצעת־החוק של חבר־הכנסת בגין, מכיוון שיש, לדעתנו, מקום לעריכת בחירות חדשות.

אולם, לא יכולנו להצביע בעד הצעה זו, לאור ההנמקה של חבר־הכנסת בגין, שפירושה היה הבעת אי־אמון בממ־שלה על רקע תביעתו לארץ־ישראל שלמה.

לדעתנו, יש צורך בהכרעה מחודשת של הציבור — אם בדרך של בחירות, אם בדרך של משאל־עם, שאין בו כל פסול במישטר דמוקרטי, והוא נהוג במדינות דמוקרטיות.

יש לשאול את פי הציבור, לא מפני שנתקלו הכרעות, כדברי חברי־הכנסת בגין, אלא מפני שיש צורך לקבל הכרעות. יש לשאול את העם בדרך זו או זו: האם אתה מעדיף שלום על שמחים, או שמחים על שלום?

יש כיום בציבור שלושה מחנות:

- המחנה של ארץ־ישראל השלמה, הוא מחנה המלחמה;
- המחנה של סיפוח חלקי, במידה זו או אחרת, והוא המחנה של „לא מלחמה ולא שלום", המיוצג על־ידי ה־ממשלה;
- מחנה השלום, המוכן לוותר על סיפוח שטחים בכלל תמורת שלום.

מאז הדיון המדיני האחרון, ביום הרביעי האחרון, ביקרתי בשתי בירות אירופיות, וקיימתי סידרה של שיחות עם אישים שונים, לרבות מארצות ערב.

אני רוצה לומר לבית שאני משוכנע יותר מאי־פעם, על סמך המידע המעודכן ביותר, שגם כיום פנייה ישראלית ישירה למצריים, תוך הבעת הנכונות להמיר סיפוח־שטחים בי־שלום־אמת רשמי, עם סידורי ביטחון מתאי־מים, תישא פרי.

למרות הדיבורים על הזוה פודגורני—סאדאת ושאר ההת־פתחויות השונות במרחב — דבר זה לא השתנה. ניתן היום להשיג שלום בלי סיפוח שטחים.

גברתי היושבת־ראש, אני סבור שהכרעה זו היא כל־כך מכרעת, כל־כך חשובה, כל־כך היסטורית, שיש זכות לעם בישראל להביע את דעתו — אם בבחירות, אם במישאל־עם — אם הוא מוכן לנסיגה לגבולות הישנים, תמורת שלום־אמת וסידורי־ביטחון מתאימים, ואם לאו.

על העם להנחות את הממשלה בדרך של מישאל־עם, או להנחות את הממשלה החדשה שתקום אחרי הבחירות, ולתת לה יפוי־כוח ברור ללכת בדרך זו.

בניגוד לחברי־הכנסת בגין, אני משוכנע ל־חלוטין שאם תוצג שאלה זו בבירור לציבור הבוחרים בישראל, תתקבל תשובה חד־משמ־עית של הרוב הגדול, המעדיף שלום על שמחים.

מי רוצה לפרק מה?

ברגע שנסתיימה הצבעה זו, נטשו רוב הח"כים את ה־אולם בזרם אדיר, שהוביל למיזנון. בראשם הלך בגין, ה־זקוק לפריקת המתח אחרי נאומיו. נשארנו כתריסר אנשים, לשמוע את הצעתו של מאיר אביזוהר (ע"מ), שביקש להע־ניק לראש סיעה אופוזיציונית בת 20 איש מעמד של שר.

כתנתו של אביזוהר התכוננה להעניק מעמד מיוחד לבגין — היחידי העומד ברגע זה בראש סיעה אופוזיציונית העולה על 20 איש (26 אנשי גח"ל — מהם 14 חרות, 12 ליברלים).

היתה להצעה כולה רקע משעשע. כי ע"מ דוגל באידיאי־לוגיה הבן־גוריונית של בחירות אזוריות, כדי להביא ליצי־רת מישטר של שתי מפלגות גדולות. אולם ע"מ עצמה היא מפלגה קטנה, שנכנסה לכנסת רק הודות לעובדה שבן־גוריון עמד בראשה. אולם היא נטשה מזמן את מדיניות בן־גוריון (בעניין השטחים), ואין לה סיכוי להחזיק מעמד בבחירות הבאות.

מובן שאין בכנסת אופוזיציה אחת, אלא כמה וכמה סיעות מימין ומשמאל לממשלה, אופוזיציה של מלחמה ו־אופוזיציה של שלום. הנסיון להכתיר את בגין כ„ראש ה־אופוזיציה" הוא על כן מופרך, מה גם שברוב הדברים גח"ל קרוב יותר לממשלה מאשר לאופוזיציה, ועד לפני שנה היה בגין שר בממשלה. אז היתה האופוזיציה הגדולה ביותר — אגודת ישראל, בעלת 4 ח"כים.

מאיר אביזוהר: ... כאשר מתנהל ויכוח מדיני, הרי הויכוח המרכזי הוא בין ראש־הממשלה לבין ראש־האופוזיציה, חבר־הכנסת בגין.

אורי אבנרי: לפני שנה היה הויכוח העיקרי בין ראש־הממשלה לבין ראש־האופוזיציה, חבר־הכנ־סת מנחם פרוש.

אליעזר שוסטק: ... מה יהיה אם הצעתך תתקבל, וגח"ל תתפרק?

מאיר אביזוהר: אצטער על כך צער רב. אני חושב שכל אחד צריך לרצות במפלגת־אופוזיציה חזקה ומלוכדת, בגח"ל מלוכדת.

ניסים אליעד: זה מאוד מלאכותי, מאוד מכאני.

אורי אבנרי: אנחנו תומכים בהחלט בפירוק גח"ל.

מנחם בגין (שחזר באותו רגע עצמו לאולם, ופנה אלי): אתם בעצמכם גמרתם להתפרק? (זאת היתה עקיצה בפרשת שלום כהן. כהן עצמו לא בא לכנסת).

ישראל ישעיהו: ... קראנו בעיתונים ש־אתם (ע"מ) עומדים להתאחד עם גח"ל, אולי מכאן תצמח הישועה.

אורי אבנרי: זה היה לפני שעזר וייצמן תקף את משה דיין.

בעד הצעת אביזוהר הצביעו אנשי גח"ל וע"מ. נגדה כל הקואליציה, המרכז החופשי (בגלל שינאתו לבגין) ואגו"י.

אנחנו דחקא הצבענו בעד העברת ההצעה לדיון מוקדם, מתוך גישה שכל זכות נוספת הניתנת לסיעה כלשהי ב־אופוזיציה, תהיה בסופו של דבר לטובת הדמוקרטיה וה־אופוזיציה כולה.

חול: בחירות, חשמל ושפת־הים

פחות חשמל, יותר מלל

לרגל הצבעה זו, חזרו לאולם 56 ח״כים, שרובם שהו בשעת החיכוך במיזנון. מכאן ואילך התרוקן האולם ב־מהירות, ובהמשך הדיונים — שנמשכו עוד כארבע שעות נוספות — היה האולם כמעט ריק.

על הפרק עמדה שביתת עובדי חברת החשמל.

שבע סיעות הגישו הצעות לסדר־היום, שהוכרו כדחופות. את כל הנאומים ניתן היה לנחש מראש. הימין (ל״ע, ה־מרכז החופשי, אגו״י, ע״מ, גח״ל) גינה את השובתים ודרש בוררות־חובה, בצורה זו או אחרת. מק״י תמכה ללא הס־תייגות בעובדים, וכמוה עשתה רק״ח, שדרשה שהכנסת לא תדון בכלל בעניין.

סיעתנו, שאינה אידיאולוגית, חייבת לטפל בנושא כזה לגופו של עניין — ללמוד את פרטיו ולגבש לה עמדה הגיונית. אמרתי, על כן, את הדברים הבאים:

אורי אבנרי: איני סבור שדוכן הכנסת הוא המקום המתאים, כדי לקבוע אם קבוצת־עובדים זו או אחרת צודקת בדרישותיה אם לאו.

כל עובד צודק, כאשר הוא רוצה לקבל יותר. כל מעביד, במישטר קפיטליסטי, צודק כאשר הוא רוצה לשלם פחות.

מנחם בגין: במישטר סוציאל־סטי אין דבר כזה? שם לא נותנים לשבות.

אורי אבנרי: במישטר קומוניסטי זה מוכרע בצורה אחרת — על־ידי הבולשת.

אבל איפה כאן הצדק, ומי קובע שעובדים אלה או אחרים צודקים או אינם צודקים כשהם דורשים שכר גבוה יותר?

זלמן שובל: מדוע זה מגיע בכל זאת לכנסת? כי אין פורום של בוררות חובה?

אורי אבנרי: מייד אתייחס גם לבוררות חו־בה!

הדברים מגיעים לכנסת מכיוון שהיא המעבידה; הממשלה היא המעבידה של עובדי החשמל. שנית, מפני שהכנסת מייצגת את הצרכנים המשלמים בשביל החשמל.

אין ויכוח על שורה של עובדות:

ראשית: הוסכם בחברת־החשמל על שינוי תנאי־העבודה, למרות שחוזה־העבודה הוא עדיין בתוקפו. השינוי הוסכם באישור ההסתדרות. אולם הוא לא הוגשם, מכיוון שהממש־לה לא אישרה אותו.

יש כאן מסכת יחסים בין מוסכ״ל ההסתדרות לבין שר־האוצר; מחלוקת פוליטית וסוציאלית בין חבר־הכנסת יצחק בן־אהרון לבין השר פינחס ספיר. זה השפיע על הסתבכות הפרשה הזאת. אבל את העובד בחברת החשמל זה בודאי לא צריך לעניין. הוא יודע שהוסכם על משהו. הוא יודע שההסתדרות אישרה זאת. ולפתע פתאום מסרבים לשלם לו את אשר הוסכם.

איך אפשר לבוא אליו בטענות?

שנית: הדבר אשר עליו הוסכם אינו בלתי־סביר. כאשר עובדים דורשים, למשל, להגדיל את תוספת התתק מ־195 לירות לחודש ל־265 לירות לחודש — מי יאמר שזה אינו סביר?

נכון שזה עולה כסף, אבל אין זו דרישה מופרזת עד כדי כך, שהכנסת צריכה להתקו־מם נגד החוצפה התהומית של העובדים ה־דורשים אותה.

שלישית: חוק צינון סיכסוכי־העבודה, המחייב הודעה מ־ראש על שביתה, לא פעל.

בכנסת הקודמת הצביעה סיעתנו נגד חוק הצינון, מכיוון שראינו בזה צעד לקראת בוררות־חובה. ודעתנו אז, כהיום, היא שבוררות־חובה אינה מוסרית מבחינה סוציאלית, ולא תעמוד גם בשום מיבחן של מציאות. זה הוכח בכל מקום בעולם שבו יש בוררות־חובה, וזה יוכח גם בארץ, אם תתקבל אי־פעם דרישה זו. ומה שקרה הפעם לחוק הצינון — מוכיח.

קיים חוק, העובדים לעיתים קרובות שומרים עליו ומקיי־מים את מיצותו, כאשר הם רואים בכך תועלת.

יצחק גוזן: אין לחוק הזה שיניים. אין בו סנקציות.

אורי אבנרי: זאת נאמר עוד כאשר הכנסת קיבלה חוק זה. למה אין לחוק שיניים? מפני ש־אפילו מציע החוק, השר יגאל אלון, אמר שאם יהיו לו שיניים, יקיימו אותו עוד פחות.

אם יוכנס עובד לבית־הסוהר — האם זה יפתור בעיות עבודה, או יחריף אותן? האם זה ימנע שבי־תות, או יביא למישקע של מרירות, שיהרוס את מוראל העבודה גם אחרי השביתה?

זו היתה הטענה המעשית נגד השיניים, וכאשר החוק התקבל, היה למעשה מוסכם פחות או יותר על כולנו שזהו חוק שאם שני הצדדים רוצים לקיימו — יקיימו אותו. אם רק צד אחד רוצה לקיימו, אין לו ערך.

זלמן שובל: האם זוהי הוכחה אצלך שחוק כזה לא יכול להיות טוב, מפני שחוקקו אותו, ב־מיקרה או שלא במיקרה, לא טוב?

אורי אבנרי: כן, ואגיד לך גם למה.

המיבחן הוא פשוט. עובדי חברת החשמל לא עמדו ב־הוראות החוק, ומנהל החברה מסרב להפעיל נגדם את ה־חוק. ואחד העיתונים כותב שזוהי סטירת־לחי של מנהל החברה, יעקוב חושי, לשר־הפיתוח, חיים גבתי. אינני יודע אם זוהי סטירת־לחי לשר, אבל מה שברור לי הוא שמנהל החברה לא ראה כל תועלת בהפעלת החוק הזה, ואני מבין אותו. אילו הייתי במקומו, גם אני לא הייתי רואה כל תועלת בנסיון להפעיל חוק זה.

הוא הדין לגבי בוררות־חובה. שום בוררית לא תעמוד במיבחן, אם העובדים אינם רוצים בכך, כי אי־אפשר להכ־ריח אדם לעבוד.

שביתה זו, וכל שאר השביתות האחרות שידובר עליהן

שביתת המציקים

היום, הן תוצאה של חוסר מדיניות סוציאלית מגובשת, הוסר חשיבה סוציאלית אמיתית. בתירוץ של „מצב ביט־חוני״, מתחמקת הממשלה מהתמודדות עם הבעיות הסוציא־ליות האמיתיות של המדינה, שהן רבות ומכובכות.

עיסקת החבילה התפרקה חלקית, והעובדים יודעים את זה. העובדים יודעים שהמחירים עולים, לכן יש לחץ לעליית שכר, ושום כוח בעולם אינו יכול למנוע זאת.

כל העולים על דוכן זה ומתלוננים יגד העובדים הנוראים של מדינת־ישראל, אינם יודעים מה המצב בארצות אחרות.

איך אפשר למנוע מן העובדים להציג דרי־שות־שכר, בצורה זו או אחרת, כשהמחירים עולים?

באווירה בלתי־מחושמלת בהחלט, הוחלט להעביר את הצעתנו, יחד עם כל האחרות, לדיון בוועדה.

מי יציל את המצילים?

משביתת החשמל עברנו לשביתת המצילים. הפעם היתה הצעתנו הראשונה, והובלנו את התיכוח. גם הפעם דיברנו לגופו של העניין, ללא אידיאולוגיה.

המשיב מטעם הממשלה היה צריך להיות שר־הפנים, יוסף בורג, אבל הוא נעדר מן הארץ. את מקומו מילא שר־הדתות, חברו־למפלגה. כך נוצר מצב פיקאנטי מאוד: שר־הדתות היה צריך להסביר איך להחזיר לעבודה את המצילים, כדי לאפשר רחצה בטוחה בשבת — שהוא מתנגד לה בהחלט.

רמזנו על כך בדברינו:

אורי אבנרי: מדי יום, בעיקר מדי יום שבת, נוה־רים רבבות תושבים, מכל חלקי הארץ, אל שפת־ימה של תל־אביב. בשביל המונים אלה, שוב, בעיקר בשבת, זה אמצעי־הנופש העיקרי.

והנה, מזה כמעט שנה, יש שביתה של המצילים בחוף ימה של תל־אביב, כ־27 במיספר.

כאשר העלתה סיעתנו את השביתה הזאת על סדר־יומה של הכנסת בפעם הראשונה, היה זה ביולי 1970. אז היתה השביתה עדיין צעירה. עכשיו נכנסת השביתה, עוד מעט לשנתה השנייה.

בעונה שעברה טבעו בשפת־ימה של תל־אביב 14 איש. איש מאיתנו אינו יכול לדעת כמה מהם יכלו להינצל, לולא שביתה זאת.

השנה, עד כה — ואנו עדיין בראשיתה של עונת הרחצה — טבעו שישה איש ואשה ב־שפת ימה של תל־אביב. חמישה היו מיקרי טביעה רגילים, השישי היה מיקרה התאברות, ולדעת המצילים ניתן היה להציל את חיי ה־מתאבד אילמלא השביתה.

אתמול מנעו המצילים את מותה של מתאבדת נוספת.

... מה רוצים מצילים אלה? כבר בשנה שעברה, בדיון שהתקיים בכנסת, הצבענו על העובדה שהמצילים הם עוב־דים מיוחדים במינם, מבחינת תנאי־העבודה. יש כ־7 חודשי עונת־הרחצה, ו־5 חודשים שהם מחוץ לעונה.

שמואל תמיר: די דומה העבודה בכנסת.

אורי אבנרי: זה די דומה לעבודה בכנסת, אבל התנאים שונים. המציל, בניגוד לחבר־הכנסת, עובד שבעה ימים בשבוע, 11 שעות ביום.

(יש ויכוח על מיספר שעות העבודה, מפני שהממשלה או הרשויות המקומיות טוענות, ששעה אחת ביום, בה ה־מצילים נחים תוך כדי מהלך יום־העבידה, אינה שעת־עבו־דה, בעוד שהמצילים טוענים — דומני בצדק — שזוהי שעת־עבודה. מפני שאם אתה נח במקום־העבודה, ובין שעות־העבודה, הרי אין זו מנוחה).

תנאי־העבודה של אנשים אלה שונים מאיד מהתנאים של עובדי חברת החשמל. נמצא בידי מה שנקרא בעברית ה־מודרנית „לוקש״, כלומר, חשבין פירוט המשכורת של מציל אופייני מהחודש שעבר. המשכורת ברוטו היא 721.50 לירות; המשכורת נטו — 513.80 לירות.

מה רוצים המצילים עכשיו? חביעתם העיקרית היא ל־פנסיה מוקדמת, זאת אומרת, פנסיה אחרי 25 שנות עבודה, וזו בהתחשב בתנאים המיוחדים לגמרי של עבודת המצילים בים ובשמש, והבלאי האנושי המוגדל הכרוך בעבודה זו.

יש תביעה שנייה לגבי הדירוג, ודרישה לשכר בשבת בשיעור של 250%, במקום 150%.

כל הבעיות האלה, המתעוררות בשפת־הים, נובעות מן העובדה הבלתי־סבירה, ששפת־הים שייכת לרשית המקומית.

השמענו לראשונה, מעל דוכן זה, לפני ל־מעלה מחמש שנים, את הדרישה שתקום ב־ארץ רשות מרכזית אחת לשפת־הים, רשות ממלכתית, שכל שפת־הים בארץ תעבור מן הרשויות המקומיות לידי רשות זו.

אנחנו מסכימים — מה לא בסדר?

לשמואל תמיר, שדיבר אחרי, לא היתה ברירה אלא להס־כים עימי — וזה הלך לו בקושי.

שמואל תמיר: אני די מודאג, וצריך לפשפש בטענותי, בזה שבעניין זה אני תמים־דעים לחלוטין עם חבר־הכנסת אבנרי. זה קורה לי פעם שנייה החודש, וזה לעיתים מזומנות למדי.

אורי אבנרי: אולי גם אני צריך לפשפש ב־מעשי.

שמואל תמיר: ... אני מסכים שוב עם חבר־הכנסת אבנרי שהבעייה אינה יכולה להישאר במיסגרת רשות מקומית. מראש־הניקרה (וכאן ניפ־רד מחבר־הכנסת אבנרי) ועד אל־עריש ונחל־יים יש חוף אחד ארוך ויפה....

אורי אבנרי: זהו בדיוק. אם הוא יישאר ב־ידינו, הוא לא יישאר פה זמן רב.

ויכוח מסוג אחר היה לי עם המציע השלישי, ניסים אליעד מל״ע, שהציע שוב בוררות־חובה:

ניסים אליעד: ... רק מנגנון מסודר, רק כוח־חשיבה מאורגן, שיתכנן את הפיתרון, רק הוא יכול לענות על השאלה הזאת, ולא בוויכוח מעל במת־הכנסת.

אורי אבנרי: אתה מציע גם בוררות־חובה לרווחי בעלי־הון?

ניסים אליעד: אני מדבר על שיטה של הס־דרת יחסי עבודה.

אורי אבנרי: מדוע הסחורה ששמה „עבודה״ צריכה להיות כפופה לבוררות־חובה, ולא הרווחים, לא הדיבידנדות, ולא שום סחורה אחרת?

ניסים אליעד: הסחורה נתונה לבוררות ב־שוק. אם הסחורה תהיה גרועה, אם עיתונך לא יהיה טוב — לא יקנו אותו, ותפשוט את הרגל. אתה לא תחייב את הקונים שיבואו לקנות את העיתון שלך.

חבר ויקטור שם־טוב: אם כן, מדוע לא תשאיר גם את קביעת שכר־העבודה לשוק?

חרם מול חרם

עניין ימי אחר לא נדון בכנסת בכלל — התקרית של המיכלית קוראל סי.

הגשנו הצעה דחופה לסדר היום ומחינו על איסור סיר־סום הידיעה במשך כמה ימים. יו״ר הכנסת העביר אותה במישרין להעדת־החוץ־והביטחון.

בירורתי ומצאתי שהועדה, בה אין אנחנו מיוצגים, תנהג כרגיל: תתן לנו לדבר, ולא תתן לנו להיות נוכחים ב־בירור עצמו. איננו יכולים לסבול נוהג זה.

הודענו, על כן, שלא נופיע בועדה כלל.

מספר 1764 שנה 34 ל' סיון תשל"א, 23.6.1971 המחיר 1.80 ל"י

העולם הזה

בן האדמו"ר מאשים:

חסידי אבי איימו עלי להרוג אותי!

ישראל גנתלר, בן האדמו"ר מסדגורה